

Arbetsmiljöstatistik Rapport 2020:2

Arbetsmiljön 2019

The Work Environment 2019

Arbetsmiljöstatistik Rapport 2020:2

Arbetsmiljön 2019

The Work Environment 2019

Serie: Arbetsmiljöstatistik ISSN 1652-1110
Produktnummer: AM0501
Ansvarig utgivare: Ann Ponton Klevestedt
Statistikansvarig: Ann Ponton Klevestedt
www.av.se

Utgiven i november 2020

ARBETSMILJÖ
VERKET

Förfrågningar:
Svarstjänsten
010-730 90 00

Förord

Arbetsmiljöverket har regeringens och riksdagens uppdrag att se till att arbetsmiljön uppfyller de krav som finns i arbetsmiljölagen om att alla ska ha en bra och utvecklande arbetsmiljö. Arbetarskyddsstyrelsen övertog den 1 juli 1994 ansvaret för den officiella statistiken och det ansvaret tog Arbetsmiljöverket över 2001 vid myndighetens tillkomst.

Arbetsmiljöundersökningen 2019 har genomförts av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Arbetsmiljöverket. SCB har sedan 1989 vartannat år gjort undersökningar om arbetsförhållanden inom svenskt arbetsliv. Arbetsmiljöundersökningen innehåller bland annat frågor om den fysiska arbetsmiljön, stress, krav och inflytande, fysiska eller psykiska besvär som arbetet kan ha orsakat samt arbetsmiljöarbete. Undersökningen består av både en telefonintervju och en enkät och är ett tillägg till SCB:s arbetskraftsundersökning (AKU). Inför Arbetsmiljöundersökningen 2015 gjorde Arbetsmiljöverket en översyn av formuläret i samarbete med användarråd och forskare för att det bättre skulle följa dagens arbetsliv.

I rapporten redovisas resultat från undersökningen 2019 och jämförelser med tidigare undersökningar. Resultat för samtliga frågor i undersökningen redovisas totalt och för kvinnor och män efter åldersgrupper, sektor, anställningsform, utbildningsnivå samt inkomstgrupper. Ett antal frågor redovisas även efter yrkes- och näringsgrensindelning. Urvalet av frågor för den mer detaljerade redovisningen har gjorts av Arbetsmiljöverket.

Sedan 2013 redovisas index för krav och kontroll i rapporten om arbetsmiljöundersökningen. Indexet har tidigare redovisats inom ramen för Arbetsmiljöverkets rapportering till regeringen.

Arbetsmiljöverket är beställare av rapporten och har ansvarat för rapportstruktur, översiktligt innehåll och slutbearbetning. SCB har genomfört datainsamling och har sammanställt resultaten i rapporten.

Arbetsmiljöverket i november 2020
Ann Ponton Klevestedt

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning	5
De flesta tyckte att jobbet var intressant och stimulerande	5
Fyra av tio kunde inte bestämma när arbetsuppgifterna skulle göras	5
Tre av tio kvinnor hade arbeten med hög anspänning	6
En av åtta bedömde att de inte kan arbeta till den ordinarie pensionsåldern	7
Vanligt att man arbetat trots sjukdom	7
Var tredje sysselsatt inom vård, omsorg och utbildning hade i hög grad ett psykiskt ansträngande arbete.....	9
Tre av tio män i åldern 50-64 var utsatta för luftföroreningar	9
Sex av tio hade för hög arbetsbelastning	10
Närmare två av tio kvinnor var utsatta för våld eller hot om våld i arbetet.....	10
Närmare en av fyra unga kvinnor var utsatta för sexuella trakasserier ...	10
Om Arbetsmiljöundersökningen	11
Bakgrund	11
Undersökningens genomförande	12
Redovisning av resultatet	13
Publikationer över tid	15
1 Arbetsmiljöundersökningen 2019 – resultat för samtliga frågor ...	16
2 Arbete och arbetsmarknad	17
Ökning av antal sysselsatta	17
En av tio arbetade natt	20
Högre andel nöjda bland personer med hög inkomst	22
Var fjärde tidsbegränsat anställd upplevde risk för uppsägning eller har påtvingad kortare arbetstid.....	22
Två av tio upplevde att kraven var större än färdigheterna.....	25
Sex av tio tyckte det var tydligt vad arbetsgivaren förväntade sig av dem	26
Två av tre kvinnor hade arbeten med mycket kontakt med andra människor	27
Fyra av tio kunde inte bestämma när arbetsuppgifterna skulle göras	28
Tre av tio kvinnor hade arbeten med hög anspänning	28

Utbildning på arbetstid ökade med stigande inkomst	31
En av åtta bedömde att de inte kan arbeta till den ordinarie pensionsåldern	32
Närmare nio av tio unga tyckte att de kommit ordentligt in på arbetsmarknaden.....	34
3 Systematiskt arbetsmiljöarbete och företagshälsovård	36
Arbetsmiljöansvaret på arbetsplatsen upplevs som tydligare bland äldre än yngre	36
Vanligt att låginkomsttagare inte hade tillgång till företagshälsovård	40
Vanligt att man jobbade trots sjukdom	44
4 Användning av arbetsutrustning och arbetsplatsen utformning	46
En av fyra män jobbade med handhållna eller släpbara maskiner	46
Närmare två av tre använde surfplatta eller smartphone i arbetet	52
Tre av tio sysselsatta använde bil i arbetet	56
Närmare två av tio arbetade i aktivitetsbaserad kontorsmiljö	58
5 Den fysiska arbetsmiljön.....	60
Kroppsligt ansträngande arbete vanligast bland yngre	60
Två av tio arbetade i framtåböjd ställning utan stöd för händerna	62
Bullrig arbetsmiljö för snickare, murare och anläggningsarbetare	63
En av tio män var utsatta för vibrationer som fick hela kroppen att skaka	64
Yngre var utsatta för kyla i högre utsträckning än äldre	66
Var fjärde ung kvinna hade hudkontakt med rengörings-/ desinfektionsmedel en stor del av arbetstiden	67
Tre av tio män i åldern 50-64 var utsatta för luftföroreningar	68
Hälften av de sysselsatta var uttröttade i kroppen efter en arbetsdag...	69
Var tredje hade ont i övre delen av ryggen/nacken efter arbetet	70
6 Den psykosociala arbetsmiljön	71
De flesta tyckte att jobbet var intressant och stimulerande	71
Var tredje sysselsatt inom vård, omsorg och utbildning hade i hög grad ett psykiskt ansträngande arbete.....	74
Sex av tio hade för hög arbetsbelastning.....	76
Närmare två av tio kvinnor var utsatta för våld eller hot om våld i arbetet ..	78
En av tio riskerade att hamna i otrygga situationer	78
Närmare en av tio hade varit utsatta för personlig förföljelse	79
Närmare en av fyra unga kvinnor var utsatta för sexuella trakasserier.....	80

Summary	82
Most people found their work interesting and stimulating	82
Four in ten persons could not decide when their duties were to be performed	82
Three in ten women had highly strenuous work.....	83
One in eight unable to work right up to regular retirement age	84
Working in spite of sickness is common	84
One in three employed persons in health care, social care, and education to a large extent had mentally strenuous work	85
Three in ten men aged 50-64 exposed to air pollution.....	86
Six in ten persons had excessive workload.....	86
Nearly two in ten women were subjected to violence or threats of violence at work.....	87
Nearly one in four young women was subjected to sexual harassment.....	87
Bilaga 1. Beskrivning av näringsgren SNI2007 / Economic activity	88
Bilaga 2. Intervjuformulär.....	93
Bilaga 3. Missiv och enkät	102

Sammanfattning

Rapporten belyser arbetsmiljön för de sysselsatta på den svenska arbetsmarknaden 2019, samt utvecklingen under perioden 2011-2019. Generellt, för samtliga sysselsatta, är det inga stora förändringar mellan åren utan resultaten ligger i regel på ungefär samma nivå under hela perioden. För vissa frågor och grupper syns mindre förändringar som är belysta i rapporten. Det finns tydliga strukturella skillnader på arbetsmarknaden vilket reflekteras i resultaten. Kvinnor och män arbetar till stor del inom olika delar av arbetsmarknaden. Var och hur kvinnor och män arbetar påverkar vilka risker de utsätts för i sin arbetsmiljö samt deras upplevelser av den. Många kvinnor hade yrken där de ofta kom i kontakt med andra människor och arbetade i stor utsträckning inom branschgrupperna vård och omsorg och utbildning. En stor andel män arbetade i yrken där olika maskiner används och många män arbetade inom branschgrupper som tillverkning, byggverksamhet och utvinning av mineraler.

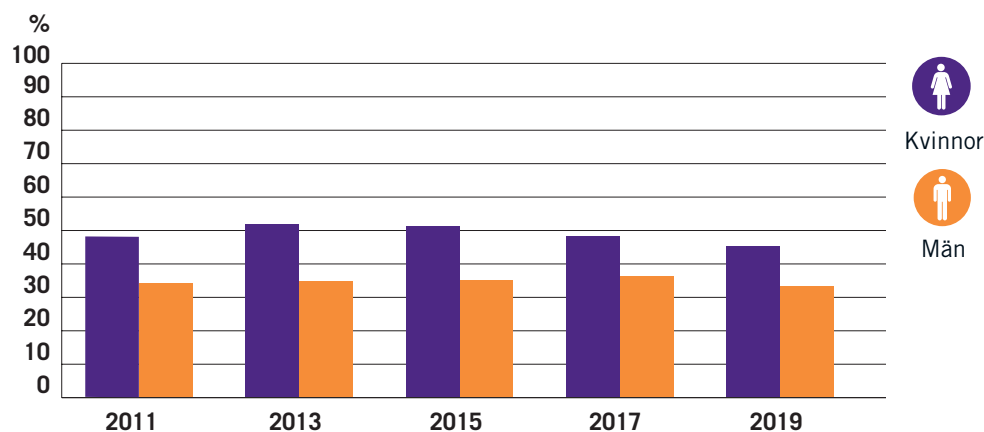
De flesta tyckte att jobbet var intressant och stimulerande

Av de drygt 5 miljoner sysselsatta personerna i Sverige under 2019 var närmare tre av fyra nöjda med arbetet i stort. Närmare tre av fyra sysselsatta uppgav också att de i hög grad hade ett intressant och stimulerande arbete. Läger man till de som i viss mån hade ett intressant och stimulerande arbete hade de allra flesta, drygt 96 procent av de sysselsatta, ett sådant arbete.

Fyra av tio kunde inte bestämma när arbetsuppgifterna skulle göras

Det var en högre andel kvinnor än män som inte kunde bestämma när arbetsuppgifterna skulle göras. 45 procent av kvinnorna kunde aldrig eller för det mesta inte bestämma det jämfört med 33 procent av männen. Bland män var det inga signifikanta skillnader mellan åldersgrupperna men bland kvinnor fanns en sådan skillnad. Andelen av de som inte kunde bestämma när olika arbetsuppgifter skulle göras var högst bland unga kvinnor 16-29 år (54 procent) och som lägst bland kvinnor i åldern 30-49 år (39 procent).

Figur 1 Andel sysselsatta (procent) som för det mesta inte/aldrig kan bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras, efter kön, år 2011-2019

Tre av tio kvinnor hade arbeten med hög anspänning

Kvinnor hade arbeten med hög anspänning i högre utsträckning än män. Med hög anspänning avses arbeten där det finns höga krav och där individen har liten kontroll/litet inflytande. Bland kvinnor var det närmare tre av tio som hade sådana jobb och bland männen närmare två av tio. Andelen var ungefär lika hög i de olika åldersgrupperna för såväl kvinnor som män. Med aktiva jobb avses jobb med höga krav men där individen också har stor kontroll/inflytande över arbetet. Kvinnor och män hade aktiva jobb i ungefär lika stor utsträckning, omkring två av tio hade sådana jobb.

Jämfört med föregående undersökningsår 2017 har det skett en minskning av andelen kvinnor med arbeten med hög anspänning, från 32 till 28 procent. Minskningen kunde ses i de två yngre åldersgrupperna. Bland män var det ingen statistiskt säkerställd förändring sedan föregående undersökning. Sett över hela perioden 2011-2019 har det varit en nedåtgående trend från 2013, framförallt för kvinnor men även i viss mån för män. När det gäller sysselsatta med aktiva jobb så minskade andelen bland män i åldern 30-49 år jämfört med föregående år, men för män totalt liksom för kvinnor var det ingen statistiskt säkerställd skillnad.

En av åtta bedömde att de inte kan arbeta till den ordinarie pensionsåldern

I undersökningen ställs två frågor speciellt riktade till sysselsatta i åldern 50-64 år. Den ena frågan handlar om personen med hänsyn till sin ålder har svårt att klara de arbetsuppgifter han eller hon har idag. Den andra frågan handlar om personen bedömer att hen kommer att kunna arbeta fram till den ordinarie pensionsåldern i sitt yrke.

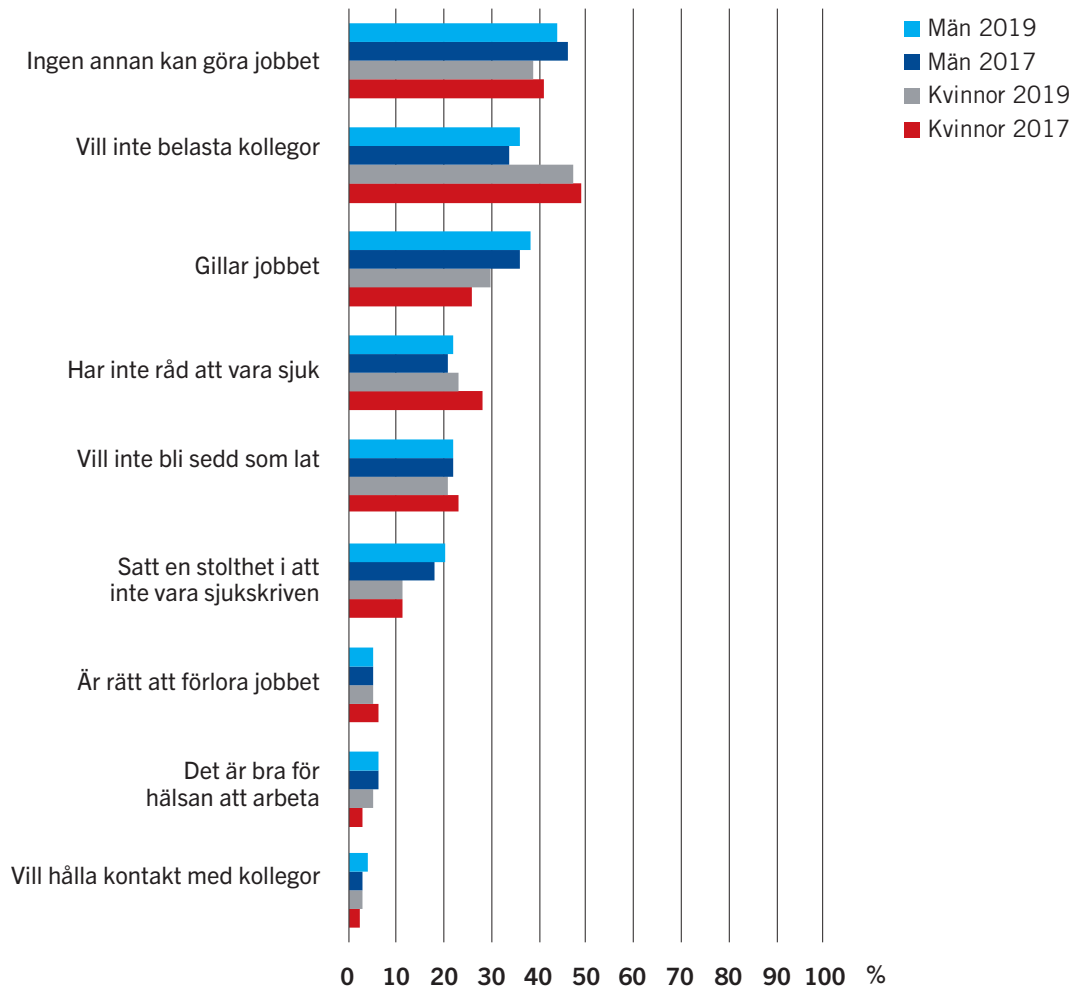
Andelen personer som med hänsyn till sin ålder hade svårt att klara sina arbetsuppgifter har legat på samma nivå under de undersökta åren 2011-2019. Omkring 15 procent av kvinnorna och 11 procent av männen bedömde att de inte kommer att kunna arbeta i yrket fram till den ordinarie pensionsåldern. Jämfört med föregående undersökningsår 2017 är det ingen statistiskt säkerställd skillnad.

Vanligt att man arbetat trots sjukdom

Närmare sju av tio sysselsatta hade någon gång under de senaste 12 månaderna arbetat trots att man utifrån sin egen bedömning var sjuk och borde ha låtit bli. Hälften av alla sysselsatta hade gjort det minst två gånger och närmare 20 procent hade gjort det fyra gånger eller mer. Kvinnor arbetade trots sjukdom i högre utsträckning än män. Drygt 20 procent av kvinnorna och drygt 15 procent av männen hade gjort det minst fyra gånger det senaste året. Närmare 40 procent av männen hade inte vid något tillfälle arbetat vid sjukdom det senaste året jämfört med närmare 30 procent av kvinnorna.

Bland kvinnor som arbetat trots sjukdom var den vanligaste orsaken att de inte ville belasta kollegor (närmare hälften kvinnorna angav det skälet). Bland män var det drygt 35 procent som angav den orsaken. Det vanligaste skälet att män arbetat trots sjukdom var att de upplevde att ingen annan kunde göra jobbet, närmare 45 procent av männen angav det skälet jämfört med närmare 40 procent av kvinnorna.

Figur 2 Andel sysselsatta (procent) som arbetade trots sjukdom per orsak, efter kön, år 2017 och 2019

Var tredje sysselsatt inom vård, omsorg och utbildning hade i hög grad ett psykiskt ansträngande arbete

Närmare var fjärde sysselsatt hade i hög grad ett psykiskt ansträngande arbete 2019. Drygt sju av tio hade det i hög grad eller i viss mån. Andelen kvinnor som hade ett psykiskt ansträngande arbete var något högre än andelen män, 75 procent av kvinnorna och närmare 70 procent av männen hade det i viss mån eller i hög grad. Bland män var andelen sysselsatta som i hög grad hade ett psykiskt ansträngande arbete som högst i åldersgruppen 30-49 år (23 procent jämfört med knappt 20 procent i de övriga åldersgrupperna). Omkring 25 procent av kvinnorna hade ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad. Bland kvinnor var det ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan åldersgrupperna.

Omkring var tredje sysselsatt inom vård och omsorg; sociala tjänster och inom utbildning hade ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad de sammanslagna åren 2017/2019. Tillverkning och byggverksamhet är exempel på branscher där andelen var relativt låg, knappt 15 procent hade ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad i dessa branscher.

Tre av tio män i åldern 50-64 var utsatta för luftföroreningar

Två av tio sysselsatta hade på arbetsplatsen varit utsatta för luftföroreningar som man kan se i luften eller känna på lukten. Det kunde vara damm från metaller, sten, kvarts, cement, asbest, mineralull eller liknande. Det kunde även vara damm från textil, trä, mjöl, djur eller växter eller så kunde det vara kemikalier (gaser, ångor, lösningsmedel, bekämpningsmedel eller plastkemikalier). En högre andel män än kvinnor hade varit utsatta för sådana luftföroreningar minst en fjärdedel av arbetstiden, knappt 25 procent av männen jämfört med knappt 15 procent av kvinnorna. Män i åldern 50-64 år hade varit exponerade för detta i högst utsträckning, närmare 30 procent hade varit det.

Sex av tio hade för hög arbetsbelastning

Drygt sex av tio sysselsatta hade i viss mån eller i hög utsträckning alldeles för mycket att göra undersökningsåret 2019. Andelen var lägre i den yngsta åldersgruppen, 16-29 år, än i de äldre åldersgrupperna. Knappt hälften av männen och kvinnorna i den yngsta åldersgruppen hade alldeles för mycket att göra. Bland kvinnor i åldern 30-49 år och 50-64 år var andelen som högst, omkring sju av tio hade för hög arbetsbelastning i de grupperna. Två av tre sysselsatta med fast anställning jämfört med knappt hälften av de tidsbegränsat anställda hade alldeles för mycket att göra.

Närmare två av tio kvinnor var utsatta för våld eller hot om våld i arbetet

Omkring en av tio män och närmare två av tio kvinnor var utsatta för våld eller hot om våld i arbetet minst en gång under den senaste 12-månadersperioden. Det var ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan olika åldersgrupper, varken för män eller för kvinnor.

Andelen män respektive kvinnor som varit utsatta för våld har legat på samma nivå under hela perioden 2011-2019.

Närmare en av fyra unga kvinnor var utsatta för sexuella trakasserier

Drygt en av tio kvinnor hade varit utsatt för sexuella trakasserier på arbetet någon gång under de senaste 12 månaderna. Det kunde vara från chefer, arbetskamrater och/eller från andra personer såsom patienter, kunder, klienter, passagerare, elever. Bland män var det omkring 2 procent som blivit utsatta. Bland män var det ingen skillnad mellan de olika åldersgrupperna men bland kvinnor minskade andelen med stigande ålder. Bland unga kvinnor, 16-29 år, hade närmare en av fyra blivit utsatt någon gång under den senaste 12-månadersperioden.

Sett över perioden 2011-2017 var det en svagt stigande trend mellan 2013-2017 vad gäller kvinnor som varit utsatta för sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater. Andelen minskade sedan något 2019, från 11 till 9 procent.

Om Arbetsmiljöundersökningen

Bakgrund

Arbetsmiljöundersökningen har genomförts av SCB vartannat år sedan 1989. Från 1994 sker det på uppdrag av Arbetsmiljöverket (tidigare Arbetarskyddstyrelsen). Undersökningens syfte är att beskriva arbetsmiljön för den sysselsatta befolkningen i åldern 16–64 år. Från och med 2015 års undersökning ingår även sysselsatta i åldersgruppen 65-74 år i urvalet.

Rapporten belyser hur de som arbetar upplever sin arbetsmiljö och de eventuella besvär den medför. Det finns behov av uppgifter om hur vanliga respektive ovanliga olika förhållanden är och hur besvär och riskfaktorer/exponeringar förändras över tid. Resultaten används som underlag för inriktningen av Arbetsmiljöverkets verksamhet samt av beslutsfattare på olika nivåer inom organisationer och myndigheter, av forskare och inom regering och riksdag.

En del av frågorna i undersökningen eftersträvar att ge en objektiv beskrivning av förhållanden i arbetsmiljön som till exempel tunga lyft, buller, kyla och arbete i vriden ställning eller stillasittande. Andra frågor mäter upplevelsen av arbetsmiljön som exempelvis om man har för mycket att göra, har ett enformigt arbete eller om man i det stora hela är nöjd med sitt arbete. Det finns också frågor som handlar om fysiska besvär som bland annat värk i olika delar av kroppen eller psykiska besvär som sömnsvårigheter.

I undersökningarna åren 1989 till 2019 har mellan omkring 4 000 och 12 000 personer besvarat enkäten med cirka 130 frågor om sina arbetsförhållanden. Det finns nu resultat från sexton omgångar som genomförts på likartat sätt och där resultaten kan jämföras. Resultaten som redovisas i denna rapport baseras på data insamlade från hösten 2019 till våren 2020.

Undersökningens genomförande

Datainsamlingen sker dels via telefonintervjuer och dels via postenkät alternativt webbformulär. Telefonintervjun görs i direkt anslutning till intervjun för Arbetskraftsundersökningen (AKU). Personer i åldern 16-74 år som i AKU-intervjun svarat att de är sysselsatta får frågorna om arbetsmiljö (för definition av sysselsatta se kvalitetsbeskrivningen). De som svarat på frågorna i telefonintervjun tillfrågas om de vill besvara enkäten och i så fall om man vill svara via webb eller pappersenkät.

Insamlingen via telefon pågick främst under kvartal fyra 2019 och kvartal ett 2020. Enkätinsamlingen påbörjades en dryg vecka efter de första telefonintervjuerna var klara och fortsatte till och med första dagarna i juni 2020. Frågorna gällde i allmänhet förhållanden under de senaste tre månaderna, för några frågor den senaste 12-månadersperioden.

I Arbetsmiljöundersökningen 2019 ingår ett urval av cirka 9 000 personer. Antalet svarande var omkring 7 000 i telefonintervjun och 3 700 för enkäten.

Information om Covid-19 i arbetsmiljön 2019

Insamlingen av uppgifter pågick såväl innan corona-pandemin fått fäste i Sverige som under början av den pågående pandemin. Det är rimligt att anta att svaren i någon mån kan ha påverkats av den förändrade arbetssituationen som många sysselsatta fick efter pandemins utbrott. Då undersökningen inte är designad för att göra en jämförelse av situationen före och efter utbrottet är det dock inte möjligt att dra några säkra slutsatser om vilken effekten är. Ytterligare information finns i kvalitetsdeklarationen.

Redovisning av resultatet

Arbetsmiljön 2019 är uppdelad i tre olika dokument, en textdel, en tabellbilaga samt en kvalitetsdeklaration. I kvalitetsdeklarationen finns närmare information om urval, svarsfrekvenser, skattningsförfarandet och definitioner med mera.

Resultaten från arbetsmiljöundersökningen redovisas i huvudsak som andel personer som har en viss situation på arbetet utav samtliga sysselsatta i befolkningen 16-64 år. När det gäller antal sysselsatta redovisas resultat från arbetskraftsundersökningen (AKU) vilket är den officiella arbetsmarknadsstatistiken.

I den separata tabellbilagan finns resultaten redovisade efter kön, ålder, inkomst, utbildningsnivå, sektor, anställningsform, yrke samt näringsgren. (Se kapitel 1 för närmare beskrivning av tabellerna i tabellbilagan). I rapportens textdel belyses resultaten för ett urval av frågorna och bakgrundsvariablerna samt med jämförelser över tid.

I tabellerna i tabellbilagan redovisas osäkerheten i skattningen i form av ett 95-procentigt konfidensintervall. Där antalet svarande i en redovisningsgrupp är mindre än 50 personer eller där punktskattningen med dess osäkerhetstal (felmarginal) inte med säkerhet kan sägas vara skiljt från noll, redovisas inte skattningen utan punktmarkeras (.).

Inkomstgrupperna är indelade utifrån befolkningens sammanräknade förvärvsinkomst för 2018. Befolkningen delas in i fyra lika stora delar där varje del innehåller 25 procent, så kallade kvartiler. Mellan varje kvartil finns ett gränsvärde. Gränsvärdet för den första inkomstgruppen är värdet där 25 procent av befolkningen har en lägre inkomst, det vill säga värdet mellan kvartil 1 och 2. Gränsvärdet för den andra inkomstgruppen är det värde där 75 procent av befolkningen har en lägre inkomst, det vill säga värdet mellan kvartil 3 och 4. Det innebär att gränsvärdena delar in befolkningen i tre grupper där den första innehåller 25 procent av befolkningen, den andra 50 procent av befolkningen och den tredje 25 procent av befolkningen.

Yrkesindelningen följer Standard för Svensk Yrkesklassificering (SSYK). Denna yrkesklassificering bygger på typ av arbete och de kvalifikationer som krävs för detta arbete.

Kodningen av näringsgren är anpassad till Standard för Svensk Näringsgrensindelning (SNI). Näringsgren bestäms för personer i arbetskraften med utgångspunkt från det enskilda företagets huvudsakliga verksamhet vid det arbetsställe där urvalspersonen är – eller senast varit – sysselsatt.

Utbildningsnivå kommer från utbildningsregistret och gäller den högsta avslutade utbildningen för urvalspersonen. Resultaten redovisas i tre grupper: förgymnasial utbildning, gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning.

Trots det relativt stora antalet svarande blir vissa redovisningsgrupper små och därmed osäkra för ett enskilt år, exempelvis om uppdelning görs på kön och yrke (SSYK) respektive kön och näringsgren (SNI). Genom att kvinnor och män finns inom olika delar av arbetsmarknaden och därmed har olika arbetsmiljö är det av stor betydelse att redovisa uppgifter efter kön. I tabellerna över yrke och näringsgren redovisas därför siffrorna totalt för 2019 och könsuppdelning för det sammanslagna materialet för de två undersökningsomgångarna 2017 och 2019 (2017/2019).

I textdelen finns diagram som redovisar yrken där de sysselsatta i relativt sett hög utsträckning har en viss situation eller är exponerade för olika riskfaktorer, till exempel yrken där en hög andel sysselsatta är utsatta för buller. I dessa diagram redovisas yrken på olika redovisningsnivåer inom SSYK vilket innebär att "sjuksköterskor" som definieras på tresiffernivå ibland jämförs med "arbete utan krav på särskild yrkesutbildning" som ligger på den översta ensiffernivån. Undergrupper till den gruppen kan då till exempel vara "städare m.fl." eller "köks- och restaurangbiträden" som ligger på samma tresiffernivå som sjuksköterskor.

Rapporten Arbetsmiljön 2019 har samma struktur och indelning av avsnitt som rapporten 2017. Resultaten i tabellbilagorna följer samma indelning. Indelningen är ett försök att efterlikna regelstrukturen för Arbetsmiljöverkets föreskrifter avseende systematiskt arbetsmiljöarbete:

- Användning av arbetsutrustning
- Arbetsplatsens utformning
- Typ av arbete
- Kemiska arbetsmiljörisker
- Fysikaliska arbetsmiljörisker
- Organisatoriska, psykologiska och sociala arbetsmiljörisker
- Mikrobiologiska arbetsmiljörisker
- Ergonomiska arbetsmiljörisker
- Individinriktade föreskrifter

Avsnittsindelningen i rapporten är dock grövre och anpassad efter frågorna i undersökningen.

I rapporten kommenteras generellt endast de förändringar mellan år och skillnader mellan olika redovisningsgrupper som är statistiskt säkerställda.

Publikationer över tid

Från och med 2007 ingår rapporten från Arbetsmiljöundersökningen i Arbetsmiljöverkets rapportserie Arbetsmiljöstatistik. Resultaten från tidigare undersökningar har redovisats i serien Statistiska meddelanden (SM) och i temapublikationer i serien "Information om arbetsmarknad och utbildning" (IAM). I temapublikationerna utnyttjas statistiken för att belysa speciella frågeställningar kring arbetslivs- och arbetsmiljöfrågor. Arbetsmiljöverket och SCB utför på uppdrag olika typer av specialbearbetningar av resultaten från Arbetsmiljöundersökningen. I specialbearbetningarna kan resultat visas för andra grupper än dem som redovisas i denna rapport liksom samband mellan olika variabler. En kvalitetsdeklaration finns på Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se. Denna rapport med den officiella arbetsmiljöstatistiken finns i sin helhet på Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se. Detsamma gäller temarapporter som bygger på Arbetsmiljöundersökningarnas data. Resultaten finns också tillgängliga i Sveriges statistiska databaser (SSD) som nås via www.scb.se.

1. Arbetsmiljöundersökningen 2019 – resultat för samtliga frågor

I rapporten är ett urval av de frågor som ställs i Arbetsmiljöundersökningen 2019 belysta med diagram och med kommentarer om resultatet. I den separata tabellbilagan finns resultat för undersökningens samtliga frågor i fem tabeller efter olika redovisningsgrupper. Den första tabellen (tabell 1.1) redovisar resultat för samtliga sysselsatta i åldern 16-64 år, för kvinnor och män och tre åldersindelningar. Den innehåller även skattningar för samtliga och för kvinnor och män i åldersspannet 16-74 år. I kolumnen "Fråga" finns numret på den fråga i frågeformulären som ligger till grund för redovisningen. Ett T framför siffran anger att frågan fanns med i telefonintervjun, ett E att den fanns i enkäten och för de frågor som ingick i AKU står det AKU. Frågeformuläret från telefonintervjun och enkäten finns i bilaga 2 och 3. I kolumnerna SSYK och SNI står tabellnumret på den tabell som redovisar resultatet efter SSYK och SNI i tabellbilagan.

I tabell 1.2 finns resultaten för samtliga frågor utifrån utbildningsnivå och kön. Utbildningsnivå är indelad i tre grupper: förgymnasial, gymnasial och eftergymnasial.

I tabell 1.3 redovisas resultat utifrån inkomstgrupper och kön. Inkomsten är indelad i tre grupper: låg, mellan och hög. (Se avsnittet Om undersökningen)

I tabell 1.4 redovisas resultat utifrån anställningsform och kön. Redovisade anställningsformer är fast anställda, tidsbegränsat anställda samt företagare eller medhjälpande hushållsmedlem.

I tabell 1.5 redovisas resultat utifrån sektorstillhörighet och kön. Redovisade sektorer är statlig, kommunal, regional och privat sektor.

I tabellerna 2.1–6.54 redovisas ett urval av frågorna efter yrke (SSYK) och näringsgren (SNI).

2. Arbete och arbetsmarknad

Ökning av antal sysselsatta

Rapporten belyser arbetsmiljön för de sysselsatta på den svenska arbetsmarknaden. Diagrammen nedan beskriver utvecklingen av antalet sysselsatta över perioden 2011-2019 efter kön och ålder, näringsgren och anställningsform. Uppgifterna är hämtade från Arbetskraftsundersökningarna och ingår i den officiella arbetsmarknadsstatistiken.

I den svenska befolkningen var drygt 5,1 miljoner personer i åldern 15-74 år sysselsatta under 2019. Av dem var närmare 2,7 miljoner män och drygt 2,4 miljoner kvinnor. Antalet sysselsatta ökade årligen under perioden. År 2011 var drygt 4,6 miljoner sysselsatta, varav 2,4 miljoner män och närmare 2,2 miljoner kvinnor i åldern 15-74 år. Bland såväl kvinnor som män syntes ökningen av antalet sysselsatta främst i åldersgrupperna 25-34 år och 45-54 år.

Befolkningen i åldern 15-74 år ökade under samma period från närmare 7,1 miljoner till drygt 7,5 miljoner. Ökningen var störst i åldern 25-34 år samt i åldern 65-74 år. (Källa AKU)

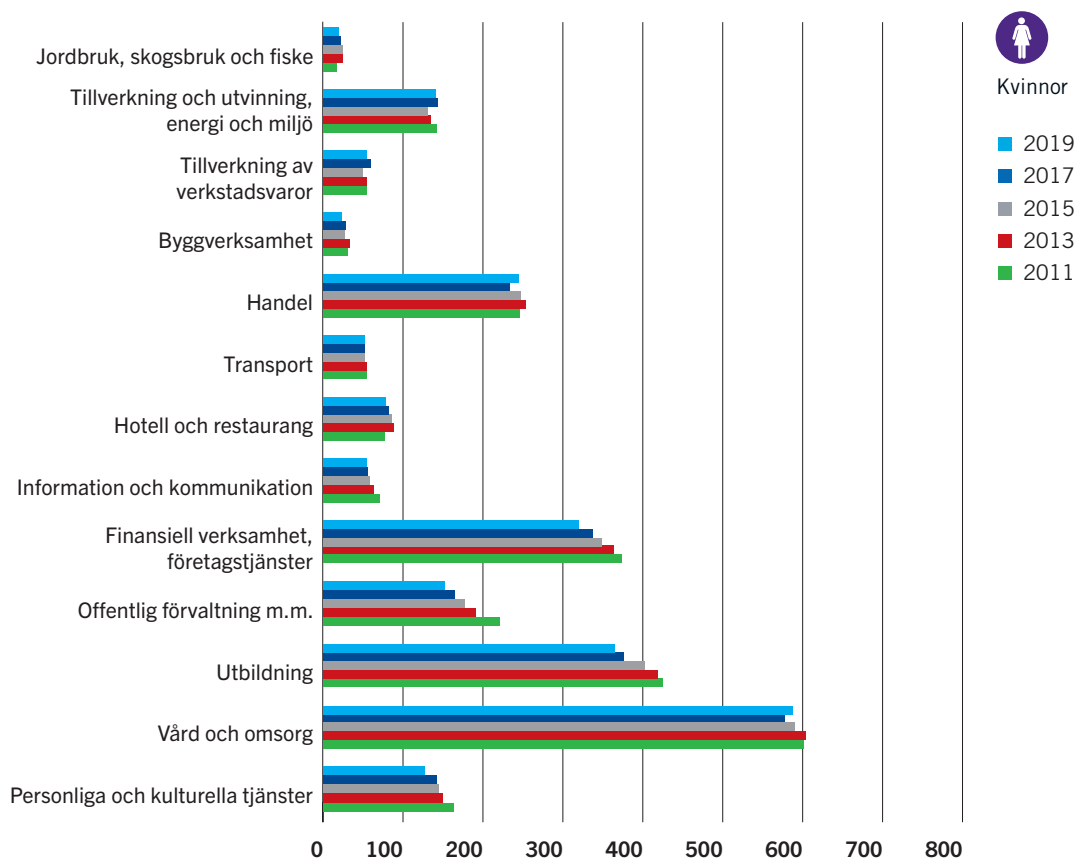
Figur 2.1 Antal sysselsatta efter kön och ålder, år 2011-2019

Källa: Statistiska centralbyrån (AKU) helår

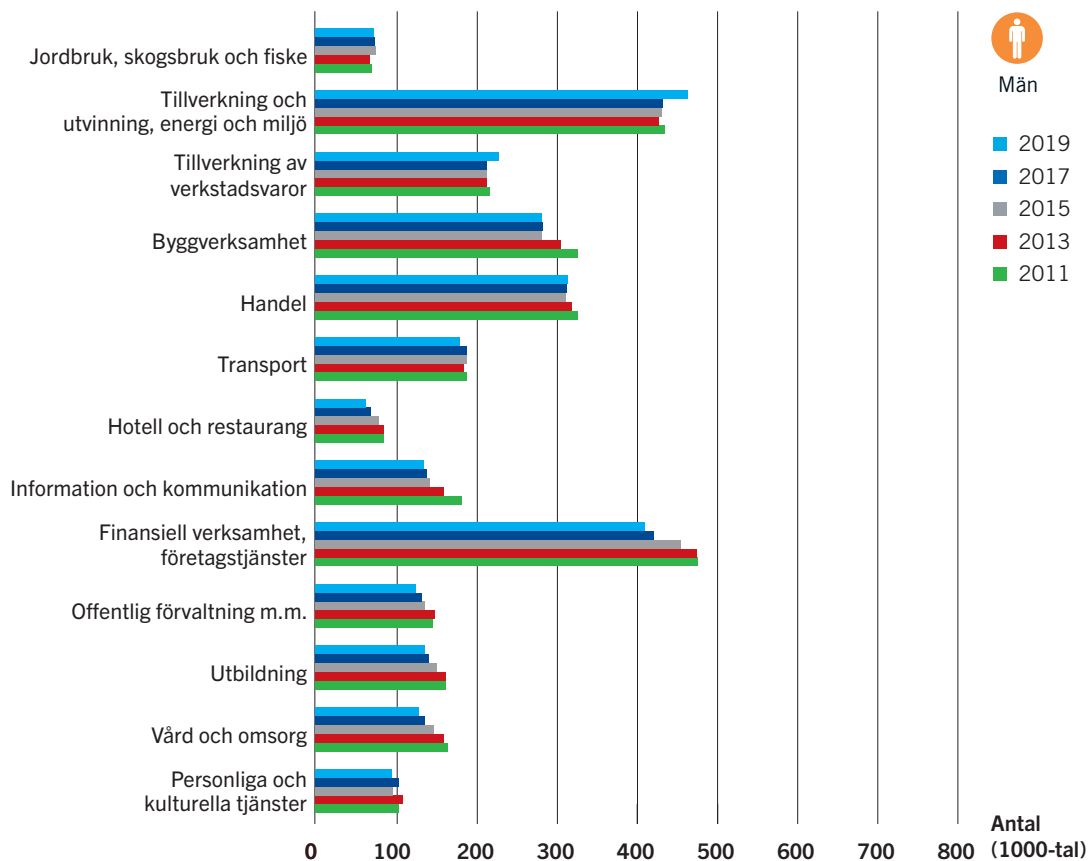
Kvinnor och män arbetar till stor del inom olika delar av arbetsmarknaden vilket innebär att deras arbetsmiljö ser olika ut. Vård och omsorg är den näringsgren där flest kvinnor arbetar. Det gäller under hela den undersökta perioden. 2011 var omkring 590 000 kvinnor i åldern 15-74 år sysselsatta inom den näringsgrenen och 2019 var det ungefär 600 000. Det är också ett stort, och ökande antal kvinnor som arbetar inom näringsgrenen utbildning, omkring 365 000 gjorde det 2011 och under 2019 var det cirka 425 000. Bland män arbetar många inom tillverkning och finansiell verksamhet, företagstjänster. 2011 arbetade flest män inom den sammanslagna näringsgrenen tillverkning och utvinning, energi och miljö, omkring 463 000 män. 2019 arbetade flest män, cirka 475 000, inom finansiell verksamhet, företagstjänster. Även bland kvinnor har antalet som arbetar inom finansiell verksamhet, företagstjänster ökat succesivt under perioden.

Figur 2.2a Antal sysselsatta kvinnor i åldern 15-74 år, efter näringsgren, år 2011-2019

Källa: Statistiska centralbyrån (AKU) helår

Figur 2.2b Antal sysselsatta män i åldern 15-74 år, efter näringsgren, år 2011-2019

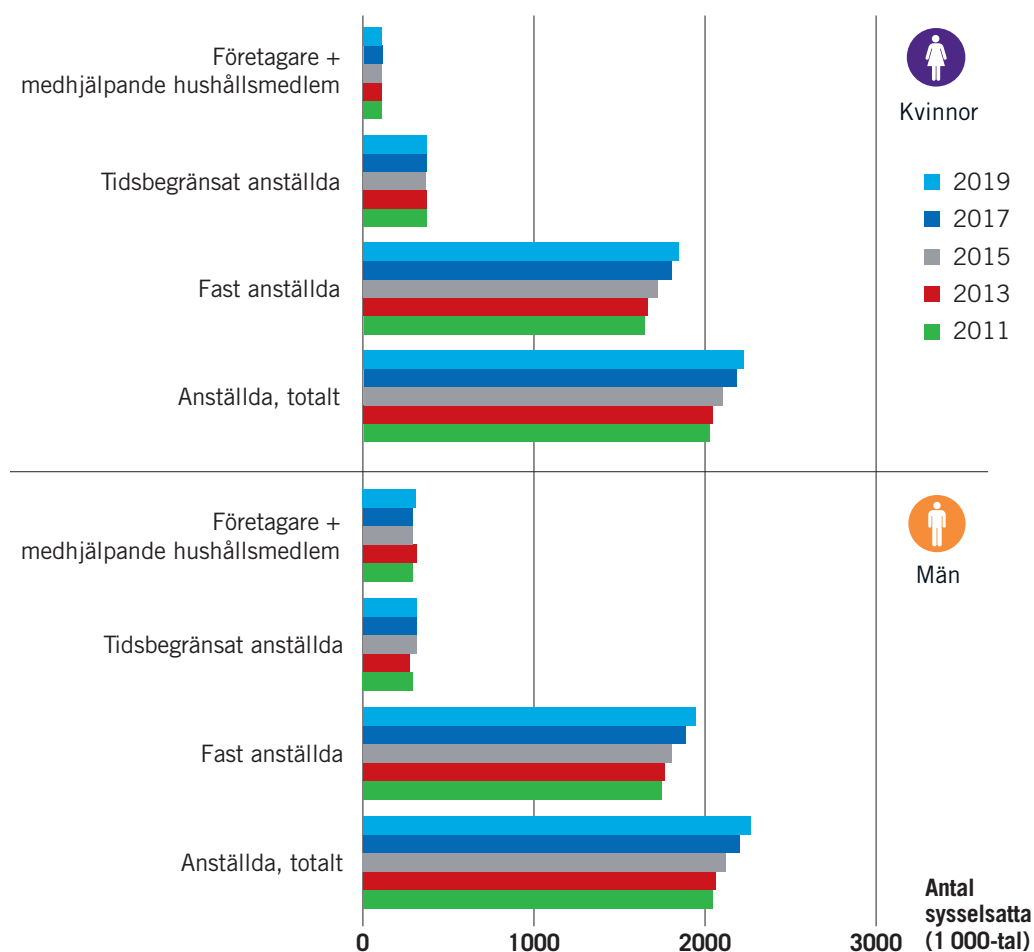
Källa: Statistiska centralbyrån (AKU) helår

Diagrammen ovan belyser samtliga sysselsatta i åldern 15-74 år. Arbetsmiljön beskrivs i den här rapporten med fokus på sysselsatta i åldern 16-64 år. I den åldersgruppen var det omkring 4,9 miljoner sysselsatta 2019 jämfört med närmare 4,5 miljoner sysselsatta 2011.

Av de sysselsatta 2019 var närmare 4,5 miljoner anställda medan övriga var företagare eller medhjälpande hushållsmedlem. Av de anställda var närmare 3,8 miljoner fast anställda. Totalt sett har andelen anställda liksom andelen fast anställda legat på samma nivå under den undersökta perioden. Drygt 2,3 miljoner kvinnor i åldern 16-64 år var sysselsatta under 2019. Av dem var drygt 2,2 miljoner anställda varav närmare 1,9 miljoner var fast anställda. Såväl antal anställda som antalet fast anställda kvinnor ökade succesivt över den undersökta perioden. Även bland män ökade såväl antalet anställda som antalet fast anställda succesivt över perioden. Under 2019 var närmare 2,6 miljoner män i åldern 16-64 år sysselsatta, varav närmare 2,3 miljoner var anställda och av dem drygt 1,9 miljoner fast anställda. Män var företagare eller medhjälpande hushållsmedlem i högre grad

än kvinnor under hela perioden. Omkring 315 000 män jämfört med närmare 120 000 kvinnor var det under 2019.

Figur 2.3 Antal sysselsatta i befolkningen 16-64 år, efter kön och anställningsform, år 2011-2019

Källa: Statistiska centralbyrån (AKU) helår

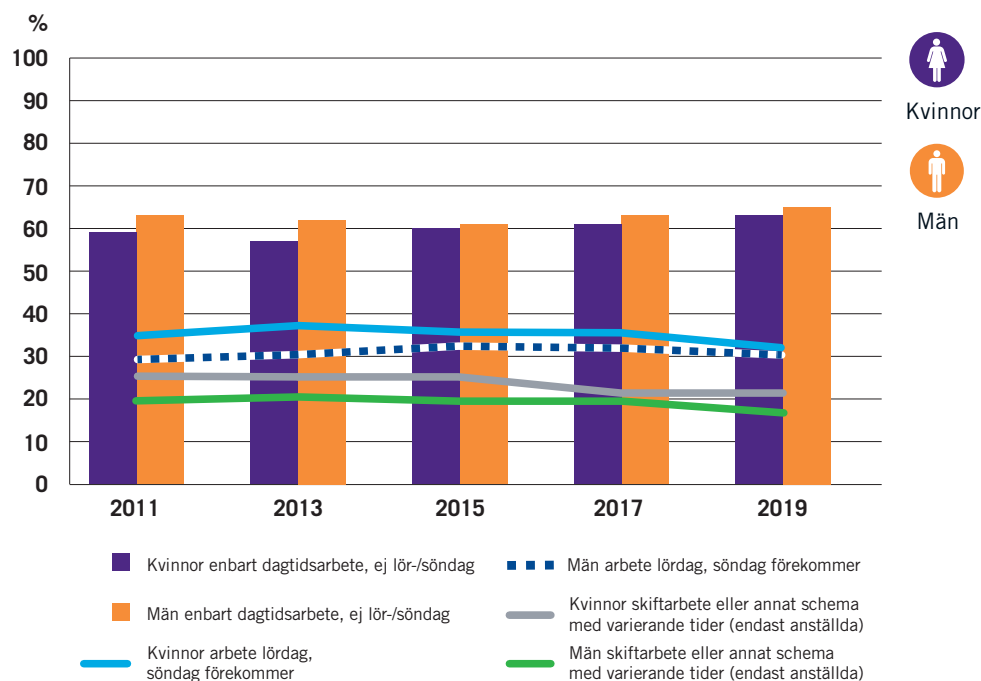
En av tio arbetade natt

Närmare 65 procent av samtliga sysselsatta i åldern 16-64 år arbetade enbart dagtid på vardagar medan det förekom arbete på lördagar, söndagar för drygt 30 procent av de sysselsatta. Kvällsarbete förekom för knappt 30 procent av de sysselsatta och nattarbete för drygt 10 procent. 20 procent av de som var anställda hade ett skiftarbete eller schema med varierande tider. Bland yngre, i åldern 16-29 år, var det en större andel som arbetade på andra tider än enbart vardagar dagtid jämfört med de äldre åldersgrupperna.

Likaså var det en större andel tidsbegränsat anställda som arbetade andra tider än av de som var fast anställda. Bland fast anställda arbetade närmare 70 procent enbart dagtid på vardagar och bland tidsbegränsat anställda gjorde knappt hälften det. Kvinnor och män hade i ungefär lika hög grad arbeten där man endast jobbade dagtid på vardagar. Män hade i något högre utsträckning ett arbete där nattarbete förekom, närmare 15 procent av männen hade det jämfört med närmare 10 procent av kvinnorna.

Under de undersökta åren 2011-2019 har andelen sysselsatta som enbart arbetar dagtid på vardagar legat på ungefär samma nivå. För kvinnor syns en svag trend uppåt från och med 2013 när det gäller andelen som enbart arbetar dagtid på vardagar, från som lägst 57 procent 2013 till som högst 63 procent 2019. Bland män var andelen den undersökta perioden som lägst 61 procent 2015 och som högst 65 procent 2019.

Figur 2.4 Andel sysselsatta (procent) i befolkningen 16-64 år, efter arbetstidens förläggning och kön, år 2011-2019

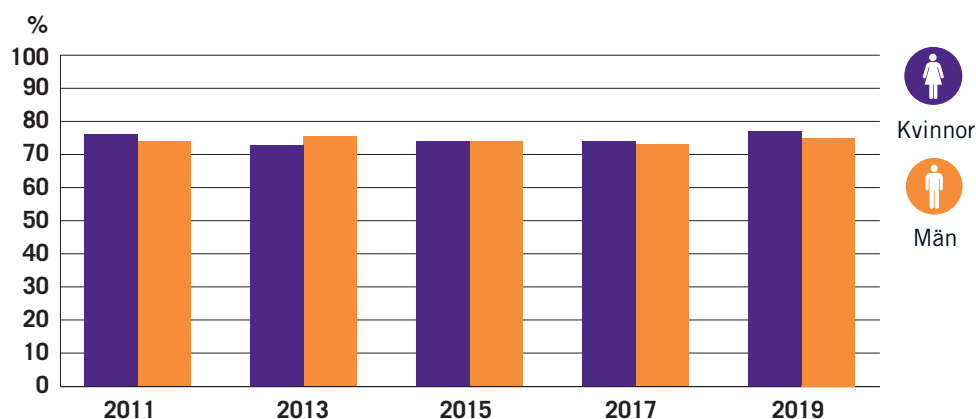

Högre andel nöjda bland personer med hög inkomst

Av de drygt 5 miljoner sysselsatta personerna i Sverige var drygt tre av fyra nöjda med arbetet i stort. Kvinnor och män var nöjda i ungefär lika stor utsträckning men ålder spelade en roll för hur nöjd man var. Yngre personer var nöjda i lite mindre utsträckning, drygt 70 procent var nöjda i den åldersgruppen. Inkomsten betydde också en del för hur nöjd man var. Andelen nöjda ökade efter nivån på inkomsten. Närmare 85 procent av de med hög inkomst jämfört med drygt 70 procent av de med låg inkomst var nöjda med arbetet. Det var ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan fast och tidsbegränsat anställda när det gäller hur stor andel som var nöjda.

Andelen sysselsatta som i det stora hela är nöjda med arbetet har ökat något sedan 2017, från knappt tre av fyra till drygt tre av fyra 2019. Sett över hela perioden 2011-2019 har andelen legat på i stort sett samma nivå.

Figur 2.5 Andel sysselsatta (procent) som var nöjda med arbetet i stort (instämmer helt eller delvis), efter kön, år 2011-2019

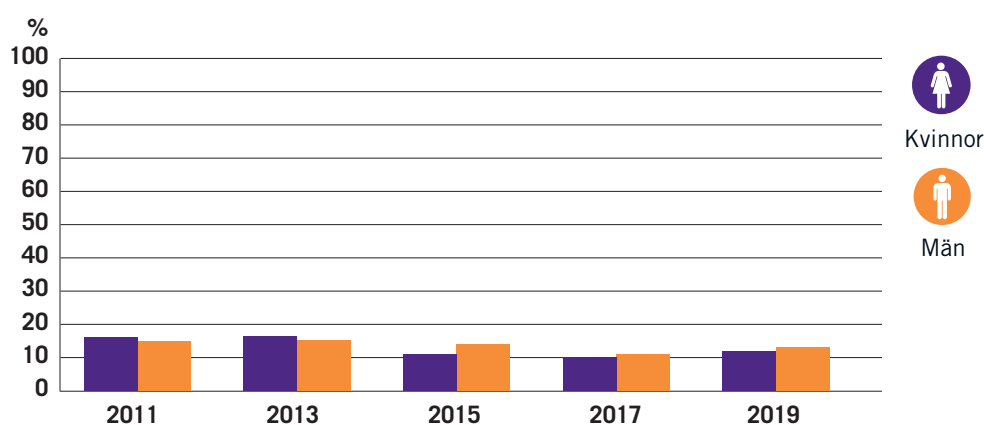
Var fjärde tidsbegränsat anställd upplevde risk för uppsägning eller har påtvingad kortare arbetstid

Något som har negativ inverkan på arbetsmiljön är om det finns risk för hot om uppsägning eller för påtvingad kortare arbetstid. Drygt en av tio anställda upplevde att det fanns en sådan risk för dem. Totalt sett var det ingen signifikant skillnad mellan män och kvinnor men en jämförelse av åldersgrupper visar att kvinnor 16-29 år och män i åldern 50-64 år var de som i högst utsträckning upplevde ett sådant hot (17 respektive 16 procent). Det fanns betydande skillnader mellan de som hade en fast anställning jämfört med de med tidsbegränsad anställning, där drygt 10 procent av de med fast anställning jämfört med 25 procent av de tidsbegränsat anställda upplevde att det fanns ett sådant hot. Det fanns även skillnader

beroende på inkomst där andelen var lägre bland de med mellan- och hög inkomst. Omkring 10 procent i dessa inkomstgrupper, jämfört med 20 procent av de med låg inkomst, upplevde att det fanns risk för hot om uppsägning eller för påtvingad kortare arbetstid.

Andelen anställda som upplevde att det fanns risk för uppsägning eller påtvingad kortare arbetstid har ökat något sedan 2017 men sett över hela perioden 2011-2019 har andelen minskat för såväl kvinnor som män. Under perioden 2011-2019 har andelen bland kvinnor varit som högst 17 procent 2013 och bland män 15 procent 2011 och 2013.

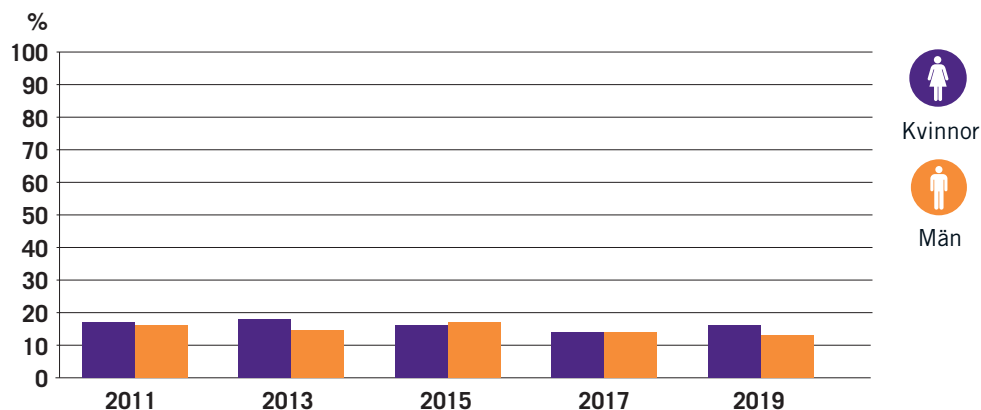
Figur 2.6 Andel sysselsatta (procent) där hot om uppsägning eller kortare arbetstid fanns, efter kön, år 2011-2019

Omkring 15 procent av samtliga anställda i åldern 16-64 år bedömde att det fanns en risk för dem att förflyttas till annat arbete. Andelen som upplevde det var något högre bland kvinnor än bland män. Fast och tidsbegränsat anställda upplevde i lika hög grad att den risken fanns. Vad gäller skillnader beroende på inkomst så var det gruppen med mellanhög inkomst som i högst utsträckning upplevde att det fanns en sådan risk. 17 procent gjorde det jämfört med 13 respektive 11 procent bland de med låg respektive hög inkomst.

Jämfört med föregående undersökning har det inte skett något statistiskt säkerställt förändring vad gäller andelen anställda som upplevde att det fanns en sådan risk. Sett över hela perioden 2011-2019 har andelen varit som högst 18 procent bland kvinnor, år 2013, och 17 procent bland män, år 2015.

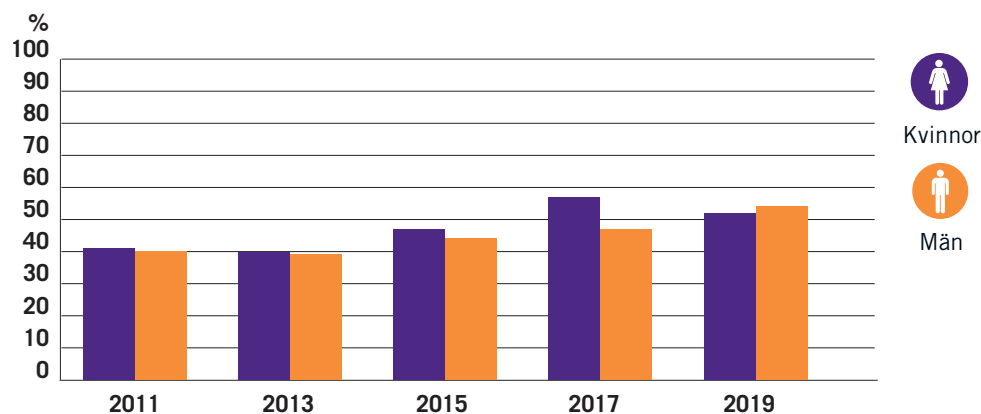
Figur 2.7 Andel sysselsatta (procent) som hade risk för att förflyttas till annat arbete, efter kön år 2011-2019

Drygt hälften av de sysselsatta trodde 2019 att de skulle ha mycket eller ganska lätt att få likvärdigt arbete utan att flytta (byta bostad). Andelen var ungefär lika hög bland kvinnor som män. De yngre var de som i högst utsträckning gjorde den bedömningen och andelen minskade med stigande ålder. Bland unga män, 16-29 år, var det närmare 70 procent som bedömde att de skulle ha mycket eller ganska lätt att få likvärdigt arbete utan att flytta och bland unga kvinnor var andelen närmare 65 procent. Bland de äldre var andelen betydligt lägre. Drygt 35 procent av männen och 40 procent av kvinnorna i åldern 50-64 år trodde det.

Jämfört med föregående undersökningsår minskade andelen kvinnor som bedömde att de skulle ha lätt att få ett likvärdigt arbete medan andelen ökade bland män. Sett över hela perioden 2011-2019 har det bland män varit en stigande trend sedan 2013, från 39 till 52 procent. Bland kvinnor ökade andelen från 40 procent 2013 till 57 procent 2017 för att sedan minska igen 2019.

Figur 2.8 Andel sysselsatta (procent) som trodde sig ha mycket/ganska lätt att få ett likvärdigt arbete utan flytt, efter kön, år 2011-2019

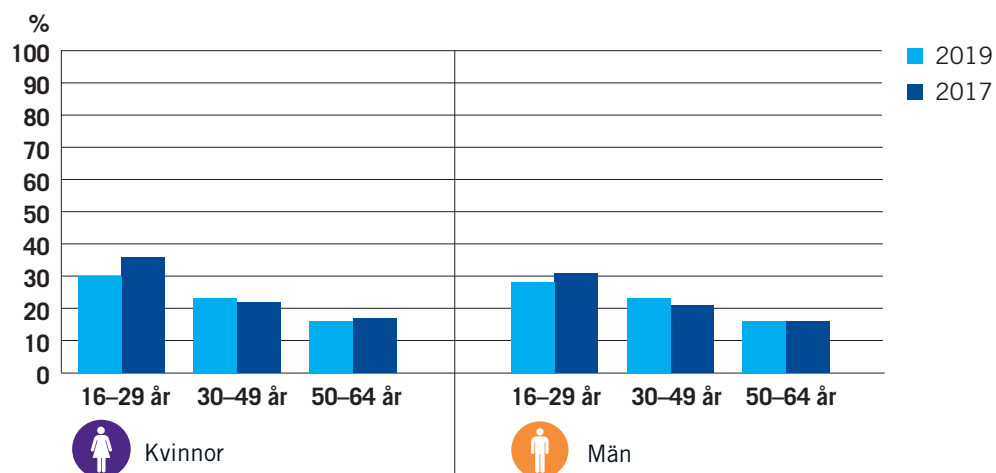

Två av tio upplevde att kraven var större än färdigheterna

Att befinna sig på ett jobb där kraven är högre än de kunskaper och färdigheter man har kan innebära risk för stress och ohälsa. Drygt 20 procent av de sysselsatta ansåg att de arbetskrav de hade var högre än den kunskap och de färdigheter de besatt. Det var framför allt de yngre som upplevde att kraven var högre än kunskapen, även om andelen i denna grupp minskat jämfört med 2017. Bland unga kvinnor var det 30 procent som upplevde detta jämfört med 16 procent av kvinnorna i åldern 50-64 år. Bland männen var motsvarande andelar 28 respektive 16 procent. Personer med låg inkomst upplevde i något högre grad än personer med mellan eller hög inkomst att kraven var högre än kunskaperna. 25 procent gjorde det i den lägsta inkomstklassen jämfört med 22 respektive 20 procent av dem med mellan respektive hög inkomst. Fast och tidsbegränsat anställda upplevde detta i ungefär samma utsträckning.

Jämfört med föregående undersökning var det ingen statistiskt säkerställd förändring när det gäller andel män och kvinnor som upplevde att kraven var större än färdigheterna.

Figur 2.9 Andel sysselsatta (procent) som ansåg att arbetskraven var mycket/något högre än kunskap och färdigheter, efter kön, år 2017 och 2019

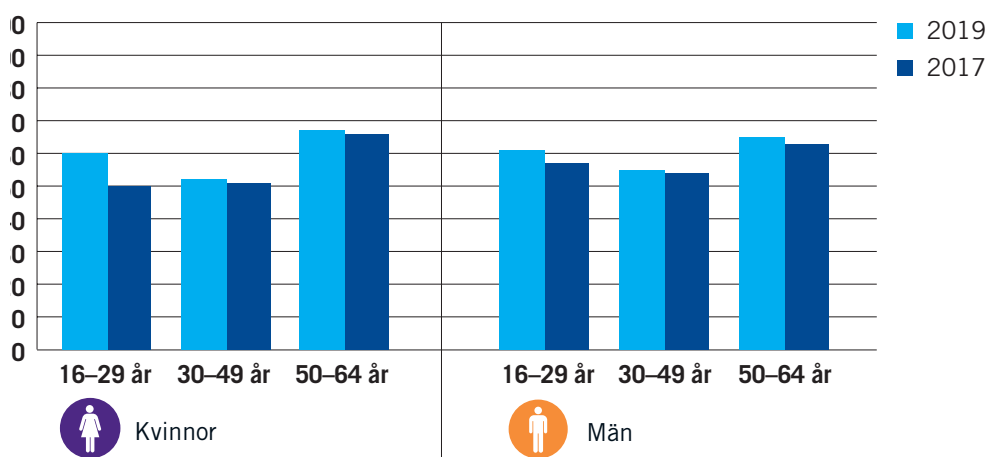

Sex av tio tyckte det var tydligt vad arbetsgivaren förväntade sig av dem

Även otydliga förväntningar på vad man förväntas uppnå i sitt arbete bidrar till ökad stress och ohälsa. Tydliga mål och förväntningar från arbetsgivaren bidrar däremot till en bra arbetsmiljö. Närmare 60 procent av de sysselsatta tyckte att det var tydligt vad arbetsgivaren förväntade sig av dem. Personer i den äldsta åldersgruppen, i åldern 50-64 år, upplevde i högre utsträckning än personer i de yngre åldersgrupperna att förväntningarna var tydliga. Personer i åldersgruppen 30-49 år tyckte i lägst grad att förväntningarna från arbetsgivaren var tydliga. Totalt sett upplevde kvinnor och män tydliga förväntningar i lika stor utsträckning. Andelen var också ungefär lika hög bland de med fast som tidsbegränsad anställning. En jämförelse mellan inkomstgrupper visar att andelen som tyckte att det var tydligt vad arbetsgivaren förväntade sig var högst bland låginkomsttagare och minskade med stigande inkomst (63 procent av låginkomsttagarna jämfört med 60 procent av mellaninkomsttagarna och 56 procent av höginkomsttagarna).

Jämfört med föregående undersökning är det ingen statistiskt säkerställd skillnad för kvinnor eller män totalt sett men bland unga kvinnor 16-29 år har det skett en ökning av andelen som hade tydliga förväntningar.

Figur 2.10 Andel sysselsatta (procent) som hade tydliga förväntningar från arbetsgivare, efter kön, år 2017 och 2019

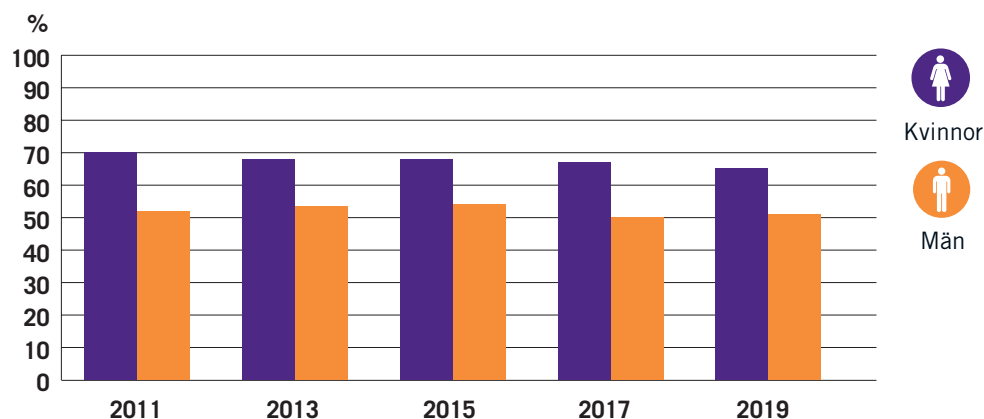

Två av tre kvinnor hade arbeten med mycket kontakt med andra människor

Arbete som innebär mycket kontakt med andra människor (till exempel patienter, kunder, klienter) är ofta engagerande men kan också bli påfrestande, särskilt om det finns dåliga förutsättningar såsom otydliga förväntningarna eller bristande resurser. Det var en betydligt högre andel kvinnor än män som hade ett arbete som innebar kontakt med andra minst halva arbetstiden. Drygt hälften av männen hade det jämfört med 65 procent av kvinnorna. Unga kvinnor hade sådana yrken i högst utsträckning. Närmare tre av fyra kvinnor i åldern 16-29 år hade det jämfört med drygt hälften av männen i samma åldersgrupp. Bland män var det ingen skillnad mellan olika inkomstgrupper men bland kvinnorna minskade andelen med ökad inkomst (75 procent bland låginkomsttagare, 66 procent bland mellaninkomsttagare och 53 procent bland höginkomsttagare). Tidsbegränsat anställda hade i högre grad än fast anställda sådana arbeten (64 procent jämfört med 57 procent).

Jämfört med föregående undersökning har det inte skett någon förändring vad gäller andelen sysselsatta som haft kontakt med andra människor minst halva arbetstiden. Sett över hela perioden 2011-2019 kan man se en svagt nedåtgående trend bland kvinnor, från 70 procent 2011 till 65 procent 2019, bland män var andelen 2019 på motsvarande nivå som 2011.

Figur 2.11 Andel sysselsatta (procent) för vilka arbetet innebar kontakt med andra minst halva tiden, efter kön, år 2011-2019

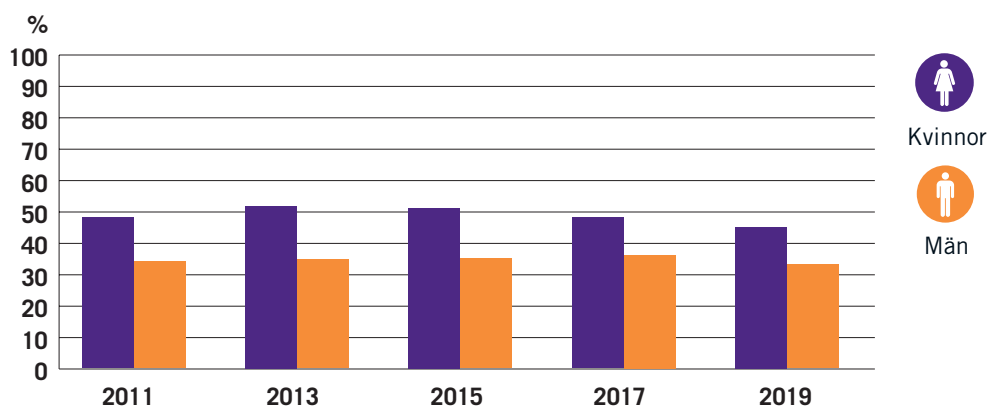

Fyra av tio kunde inte bestämma när arbetsuppgifterna skulle göras

Det var en högre andel kvinnor än män som inte kunde bestämma när arbetsuppgifterna skulle göras. 45 procent av kvinnorna kunde aldrig eller för det mesta inte bestämma det jämfört med 33 procent av männen. Bland män var det inga signifikanta skillnader mellan åldersgrupperna men bland kvinnor fanns en sådan skillnad. Andelen som inte kunde bestämma när olika arbetsuppgifter skulle göras var högst bland unga kvinnor 16-29 år (54 procent) och som lägst bland kvinnor i åldern 30-49 år (39 procent). Bland anställda med tidsbegränsad anställning var andelen som inte kunde bestämma när arbetsuppgifterna skulle göras högre än bland fast anställda, 53 jämfört med 39 procent. En jämförelse mellan inkomstgrupper visar att andelen minskade med stigande inkomst. Bland låginkomsttagare var det ungefär hälften som inte kunde bestämma det och bland höginkomsttagare var det en av fyra.

Jämfört med föregående undersökning har andelen minskat något, från drygt 40 procent till knappt 40 procent. Minskningen har framför allt skett bland unga män. Sett över hela perioden 2011-2019 har andelen sysselsatta 16-64 år som inte kan bestämma när arbetsuppgifterna skulle göras legat på ungefär samma nivå, men var som lägst 2019 för såväl kvinnor som män.

Figur 2.12 Andel sysselsatta (procent) som för det mesta inte/aldrig kan bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras, efter kön, år 2011-2019

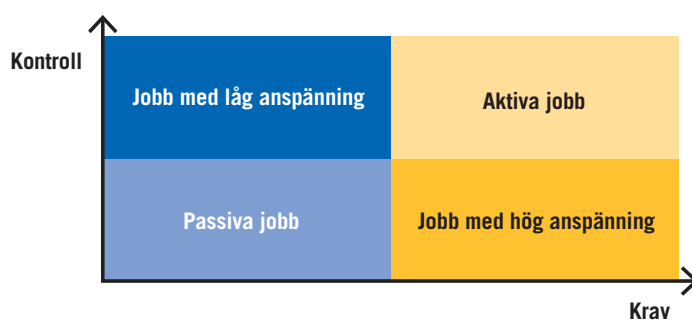

Tre av tio kvinnor hade arbeten med hög anspänning

Detta avsnitt syftar till att belysa förhållanden som avser samband mellan arbetets krav och den enskildes kontroll över sin arbetssituation. Krav-kontrollmodellen skapades av

Karasek/Theorell och används för att analysera psykosociala arbetsförhållanden och deras effekter på hälsan. Enligt denna modell är kombinationen av utsatthet för höga psykiska krav och låg grad av kontroll en viktig orsak till ohälsa. Den här modellen har använts i en rapport¹ som tagits fram av Statistiska centralbyrån (SCB) och Arbetsmiljöverket under 2001 och som grundar sig på Jobbkra-
v-jobbkontroll-modellen (The "job demands-job control" model. Karasek/Theorell, 1990).

I modellen definieras fyra typer av jobb beroende på graden av krav och egen kontroll:

Att befinna sig på ett jobb med hög anspänning kan innebära att en enskild individ är utsatt för stora krav och samtidigt har litet inflytande vilket ökar risken för psykosociala påfrestningar och besvär. En god egenkontroll, d.v.s. inflytande över sin arbetssituation, kan innebära att man delvis kan hantera även stora arbetskrav vilket kan göra arbetet mer stimulerande och utvecklande och därmed kan ha positiva effekter på hälsan.

Redovisningen nedan omfattar de två typerna som visas på bilden som bedöms som mest relevanta då det gäller psykosocial påfrestning. Jobb med hög anspänning har valts då de som arbetar under hög anspänning riskerar sämre hälsa och då de som har aktiva jobb vanligtvis upplever sitt arbete stimulerande och utvecklande vilket gör risken för ohälsa mindre.

För att kunna följa krav och kontroll över tid har ett kravindex och ett kontrollindex utarbetats. Varje index grundar sig på fyra frågor ur Arbetsmiljöundersökningen. Svartalernativ på frågor ur Arbetsmiljöundersökningen som ligger till grund för respektive index har grupperats för att skapa de svartalernativ som används

¹Negativ stress och ohälsa Inverkan av höga krav, låg egenkontroll och bristande socialt stöd i arbetet, Information om utbildning och arbetsmarknad, SCB & Arbetsmiljöverket, 2001:2

för beräkningen av respektive index. För varje individ registreras om de angett de svarsalternativen nedan på minst två av fyra frågor.

Index för höga krav i arbetet beräknas utifrån svaren på följande fyra frågor i enkäten (se bilaga 3):

- Fråga 20 – Tvungen att varje vecka dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem
- Fråga 10 – Så stressigt att man minst halva tiden inte hinner prata om eller ens tänka på något annat än arbetet
- Fråga 12 – Arbetet kräver nästan hela tiden uppmärksamhet och koncentration
- Fråga 115 – Alldeles för mycket att göra, instämmer helt/delvis

Index för låg kontroll i arbetet beräknas på underlag av följande fyra frågor i enkäten (se bilaga 3):

- Fråga 36 – Är för det mesta inte/aldrig med och beslutar om upplägget av det egna arbetet
- Fråga 35 – Kan för det mesta inte/aldrig själv bestämma när olika arbetsuppgifter ska göras
- Fråga 9 – Har som mest halva tiden möjlighet att själv bestämma sin arbetstakt
- Fråga 117 – Upplever att man har för lite inflytande, instämmer helt/delvis

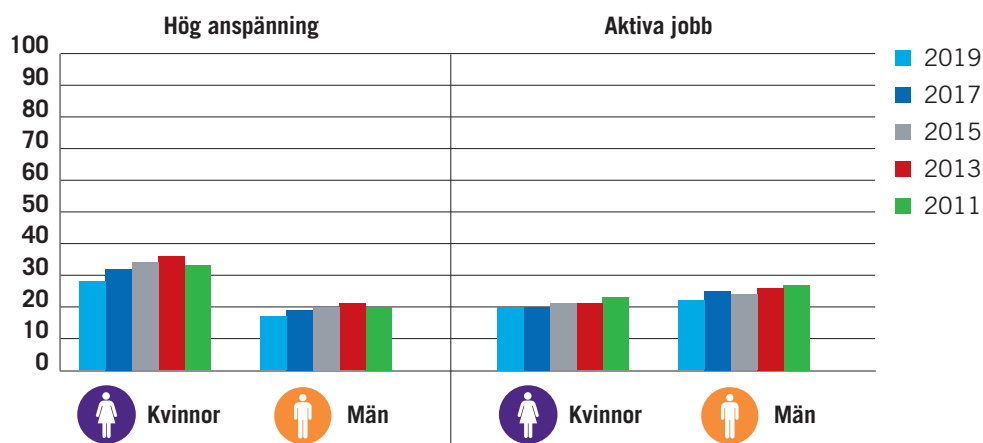
I diagrammet nedan redovisas andelen kvinnor och män med aktiva jobb respektive jobb med hög anspänning. Med aktiva jobb avses jobb med höga krav men där individen också har stor kontroll/inflytande över arbetet. Med hög anspänning avses arbeten där det finns höga krav och där individen har liten kontroll/inflytande.

Enligt undersökningen hade kvinnor arbeten med hög anspänning i högre utsträckning än män. Bland kvinnor var det närmare tre av tio som hade sådana jobb och bland männen närmare två av tio. Andelen var ungefär lika hög i de olika åldersgrupperna för såväl kvinnor som män. Kvinnor och män hade aktiva jobb i ungefär lika stor utsträckning, omkring två av tio hade sådana jobb. I åldersgruppen 30-49 år fanns högst andel sysselsatta med aktiva jobb. Närmare en av fyra hade sådana jobb bland såväl kvinnor som män i den åldersgruppen. Unga kvinnor i åldern 16-29 år var den grupp som i lägst utsträckning hade aktiva jobb (14 procent). Tidsbegränsat anställda hade arbeten med hög anspänning i högre grad än fast anställda och omvänt hade fast anställda i högre grad aktiva arbeten. Bland tidsbegränsat anställda var det 30 procent som hade jobb med hög anspänning och 13 procent som hade aktiva jobb.

Motsvarande siffror bland fast anställda var 23 respektive 22 procent. En jämförelse mellan inkomstgrupper visar att andelen sysselsatta med aktiva jobb ökar med stigande inkomst medan det omvända gäller för jobb med hög anspänning.

Jämfört med föregående undersökningsår har det skett en minskning av andelen kvinnor med arbeten med hög anspänning, från 32 till 28 procent. Minskningen kunde ses i de två yngre åldersgrupperna. Bland män var det ingen statistiskt säkerställd förändring sedan föregående år. Sett över hela perioden 2011-2019 har det varit en nedåtgående trend från 2013, framförallt för kvinnor men även i viss mån för män. När det gäller sysselsatta med aktiva jobb så minskade andelen bland män i åldern 30-49 år jämfört med föregående år, men för män totalt liksom för kvinnor var det ingen statistiskt säkerställd skillnad. Sett över hela perioden 2011-2019 var andelen sysselsatta med aktiva jobb som högst 2011 och som lägst 2019 för såväl kvinnor som män men det är små skillnader mellan åren.

Figur 2.13 Andel sysselsatta (procent) med hög anspänning respektive aktiva jobb efter kön, år 2011-2019

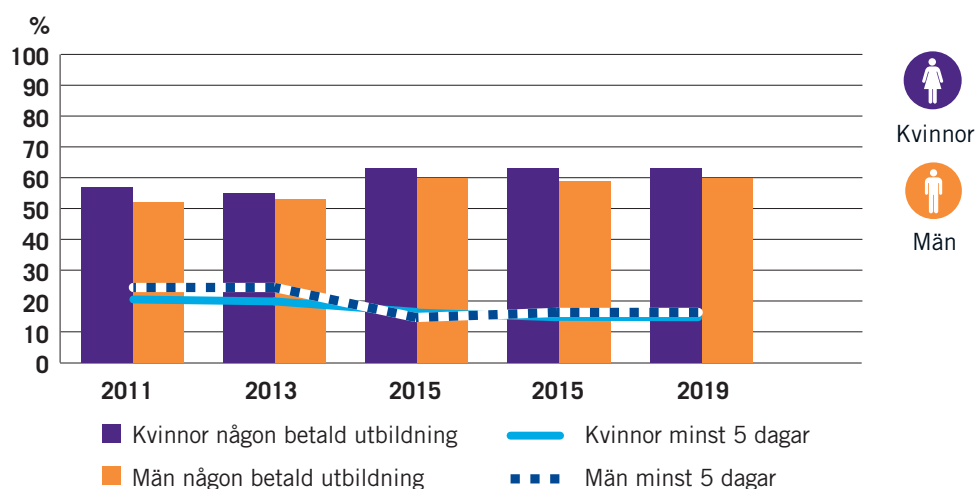
Utbildning på arbetstid ökade med stigande inkomst

Drygt sex av tio sysselsatta hade fått utbildning på betald arbetstid under de senaste 12 månaderna. Bland män minskade andelen som fått det med stigande ålder. Bland de yngre männen, 16-29 år, hade närmare 70 procent fått det, i åldersgruppen 30-49 år var det drygt 60 procent och i den äldsta åldersgruppen, 50-64 år var det drygt 50 procent som fått det. Bland kvinnor var det ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan åldersgrupperna. Personer med fast anställning hade i högre grad fått betald utbildning än tidsbegränsat

anställda, 65 jämfört med 47 procent. Andelen sysselsatta som fått utbildning på betald arbetstid ökade med stigande inkomst. Drygt 50 procent av de med låg inkomst hade fått utbildning på betald arbetstid, bland de med mellaninkomst var andelen drygt 60 procent och den var närmare 70 procent bland sysselsatta med hög inkomst.

Jämfört med föregående undersökningsår var det ingen förändring för män eller kvinnor totalt sett men bland män i åldern 16-29 år ökade andelen som fått utbildning på betald arbetstid. Sett över hela perioden 2011-2019 har andelen sysselsatta kvinnor som fått någon betald utbildning ökat från 57 procent av kvinnorna 2011 till 63 procent 2019. För männen är motsvarande siffror 52 procent 2011 och 60 procent 2019. Sett till utbildningar som varat minst 5 dagar har trenden däremot varit den motsatta. Andelen kvinnor som fått minst fem dagars utbildning var 20 procent 2011 och 16 procent 2019. Motsvarande siffror för män var 23 procent 2011 och 17 procent 2019. Jämfört med föregående undersökningsår är det dock ingen förändring.

Figur 2.14 Andel sysselsatta (procent) som fått utbildning på betald arbetstid under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2011-2019

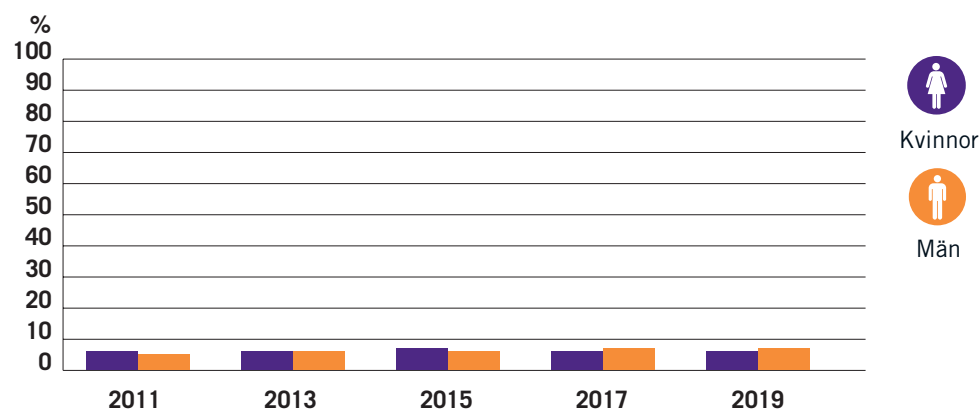
En av åtta bedömde att de inte kan arbeta till den ordinarie pensionsåldern

I undersökningen ställs två frågor speciellt riktade till sysselsatta i åldern 50-64 år. Den ena frågan handlar om personen med hänsyn till sin ålder har svårt att klara de arbetsuppgifter han eller hon har idag. Den andra frågan handlar om personen bedömer att hen kommer att kunna arbeta fram till den ordinarie pensionsåldern i sitt yrke.

Omkring 6 procent av de sysselsatta i åldern 50-64 år hade svårt att klara de arbetsuppgifter de hade vid undersökningstillfället. Andelen var lika hög bland kvinnor som bland män. Andelen sysselsatta som har svårt att klara av arbetsuppgifterna på grund av sin ålder minskade med stigande inkomst. Omkring 10 procent med låg inkomst jämfört med 3 procent av de med hög inkomst hade svårt att klara arbetet.

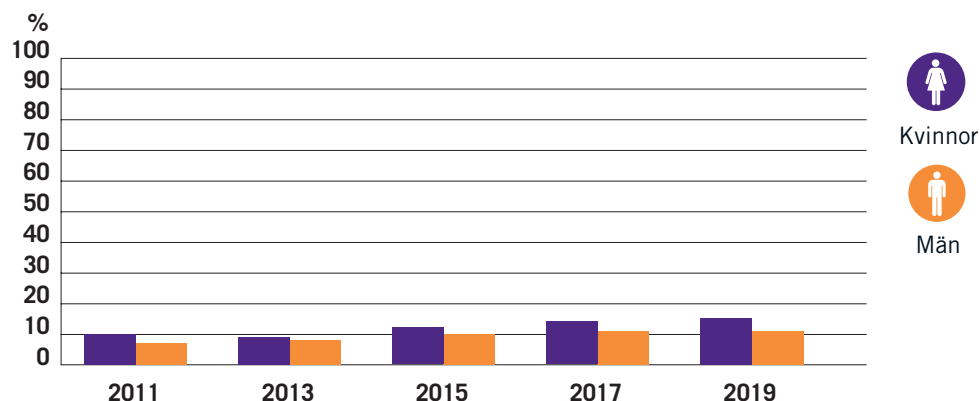
Andelen personer som med hänsyn till sin ålder hade svårt att klara de arbetsuppgifter de har i dag har legat på samma nivå under de undersökta åren 2011-2019.

Figur 2.15 Andel sysselsatta (procent) 50-64 år som med hänsyn till sin ålder hade svårt att klara av arbetsuppgifterna, efter kön, år 2011-2019

Omkring 15 procent av kvinnorna och 11 procent av männen bedömde att de inte kommer att kunna arbeta i yrket fram till den ordinarie pensionsåldern. Jämfört med föregående undersökningsår 2017 är det ingen statistiskt säkerställd skillnad. Under perioden 2011-2019 har andelen kvinnor som bedömde att de inte kunde det varierat mellan som lägst 9 procent 2013 till 15 procent 2019. Bland män mellan som lägst 7 procent 2011 till 11 procent 2017 och 2019.

Figur 2.16 Andel sysselsatta (procent) som inte skulle inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder, efter kön, år 2011-2019

Närmare nio av tio unga tyckte att de kommit ordentligt in på arbetsmarknaden

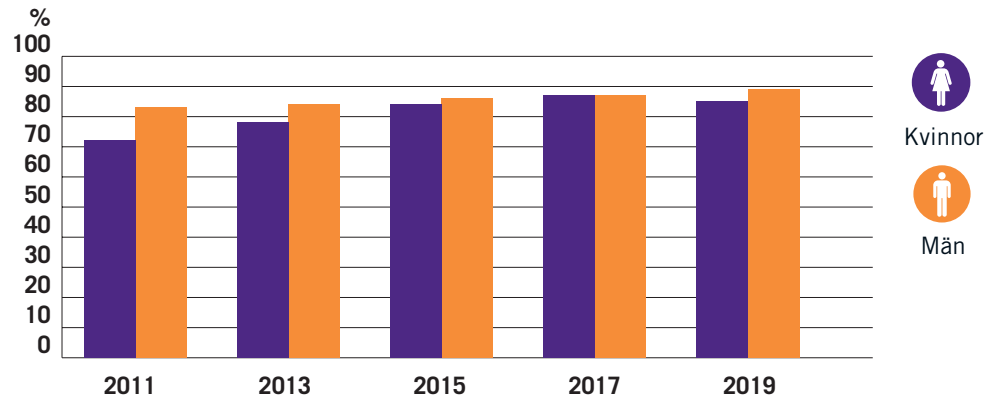
Sysselsatta personer som var under 30 år fick frågan om de ansåg att de kommit ordentligt in på arbetsmarknaden genom att ha tillräcklig försörjning, tryggt jobb eller möjligheter att skaffa nytt jobb. Närmare 90 procent av männen och 85 procent av kvinnorna tyckte att de hade kommit in ordentligt på arbetsmarknaden. Bland de med avslutad gymnasieutbildning eller avslutad eftergymnasial utbildning tyckte drygt 90 procent att de gjort det. Bland de unga med förgymnasial utbildning ansåg knappt 70 procent att de kommit in ordentligt på arbetsmarknaden.

Bland de unga med låg inkomst tyckte drygt åtta av tio att de kommit in ordentligt på arbetsmarknaden och andelen ökade med stigande inkomst. Drygt 90 procent som hade fast anställning jämfört med knappt 80 procent med tidsbegränsad anställning tyckte det.

Jämfört med föregående undersökningsår är det ingen statistiskt säkerställd förändring varken för kvinnor eller för män. Under perioden 2011-2019 har andelen för kvinnor varierat mellan som lägst 72 procent 2011 till som högst 87 procent 2017. Bland män är motsvarande siffror 83 procent 2011 och 89 procent 2019.

Observera att undersökningen vänder sig till sysselsatta och omfattar inte personer som var arbetslösa eller inte var i arbetskraften till exempel på grund av att man studerade.

Figur 2.17 Andel sysselsatta (procent) som kommit ordentligt in på arbetsmarknaden, efter kön, år 2011-2019

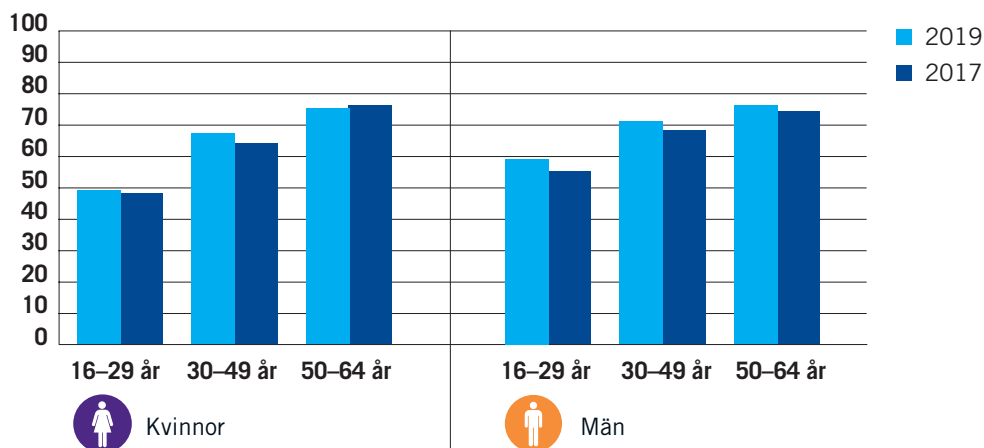
3. Systematiskt arbetsmiljöarbete och företagshälsovård

Arbetsmiljöansvaret på arbetsplatsen upplevs som tydligare bland äldre än yngre

Närmare sju av tio sysselsatta tyckte att det var klart och tydligt vem som har arbetsmiljöansvar på arbetsplatsen. Andelen män som tyckte det var något högre än andelen kvinnor, drygt 70 procent av männen och drygt 65 procent av kvinnorna ansåg det. Andelen ökade med stigande ålder. I den äldsta åldersgruppen 50-64 år var det omkring 75 procent, bland såväl kvinnor som män som tyckte det. Unga kvinnor 16-29 år var den grupp som i lägst utsträckning ansåg att det var tydligt, knappt 50 procent gjorde det. Bland män i samma åldersgrupp var andelen närmare 60 procent. Fast anställda tyckte i högre grad än tidsbegränsat anställda att det var tydligt vem som hade ansvar för arbetsmiljön på arbetsplatsen, närmare 70 procent jämfört med drygt 50 procent. En jämförelse mellan inkomstgrupper visar att andelen som tycker det är tydligt vem som har arbetsmiljöansvar ökar efter inkomst, bland låginkomsttagare var det strax under 60 procent som tycket att det, närmare 70 procent bland de med mellanhög inkomst och det var drygt 75 procent i den högsta inkomstgruppen som tyckte det.

Jämfört med 2017 hade andelen sysselsatta i åldern 16-64 år som tyckte att det var tydligt ökat något från 66 till 68 procent. I de olika åldersgrupperna var det inga statistiskt säkerställda skillnader sedan föregående undersökningsår.

Figur 3.1 Andel sysselsatta (procent) med arbetsplatser med tydligt ansvar för arbetsmiljöarbetet, efter kön, år 2017 och 2019

Omkring 60 procent av de sysselsatta i åldern 16-64 år ansåg att det pågick ett systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen.

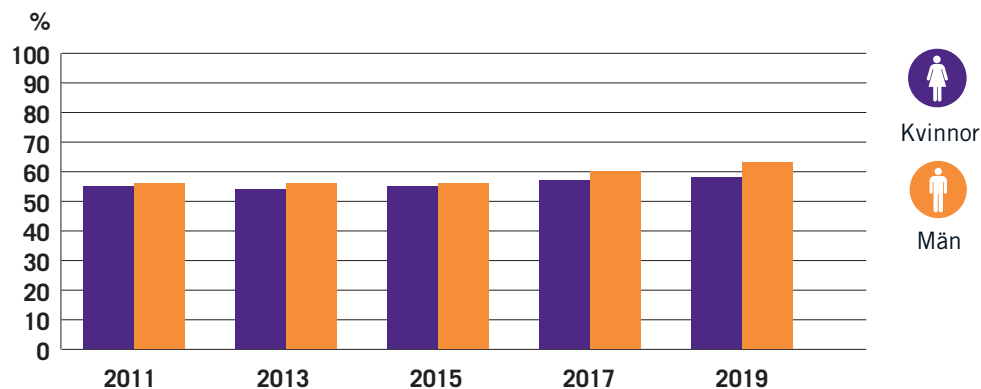
Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär bland annat att:

- Arbetsgivaren regelbundet undersöker arbetsförhållandena och bedömer riskerna för ohälsa eller olycksfall i arbetet.
- Arbetsgivaren omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomför de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.

En jämförelse mellan män och kvinnor visar en högre andel män erfor att det bedrevs ett systematiskt miljöarbete på arbetsplatsen där man jobbar, 63 jämfört med 58 procent. Andelen ökade med stigande ålder för såväl män som kvinnor. Fast anställda uppgav i högre utsträckning än tidsbegränsat anställda att det bedrevs ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Drygt sex av tio med fast anställning jämfört med drygt fyra av tio med tidsbegränsad anställning uppgav att de jobbade på arbetsplatser där systematiskt arbetsmiljöarbete pågick. Bland låginkomsttagare var det 45 procent som arbetade på arbetsplatser där systematiskt arbetsmiljöarbete pågick jämfört med drygt 70 procent i den högsta inkomstgruppen.

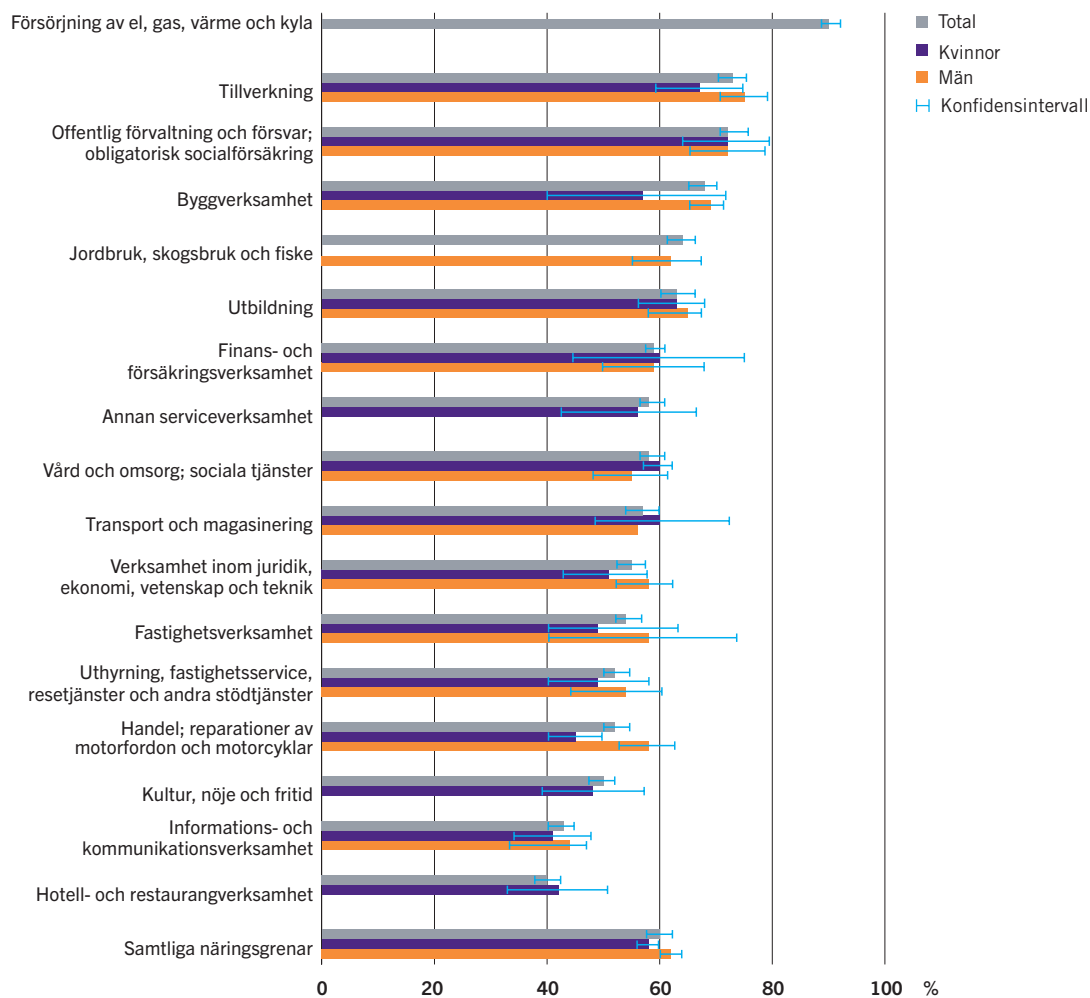
Jämfört med 2017 har andelen ökat något bland män, från 60 till 63 procent. Störst är ökningen bland unga män i åldern 16-29 år. Sett över perioden 2011-2019 kan man bland män se en stigande trend sedan 2015, då andelen var 58 procent. Även bland kvinnor ses en svagt uppåtgående trend, från 54 procent 2013 till 58 procent 2019.

Figur 3.2 Andel sysselsatta (procent) som ansåg att systematiskt arbetsmiljöarbete pågår på arbetsplatsen, efter kön, år 2011-2019

En jämförelse mellan branscher, för den sammanslagna perioden 2017/2019, visar att systematiskt arbetsmiljöarbete pågick i högst utsträckning inom branschen försörjning av el, gas, värme och kyla, där nio av tio sysselsatta uppgav att de arbetade på en arbetsplats där systematiskt arbetsmiljöarbete pågick. Byggverksamhet, offentlig förvaltning och tillverkningsindustrin var också branscher där sådant arbete pågick i relativt hög utsträckning, där omkring sju av tio sysselsatta uppgav att det pågick systematiskt arbetsmiljöarbete. Inom hotell och restaurang liksom inom informations- och kommunikationsverksamhet var det en relativt låg andel sysselsatta, omkring 40 procent, som uppgav att det pågick ett systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen.

Figur 3.3 Andel sysselsatta (procent) som ansåg att systematiskt arbetsmiljöarbete pågick på arbetsplatsen, efter näringsgren och kön, år 2017/2019

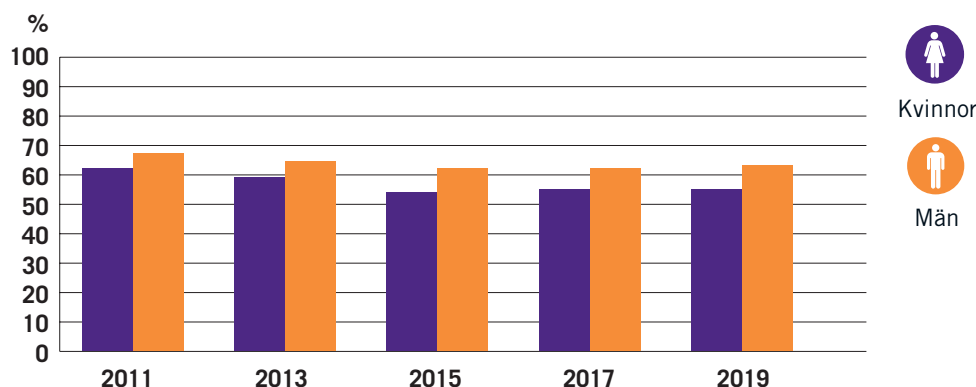
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker.

Vanligt att låginkomsttagare inte hade tillgång till företagshälsovård

Närmare sex av tio sysselsatta hade tillgång till företagshälsovård. En högre andel av männen än kvinnorna hade det, 63 procent jämfört med 55 procent. Yngre hade tillgång till företagshälsovård i lägre utsträckning än äldre. Framför allt var det en låg andel unga kvinnor som hade tillgång till företagshälsovård. Av de unga kvinnorna (16-29 år) hade omkring 35 procent tillgång till företagshälsovård jämfört med drygt 50 procent av männen i samma ålder. Det var en betydligt högre andel sysselsatta med fast anställning än med tidsbegränsad anställning som hade tillgång till företagshälsovård, 65 procent av de med fast anställning hade det jämfört med knappt 30 procent av de med tidsbegränsad anställning. Det är också en betydlig skillnad beroende på inkomst. Bland sysselsatta med hög inkomst hade närmare 75 procent tillgång till företagshälsovård medan drygt 30 procent av de sysselsatta med låg inkomst hade det.

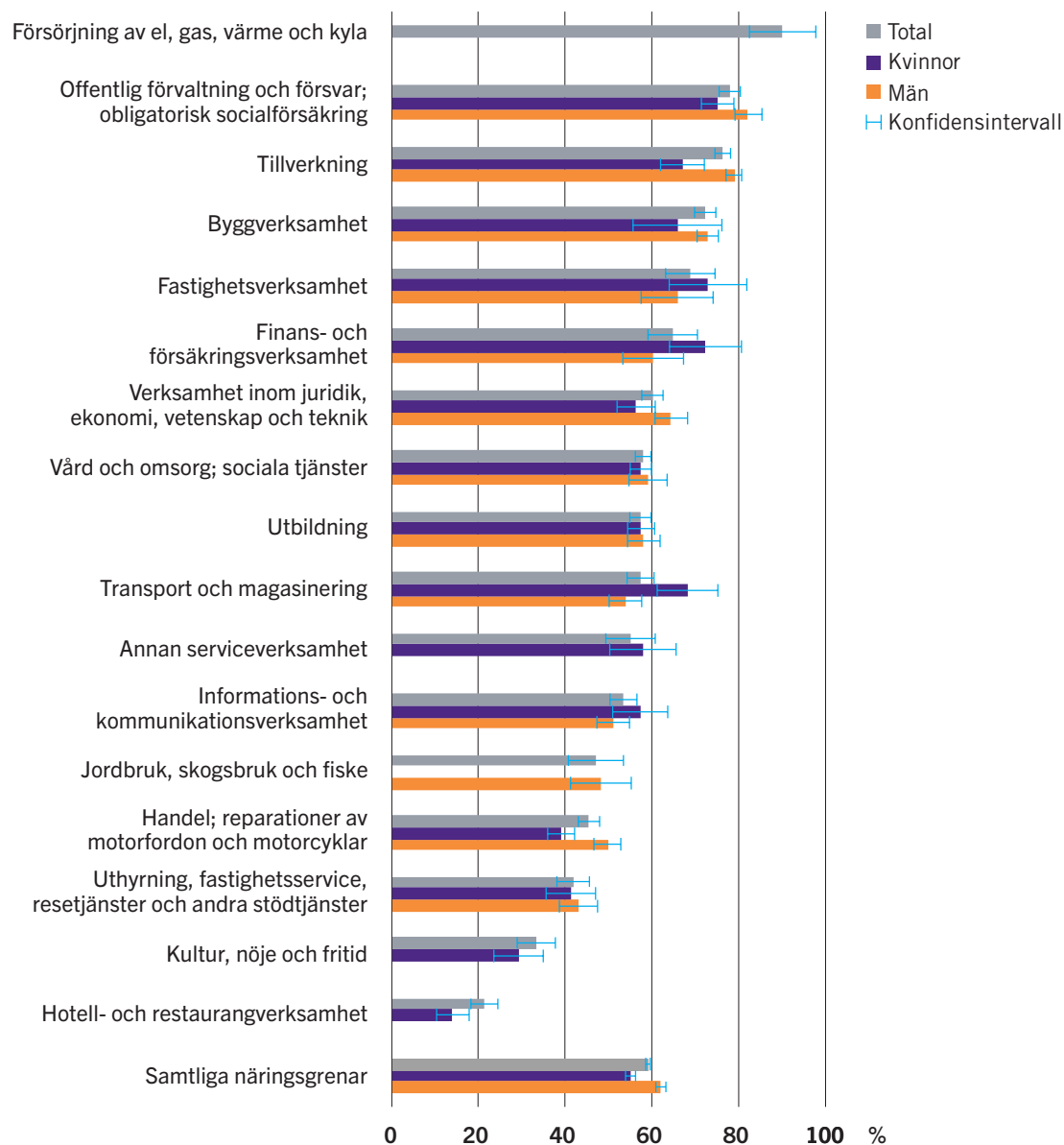
Jämfört med föregående undersökningsår 2017 är det ingen förändring vad gäller tillgång till företagshälsovård. Andelen har legat på samma nivå sedan 2015 men var något högre i början av perioden 2011-2019.

Figur 3.4 Andel sysselsatta (procent) som hade tillgång till företagshälsovård genom arbetet, efter kön, år 2011-2019

Branscherna försörjning av el, gas, värme och kyla, offentlig förvaltning och tillverkningsindustrin var de branscher där de sysselsatta i högst utsträckning hade tillgång till företagshälsovård genom arbetet. Nio av tio sysselsatta inom försörjning av el, gas, värme och kyla hade det under de sammanslagna åren 2017/2019 och närmare åtta av tio inom offentlig sektor och tillverkning. Hotell och restaurang var den bransch där andelen var lägst, drygt två av tio hade det.

Figur 3.5 Andel sysselsatta (procent) som hade tillgång till företagshälsovård i arbetet, efter näringsgren och kön, år 2017/2019

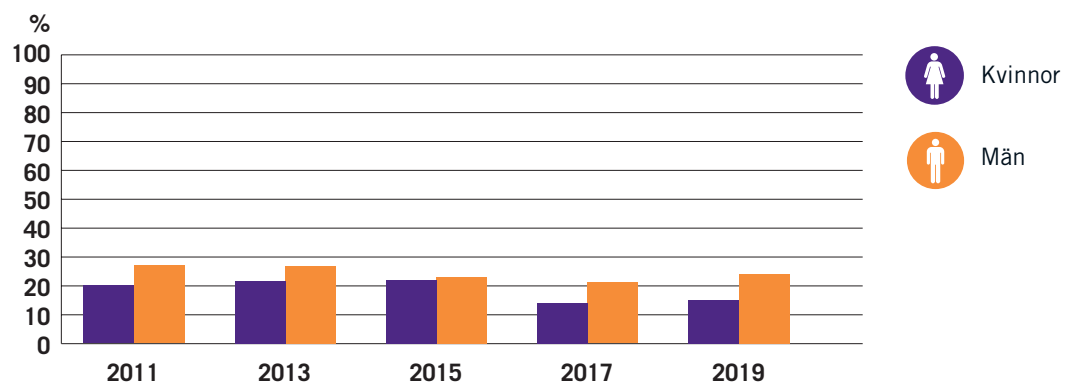

Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Bland de som hade tillgång till företagshälsovård hade 20 procent också fått besök på arbetsplatsen av företagshälsovården det senaste året, till exempel för att göra en bedömning av eventuella risker och föreslå åtgärder. Män hade haft besök av företagshälsovården i högre utsträckning än kvinnor, 24 procent jämfört med 15. Jämfört med 2017 har det skett en ökning av andelen män som haft besök av företagshälsovården, från 21 procent. Andelen som fått besök, av dem som har tillgång till företagshälsovård, var på samma nivå för fast och tidsbegränsat anställda. Låginkomsttagare hade i lägre utsträckning än höginkomsttagare haft besök (15 procent jämfört med 23 procent).

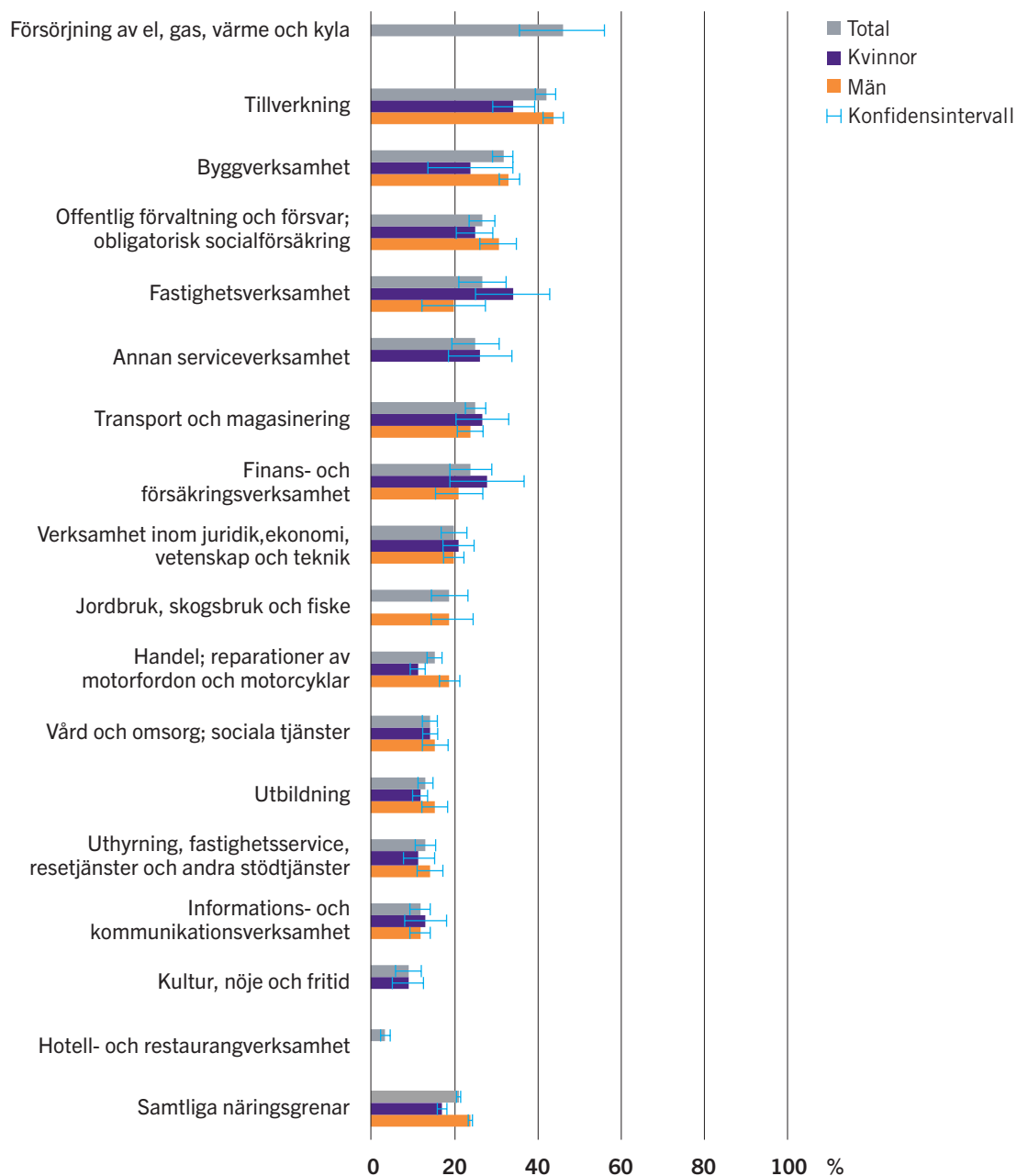
Sett över perioden 2011-2019 har andelen kvinnor som fått besök av företagshälsovården minskat i slutet av perioden jämfört med i början. Bland män minskade andelen något 2015 och 2017 jämfört med de tidigare åren, men ökade sedan något igen 2019.

Figur 3.6 Andel sysselsatta (procent) hos vilka företagshälsovården hade besökt arbetsplatsen det senaste året, efter kön, år 2011-2019

Av de som hade tillgång till företagshälsovård hade drygt en av fem sysselsatta haft kontakt med företagshälsovården antingen i form av besök från företagshälsovården eller så hade företagshälsovården på annat sätt gjort en bedömning av arbetssituationen. En sådan bedömning kunde till exempel ha skett vid besök på företagshälsovården eller i samband med en telefonkontakt. Inom försörjning av el, gas, värme och kyla samt inom tillverkningsindustrin hade drygt 40 procent haft en sådan kontakt med företagshälsovården perioden 2017/2019. Detta var branscher där kontakt med företagshälsovården skett i relativt hög utsträckning. Inom hotell och restaurang hade endast 3 procent av de sysselsatta som hade tillgång till företagshälsovård haft besök eller fått en bedömning av arbetssituationen av företagshälsovården.

Figur 3.7 Andel sysselsatta (procent) vars arbetsplats haft besök eller fått en bedömning av företagshälsovården efter näringsgren och kön, år 2017/2019

Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Vanligt att man jobbade trots sjukdom

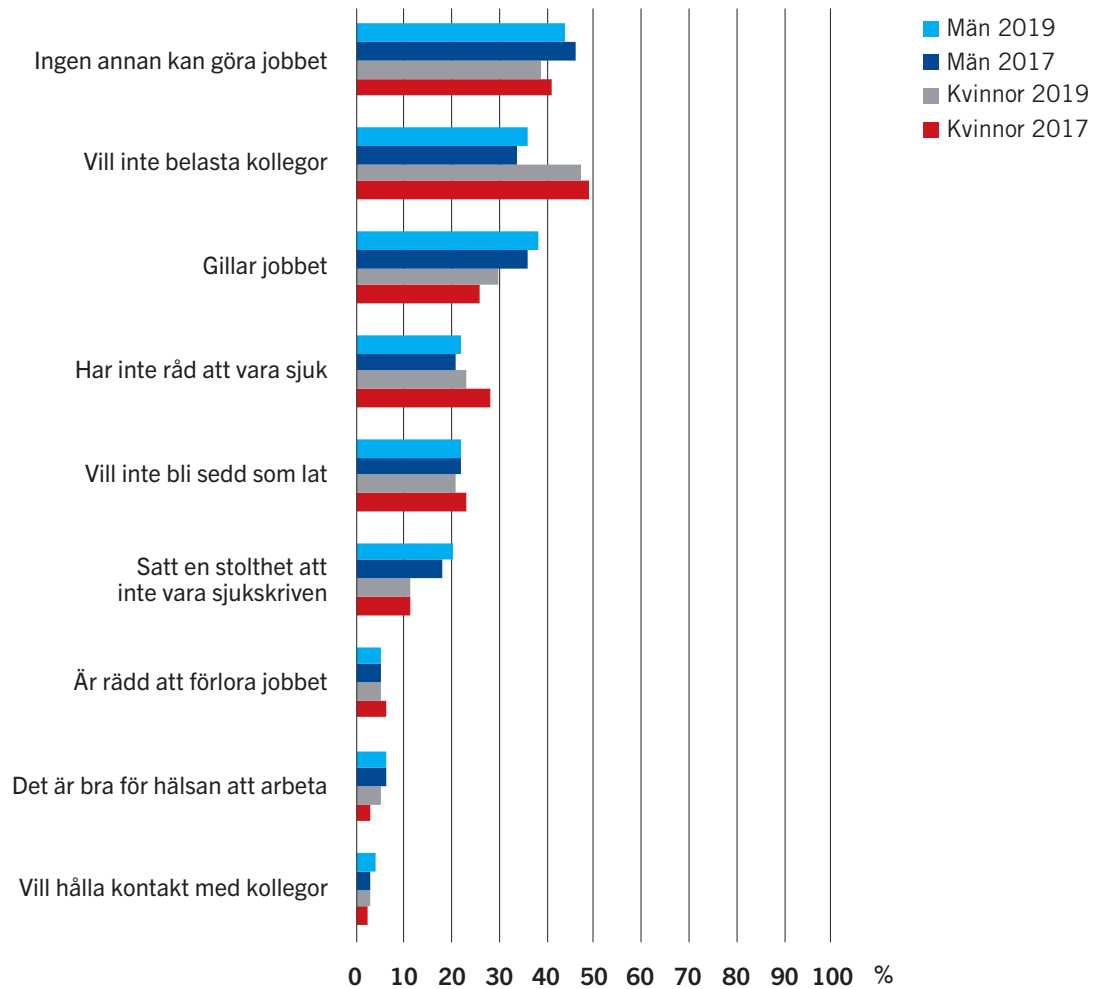
Närmare sju av tio sysselsatta hade någon gång under de senaste 12 månaderna arbetat trots att man utifrån sin egen bedömning var sjuk och borde ha låtit bli. Hälften av alla sysselsatta hade gjort det minst två gånger och närmare 20 procent hade gjort det fyra gånger eller mer. Kvinnor hade arbetat trots sjukdom i högre utsträckning än män. Drygt 20 procent av kvinnorna och drygt 15 procent av männen hade gjort det minst fyra gånger det senaste året. Närmare 40 procent av männen hade inte vid något tillfälle arbetat vid sjukdom det senaste året jämfört med närmare 30 procent av kvinnorna.

Bland kvinnor som arbetat trots sjukdom var den vanligaste orsaken att de inte ville belasta kollegor (närmare hälften kvinnorna angav det skälet). Bland män var det drygt 35 procent som angav den orsaken. Det vanligaste skälet att män arbetat trots sjukdom var att de upplevde att ingen annan kunde göra jobbet, närmare 45 procent av männen angav det skälet jämfört med närmare 40 procent av kvinnorna.

Fast och tidsbegränsat anställda hade arbetat trots sjukdom i ungefär lika hög utsträckning, drygt tre av tio hade aldrig gjort det. Den vanligaste orsaken var i båda grupperna att man inte ville belasta kollegor. Men tidsbegränsat anställda angav i betydligt högre utsträckning än fast anställda att de arbetat trots sjukdom för att de inte hade råd att vara sjuka eller inte ville bli sedda som lata. Närmare 40 procent av de med tillfällig anställning hade jobbat trots sjukdom av dessa orsaker jämfört med drygt 20 procent av de med fast anställning. Även bland såväl låg- som mellaninkomsttagare var den vanligaste orsaken att man inte ville belasta kollegor medan den vanligaste orsaken bland höginkomsttagare var att ingen annan kunde göra jobbet. Låginkomsttagare angav i betydligt större utsträckning orsaken att man inte ville bli sedda som lata. Knappt 40 procent av låginkomsttagarna jämfört med knappt 20 procent av mellan- och höginkomsttagarna.

Jämfört med föregående undersökning 2017 har andelen som aldrig jobbat då man var sjuk ökat något från knappt 30 procent till drygt 30 procent. Det var i stort sett samma orsaker till varför man jobbat trots sjukdom bägge undersökningsåren men andelen som angav orsaken att man gillade jobbet ökade något och andelen kvinnor som uppgav att de inte hade råd att vara sjuka minskade något.

Figur 3.8 Andel sysselsatta (procent) som arbetade trots sjukdom per orsak, efter kön, år 2017 och 2019

4. Användning av arbetsutrustning och arbetsplatsen utformning

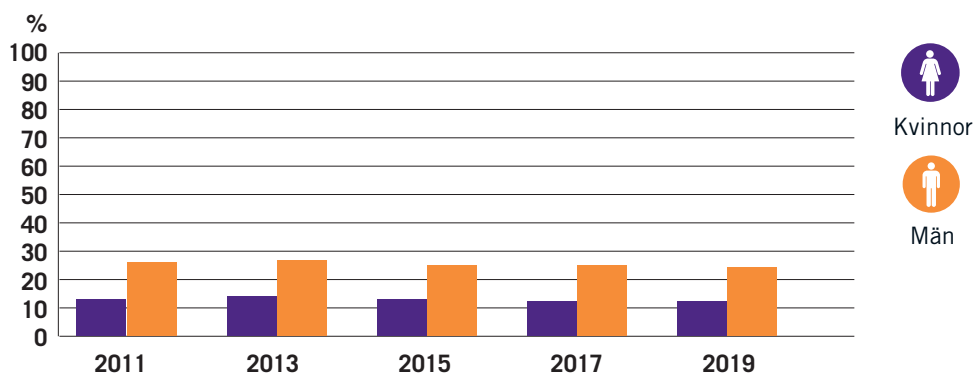
En av fyra män jobbade med handhållna eller släpbara maskiner

Användning av maskiner och apparater som arbetsverktyg påverkar ofta arbetsmiljön på ett positivt sätt men de kan också orsaka olyckor och skador. I det här avsnittet belyser vi användningen av arbetsverktyg, uppdelat i tre kategorier; handhållna maskiner/apparater eller maskiner man kan dra med sig, rörliga maskiner som man till exempel sitter i och kör (dock inte buss eller bil) samt stationära maskiner eller processsystem för till exempel tillverkning, bearbetning, transport eller förpackning. Se även tabellbilagan för redovisning efter yrke (tabell 4.1–4.11) och näringsgren (4.12–4.22).

En dubbelt så stor andel män som kvinnor arbetade med handhållna eller släpbara maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden (24 procent av männen jämfört med 12 procent av kvinnorna). Det var något vanligare bland yngre kvinnor (16–29 år) jämfört med de två äldre åldersgrupperna (30–49 år och 50–64 år) och något vanligare bland fast än tidsbegränsat anställda.

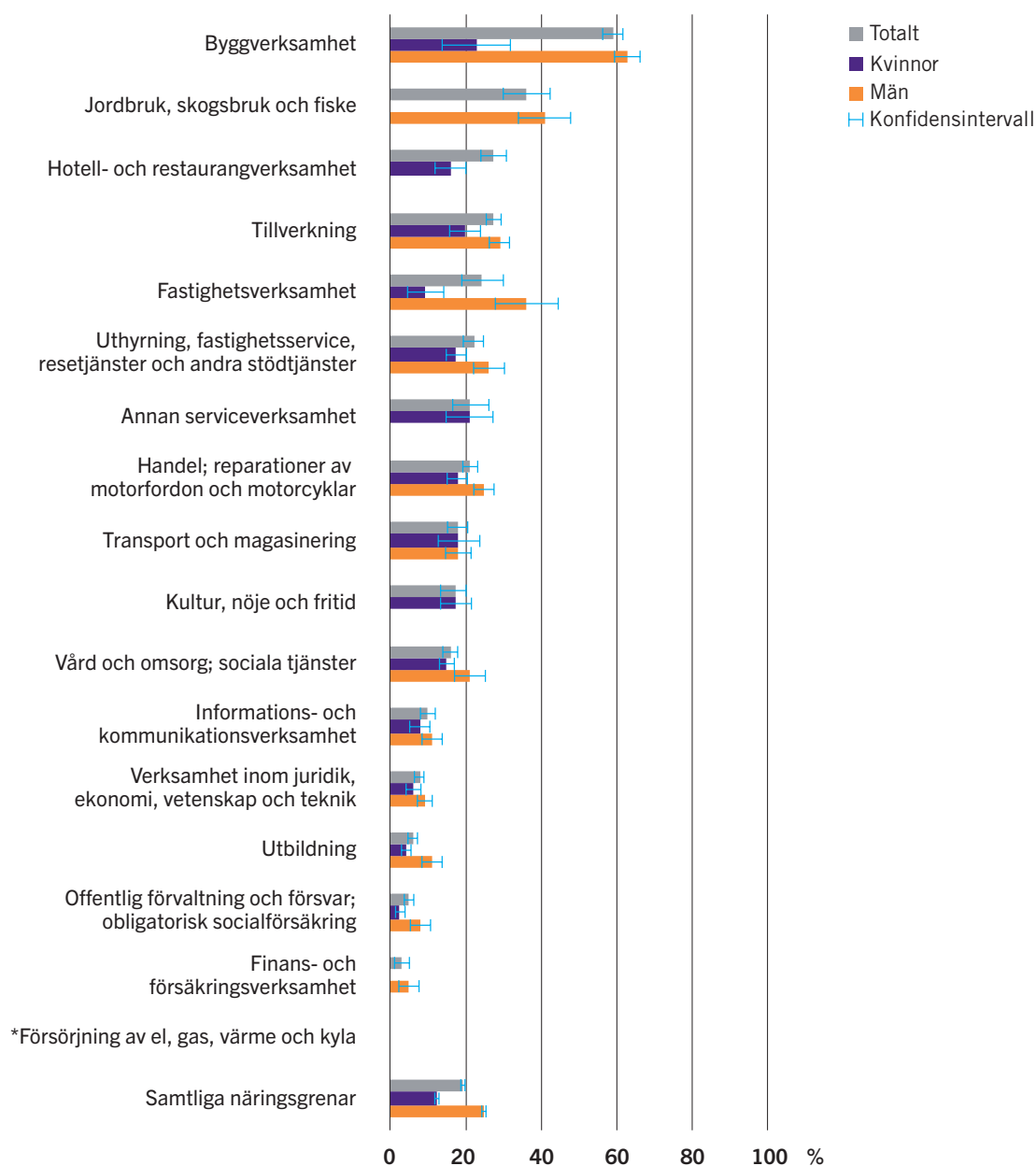
Andelen som arbetade minst en fjärdedel av tiden med handhållna eller släpbara maskiner har legat på i stort sett samma nivå under de undersökta åren 2011–2019 både bland kvinnor och män.

Figur 4.1 Andel sysselsatta (procent) som arbetade minst en fjärdedel av tiden med handhållna eller släpbara maskiner, efter kön, år 2011–2019

Byggbranschen var den bransch där sysselsatta i högst utsträckning använde handhållna maskiner eller maskiner man kan dra med sig. Inom byggbranschen gjorde omkring 60 procent av de sysselsatta det och inom jordbruk, skogsbruk och fiske, där detta också var relativt vanligt, använde drygt 35 procent sådana maskiner minst en fjärdedel av tiden.

Figur 4.2 Andel sysselsatta (procent) som arbetade minst en fjärdedel av tiden med handhållna eller släpbara maskiner, efter näringsgren, år 2017/2019

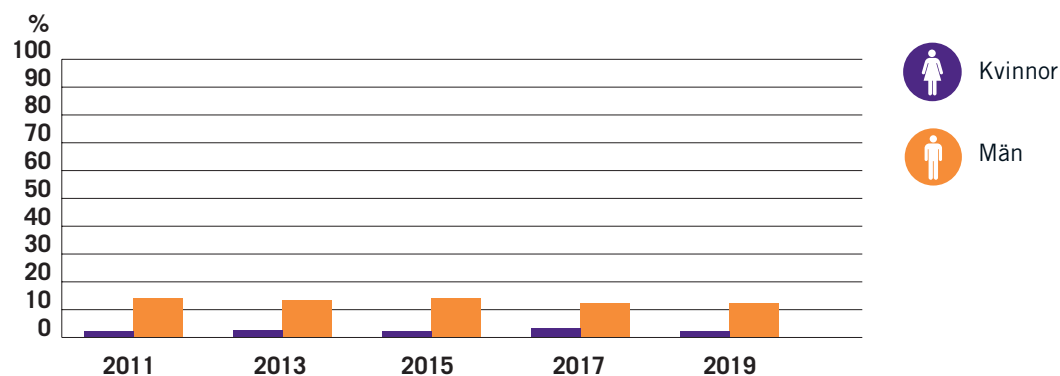

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Omkring 7 procent av de sysselsatta använde rörliga maskiner i arbetet minst en fjärdedel av tiden. Bland kvinnor var det 2 procent som gjorde det jämfört med 12 procent av männen. Män i åldern 30-49 år gjorde det i något lägre utsträckning än yngre och äldre män medan det inte var några nämnvärda skillnader beroende på ålder bland kvinnor.

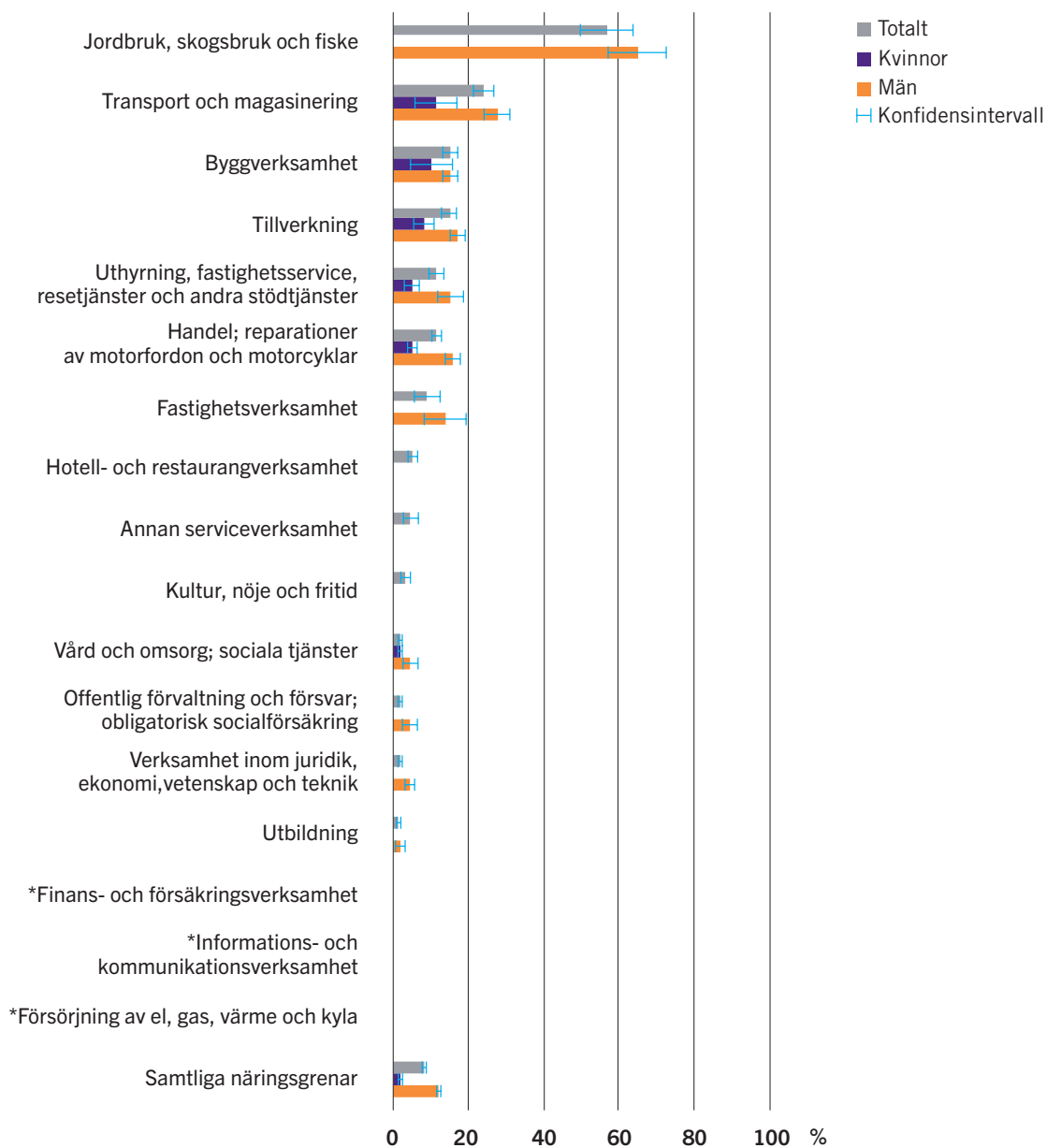
Andelen som använder rörliga maskiner har legat på ungefär samma nivå de undersökta åren 2011-2019.

Figur 4.3 Andel sysselsatta (procent) som arbetade minst en fjärdedel del av tiden i rörliga maskiner som man sitter i och kör, efter kön, år 2011-2019

Närmare 60 procent av de sysselsatta inom jordbruk, skogsbruk och fiske använde rörliga maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden, vilket gjorde det till branschen med högst andel. Inom transport och magasinering använde närmare 25 procent av de sysselsatta rörliga maskiner medan det i många branscher var endast några få procent som gjorde det.

Figur 4.4 Andel sysselsatta (procent) som arbetade minst en fjärdedel del av tiden i rörliga maskiner som man sitter i och kör, efter näringsgren, år 2017/2019

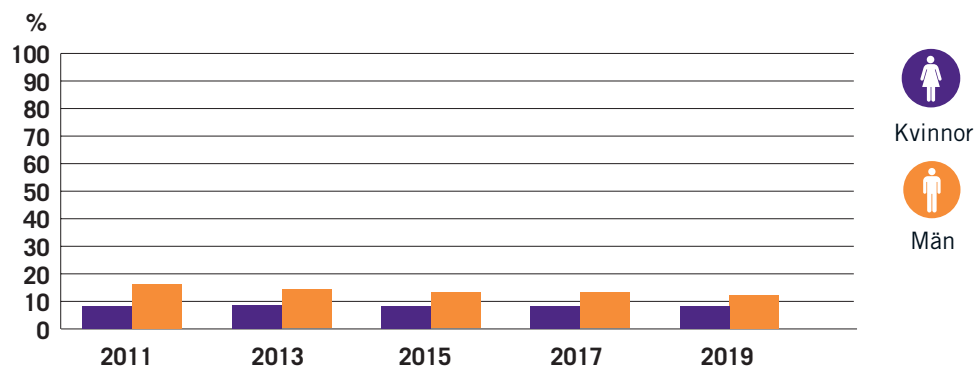
*Uppgiften för osäker för att redovisas

Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

En av tio sysselsatta använde stationära maskiner eller processsystem för till exempel tillverkning, bearbetning, transport eller packning, minst en fjärdedel av arbetstiden. Andelen män var något högre än andelen kvinnor, omkring 12 jämfört med 8 procent. De yngre, i åldersgruppen 16-29 år, använde stationära maskiner i högre grad än de äldre åldersgrupperna.

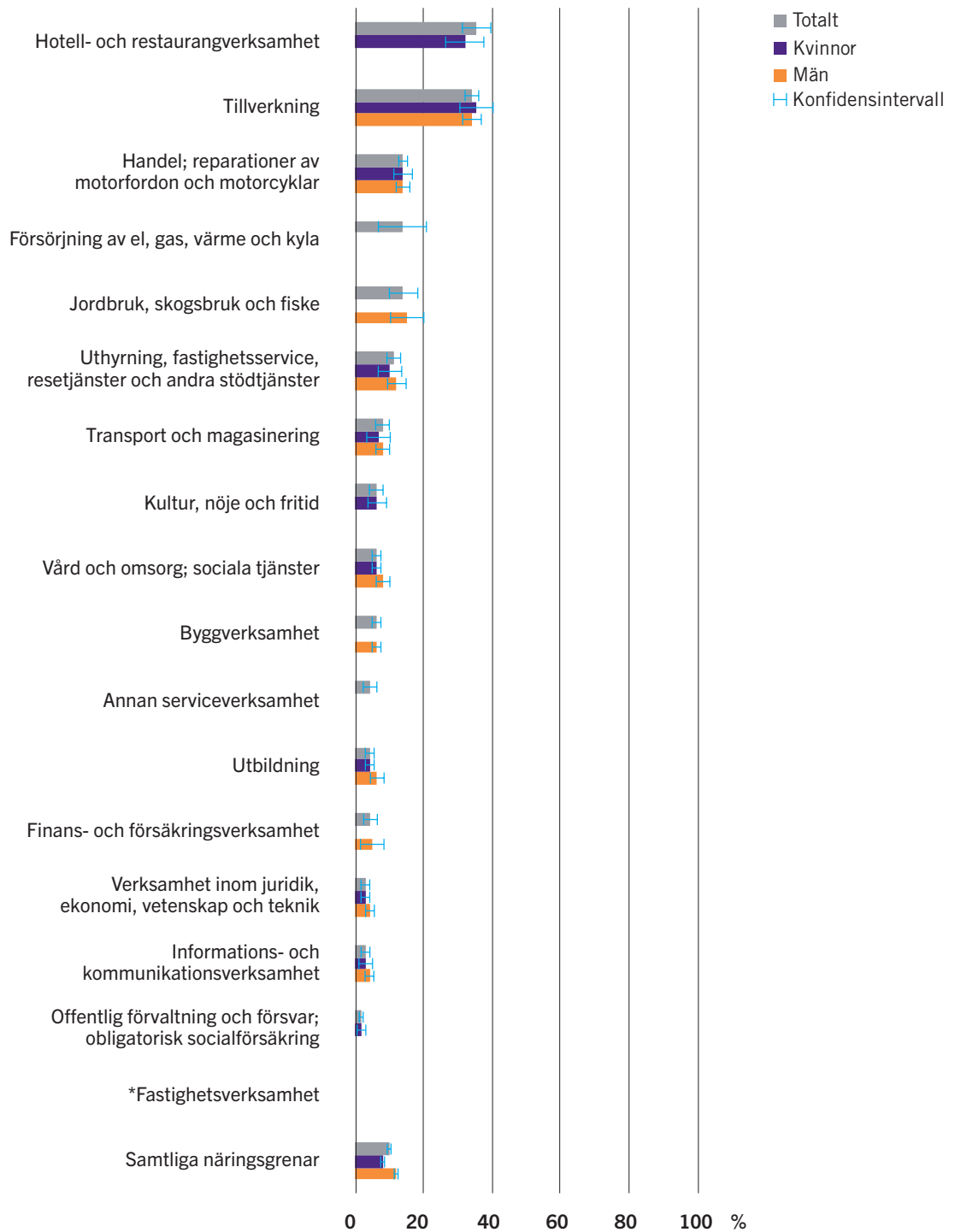
Andelen kvinnor som arbetade minst en fjärdedel av tiden med stationära maskiner har legat på samma nivå de undersökta åren 2011-2019. Bland män har andelen minskat något sedan 2011 från 16 till 12 procent.

Figur 4.5 Andel sysselsatta (procent) som arbetade minst en fjärdedel av tiden med stationära maskiner, efter kön, år 2011-2019

Drygt en tredjedel av de sysselsatta inom hotell- och restaurangverksamhet liksom inom tillverkning arbetade med stationära maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden. Dessa var de branscher som i högst utsträckning använt stationära maskiner.

Figur 4.6 Andel sysselsatta (procent) som arbetade minst en fjärdedel av tiden med stationära maskiner, efter näringsgren, år 2017/2019

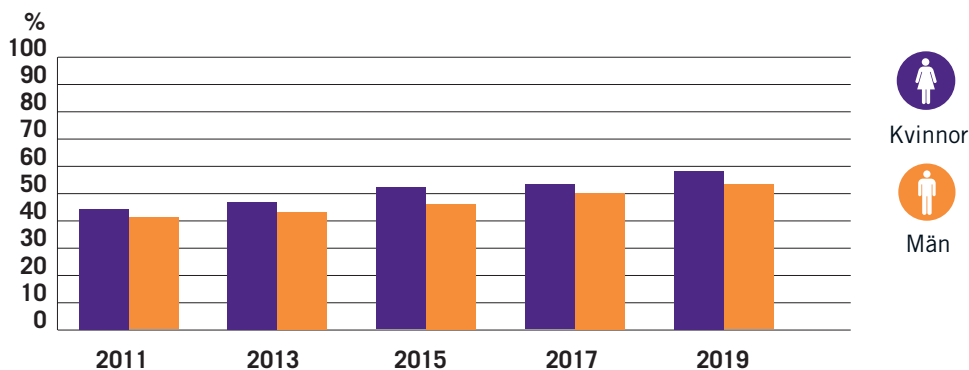
*Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare två av tre använde surfplatta eller smartphone i arbetet

Drygt 85 procent av de sysselsatta använde dator i arbetet. Drygt 55 procent gjorde det minst halva arbetstiden och närmare 25 procent nästan hela tiden. Andelen kvinnor som använde dator i arbetet var högre än andelen män (nio av tio kvinnor jämfört med drygt åtta av tio män). Drygt 25 procent av kvinnorna jämfört med drygt 20 procent av männen gjorde det nästan hela tiden. Den yngsta åldersgruppen, framför allt unga män i åldern 16-29 år, använde dator i lägre utsträckning än övriga. Drygt 70 procent av de unga männen använde dator i arbetet jämfört med 80 procent av kvinnorna i samma ålder.

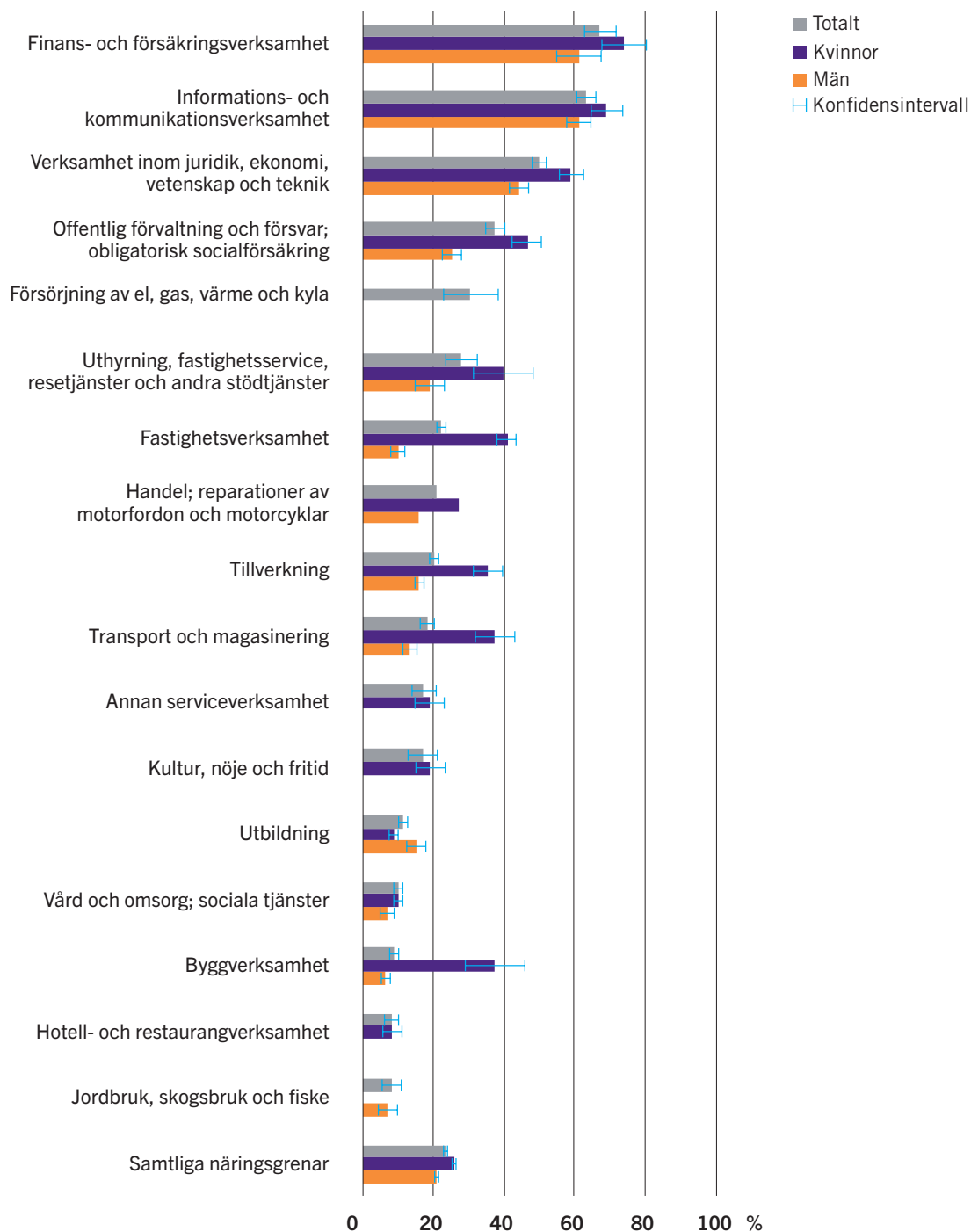
Datoranvändningen har ökat succesivt under perioden 2011-2019. Andelen kvinnor som använder dator har varit något högre än andelen män under hela den perioden. 2011 använde närmare 45 procent av kvinnorna och drygt 40 procent av männen dator minst halva arbetstiden och motsvarande siffror 2019 var närmare 60 respektive drygt 50 procent.

Figur 4.7 Andel sysselsatta (procent) som använder dator minst halva tiden, efter kön, år 2011-2019

I figur 4.8 nedan framgår andel sysselsatta inom olika branscher som använde dator nästan hela arbetstiden de sammalagda undersökningsåren 2017/2019. Inom några branscher använde alla eller i stort sett alla sysselsatta dator. Det gäller finans- och försäkringsverksamhet, informations- och kommunikationsverksamhet, och företag inom försörjning av el, gas, värme och kyla. Finans- och försäkringsverksamhet var också den verksamhet där störst andel använde dator nästan hela tiden, närmare sju av tio gjorde det. Inom hotell och restaurang liksom inom byggverksamhet, där andelen sysselsatta som använde dator var lägst, arbetade drygt hälften med dator och knappt en av tio gjorde det nästan hela tiden. Även inom jordbruk, skogsbruk och fiske var det knappt en av tio som använde dator nästan hela tiden.

Figur 4.8 Andel sysselsatta (procent) som arbetade med dator nästan hela tiden, efter näringsgren, år 2017/2019

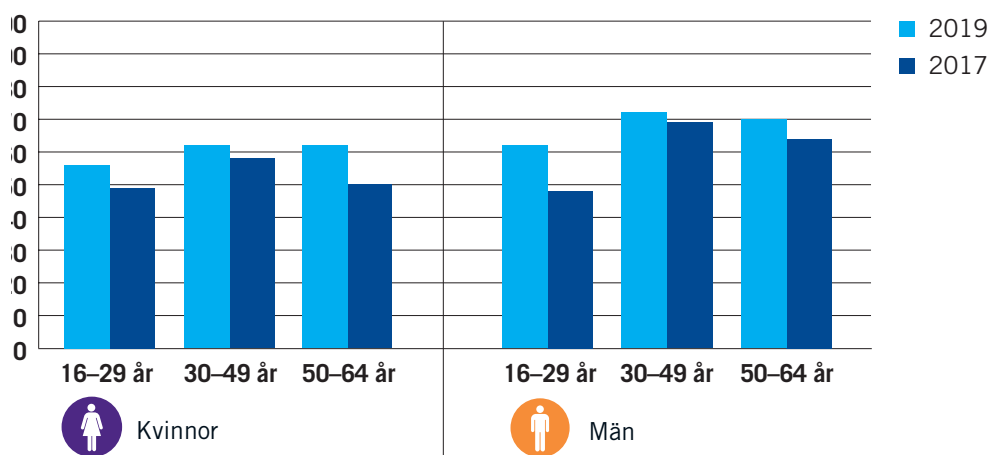

Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare två av tre sysselsatta använde surfplatta eller smartphone i arbetet. Män använde mobil/surfplatta i högre grad än kvinnor. Närmare 70 procent av männen jämfört med drygt 60 procent av kvinnorna gjorde det. Yngre gjorde det i lägre grad än de äldre åldersgrupperna. Drygt 60 procent av männen och knappt 60 procent av kvinnorna och i åldern 16-29 år använde surfplatta eller smartphone jämfört med omkring 70 procent av männen och drygt 60 procent av kvinnorna i de äldre åldersklasserna.

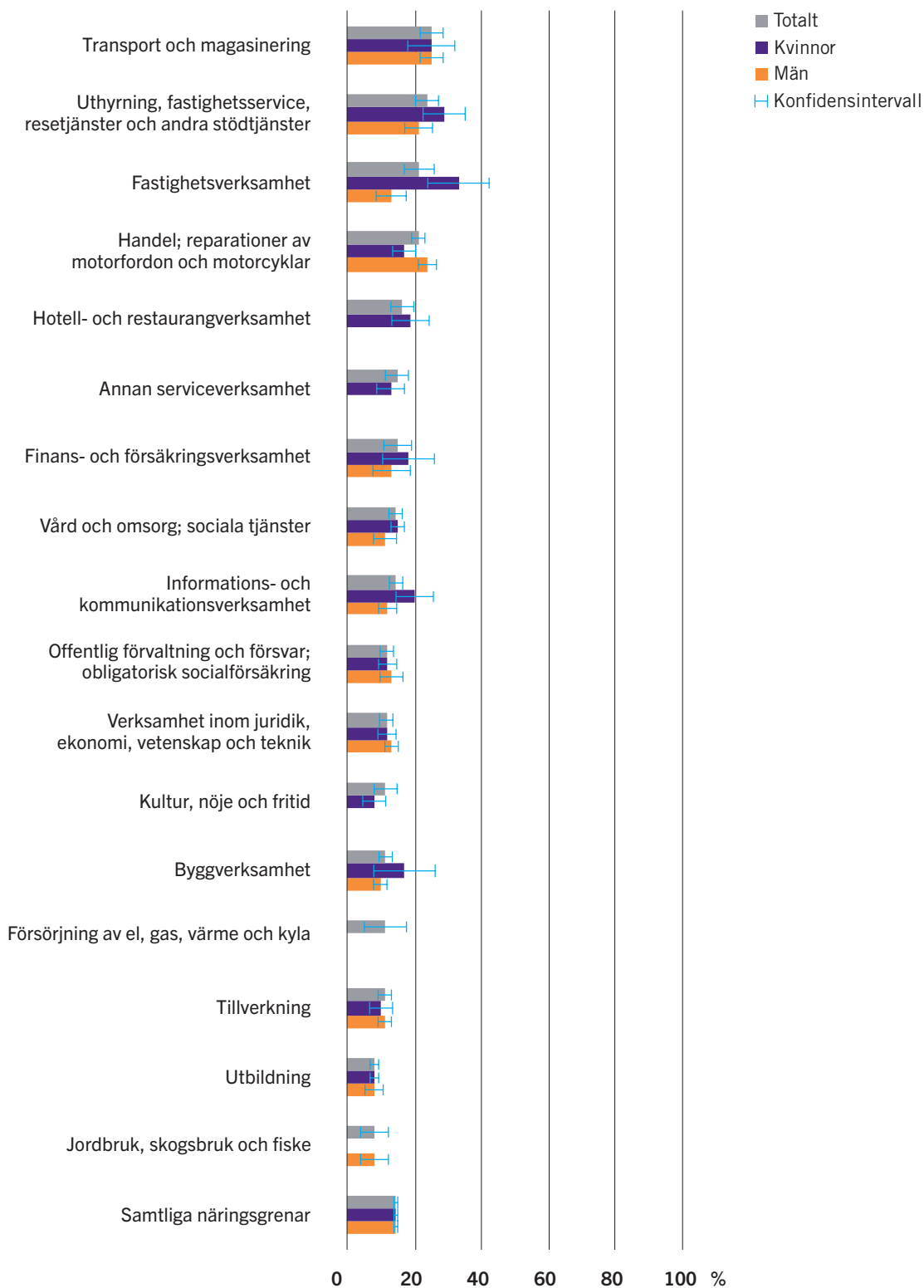
Sedan föregående undersökning 2017 har det skett en ökning av andelen sysselsatta som använde surfplatta eller smartphone, från 58 till 65 procent. Ökningen syns i alla åldersgrupper för såväl kvinnor som män.

Figur 4.9 Andel sysselsatta (procent) som arbetade med surfplatta och/eller smartphone efter ålder och kön, år 2017 och 2019

Drygt 60 procent av de sysselsatta använde surfplatta eller smartphone i arbetet de sammanslagna åren 2017/2019. Närmare 15 procent gjorde det minst halva arbetstiden. Inom transport och magasinering använde en av fyra surfplatta eller smartphone minst halva tiden och andelen var nästan lika hög inom näringsgrenen uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster. Sysselsatta inom jordbruk, skogsbruk och fiske liksom sysselsatta inom utbildning gjorde det i mindre utsträckning, knappt en av tio gjorde det i dessa branscher.

Figur 4.10 Andel sysselsatta (procent) som arbetade minst halva tiden med surfplatta/smartphone, efter näringsgren, år 2017/2019

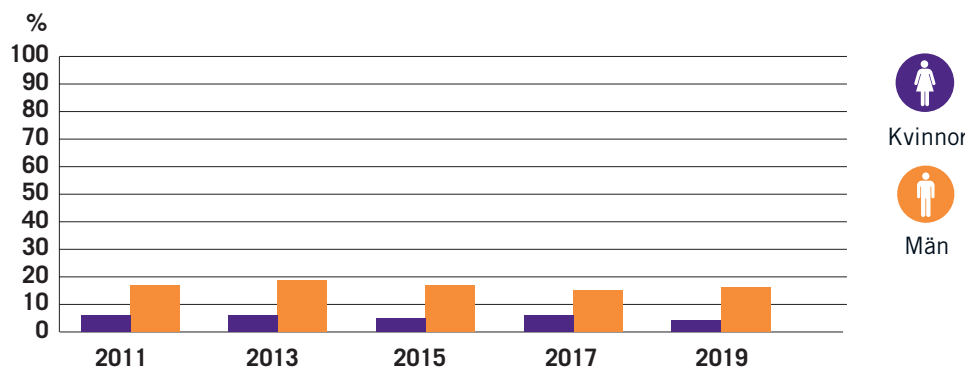
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Tre av tio sysselsatta använde bil i arbetet

Tre av tio sysselsatta i åldern 16-64 år använde bil i arbetet undersökningsåret 2019. Andelen män som gjorde det var dubbelt så hög som andelen kvinnor (40 procent jämfört med närmare 20 procent). Andelen som använde bil ökade med stigande ålder. Bland män, från 30 procent i den yngsta åldersgruppen 16-29 år till närmare 50 procent i den äldsta åldersgruppen 50-64 år. Bland kvinnor från 14 procent i den yngsta åldersgruppen och 22 procent i den äldsta. Omkring 15 procent av männen och 5 procent av kvinnorna åldern 16-64 år använde bil minst en fjärdedel av arbetstiden.

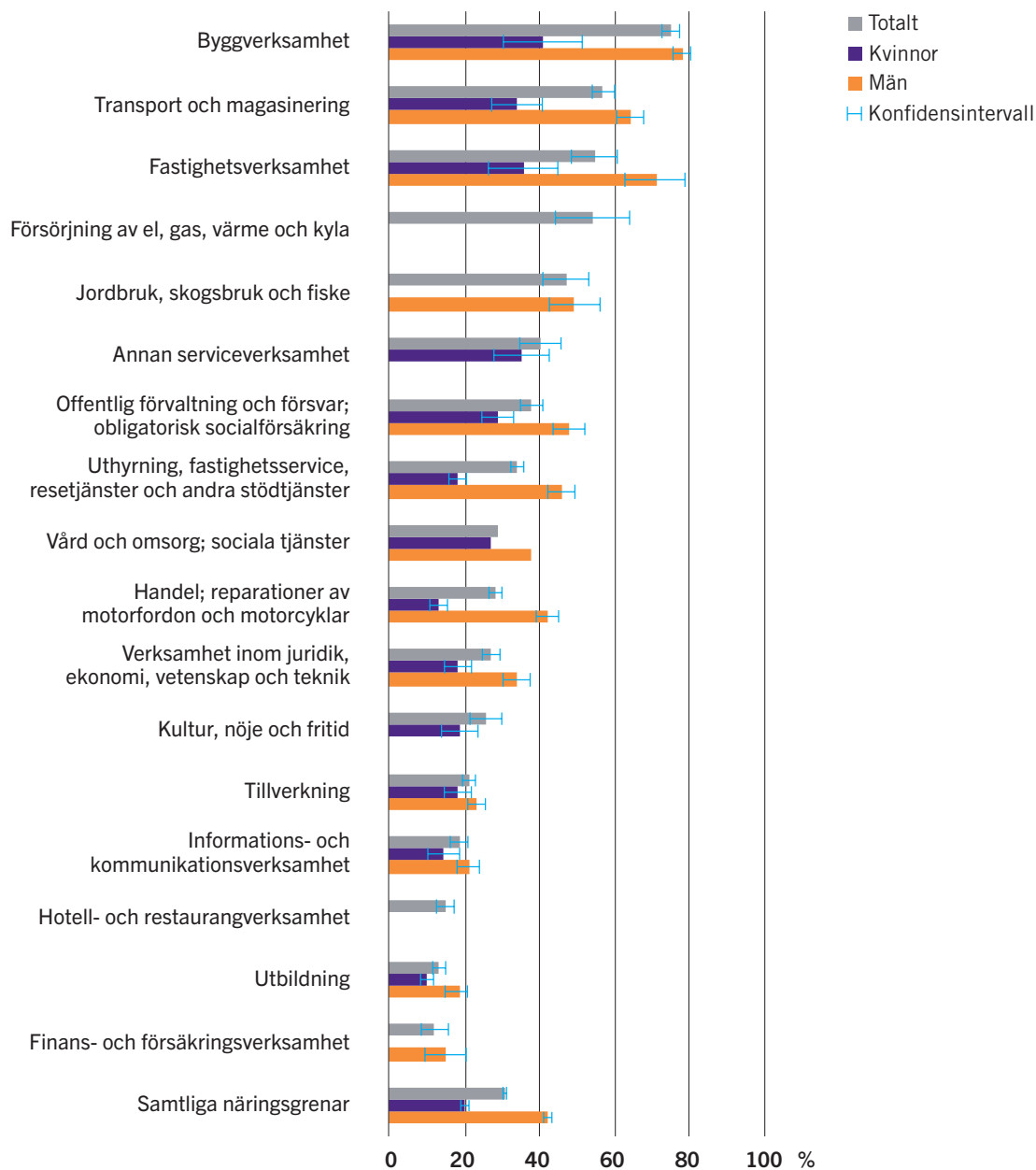
Sett över perioden 2011-2019 har andelen sysselsatta som använder bil i arbetet legat på samma nivå de undersökta åren. Detsamma gäller andelen som använder bil minst en fjärdedel av tiden.

Figur 4.11 Andel sysselsatta (procent) som använde bil i arbetet minst en fjärdedel av tiden, efter kön, år 2011-2019

Tre av fyra sysselsatta i byggbranschen använde bil i arbetet. Andra branscher där en relativt sett hög andel av de sysselsatta använde bil var inom transport och magasinering och fastighetsverksamhet där omkring 55 procent gjorde det.

Figur 4.12 Andel sysselsatta (procent) som använde bil i arbetet efter näringsgren, år 2017/2019

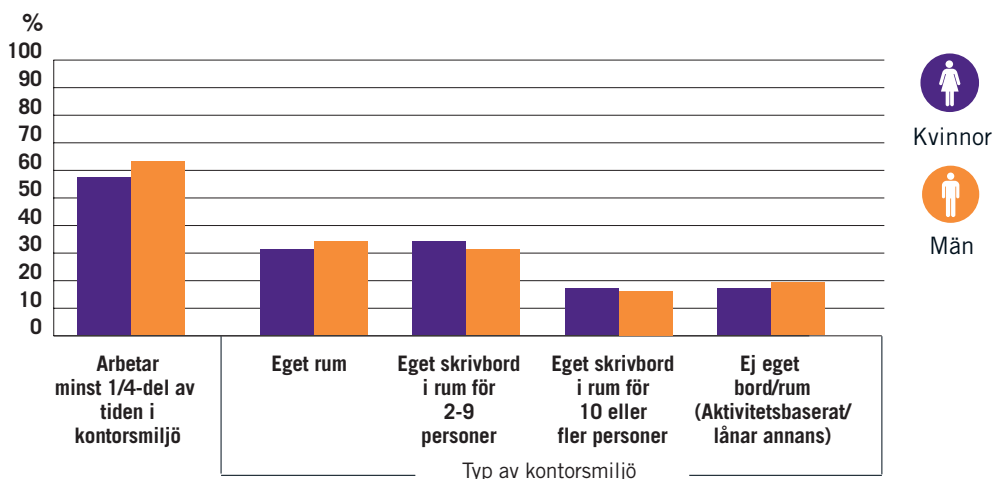
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare två av tio arbetade i aktivitetsbaserad kontorsmiljö

Sex av tio sysselsatta arbetade i kontorsmiljö minst en fjärdedel av arbetstiden. Andelen kvinnor som gjorde det var något högre än andelen män, 63 procent jämfört med 57 procent. Av de som jobbade i kontorsmiljö hade en tredjedel ett eget arbetsrum. En lika stor andel hade ett eget skrivbord i ett rum för 2-9 personer och knappt 20 procent hade ett skrivbord i ett rum för 10 personer eller fler. Närmare 20 procent av de som arbetade i kontorsmiljö hade inget eget bord eller rum utan fick välja mellan icke personbundna skrivbord/arbetsplatser (även kallat aktivitetsbaserat). Fast anställda arbetade i högre grad i kontorsmiljö än tidsbegränsat anställda, drygt 60 procent jämfört med drygt 40 procent. Omkring 80 procent av de tidsbegränsat anställda som arbetade i kontorsmiljö hade inte eget rum. Motsvarande siffra för fast anställda var 67 procent.

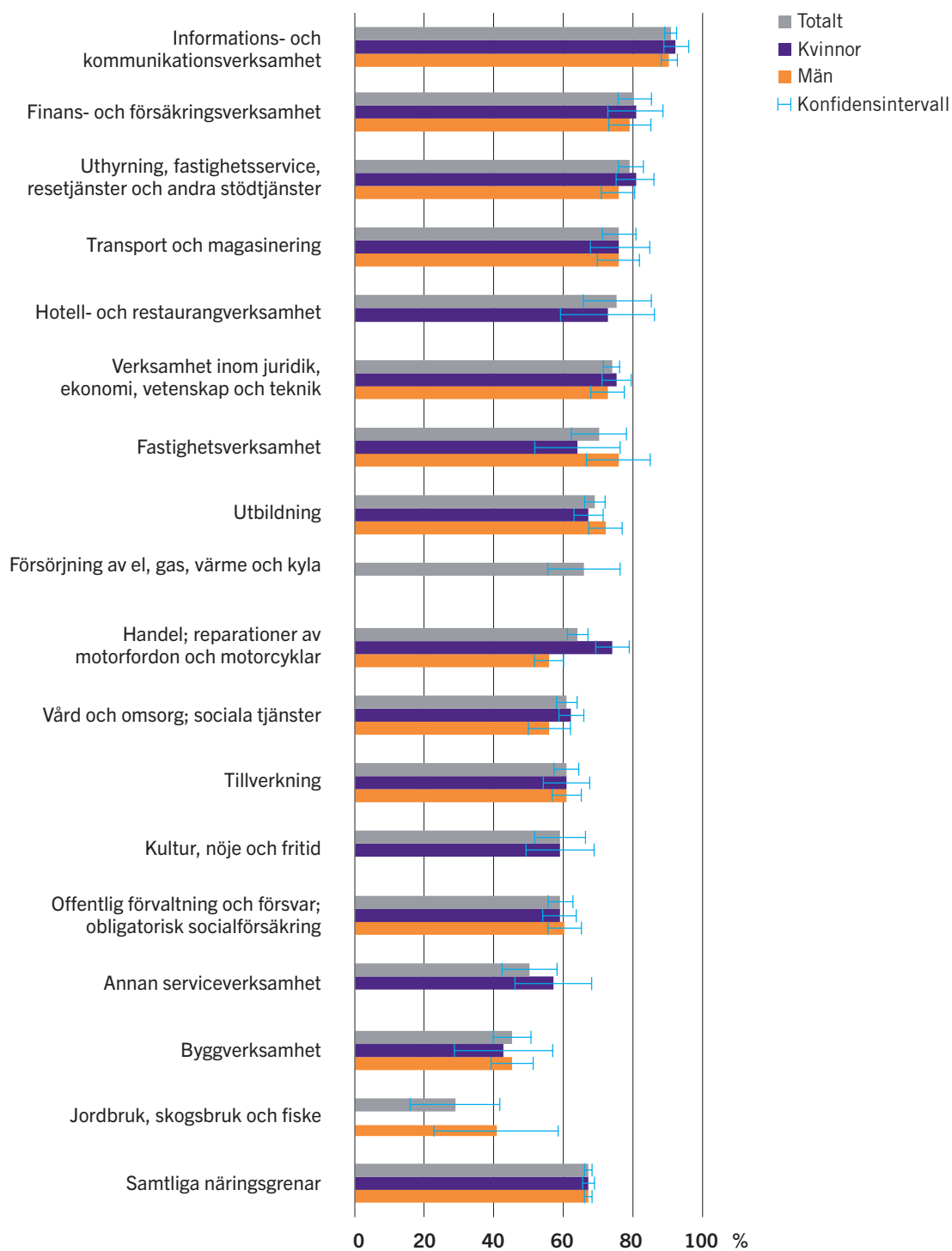
Jämfört med 2017 har andelen kvinnor som arbetade i kontorsmiljö ökat något, från 58 till 63 procent. Andelen sysselsatta som arbetade i rum för 10 eller flera personer minskade något medan andelen som jobbade aktivitetsbaserat ökade i ungefär samma omfattning (omkring 3 procentenheter).

Figur 4.13 Andel sysselsatta (procent) som arbetade i kontorsmiljö minst en fjärdedel av tiden samt typ av kontorsmiljö, efter kön, år 2019

Omkring två av tre sysselsatta som arbetade i kontorsmiljö hade inte ett eget rum. Inom informations- och kommunikationsverksamhet hade drygt 90 procent av de som arbetade i kontorsmiljö inte det. Även inom finans- och försäkringsverksamhet och inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster var det vanligt att de sysselsatta inte hade eget rum, omkring åtta av tio hade inte det. Inom bygg och inom jordbruk, skogsbruk och fiske, hade över hälften av de som arbetade i kontorsmiljö ett eget rum.

Figur 4.14 Andel sysselsatta (procent) som arbetade i kontorsmiljö minst en fjärdedel av tiden och inte hade eget rum efter näringsgren, år 2017/2019

Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

5. Den fysiska arbetsmiljön

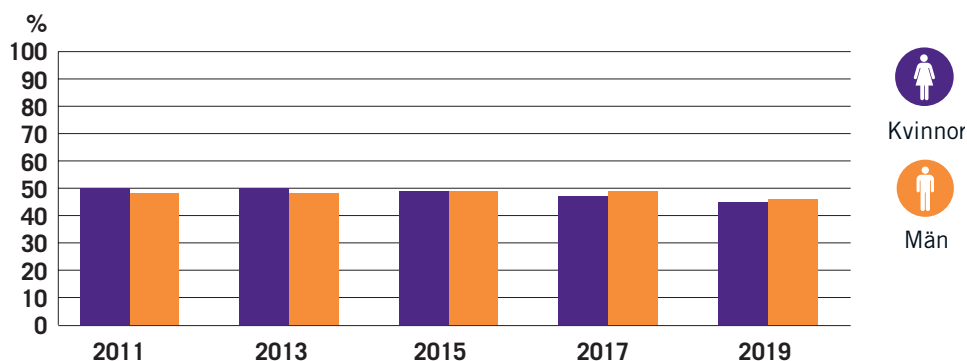
Den fysiska arbetsmiljön handlar både om miljön på arbetsplatsen och om fysiska påfrestningar. Det kan till exempel handla om förhållanden när det gäller temperatur, buller, luftkvalitet liksom fysiskt ansträngande arbete och besvärliga arbetsställningar. Dåliga förhållanden i den fysiska miljön kan innebära hälsorisker. I det här avsnittet belyser vi ett urval av sådana faktorer. I avsnittet belyses även värk och kroppslig trötthet efter arbetet. Ytterligare faktorer som belyser den fysiska arbetsmiljön, liksom vissa typer av fysisk värk i finns redovisade i tabellbilagan. För redovisning efter yrke se tabell 5.1–5.20 och efter näringsgren 5.21–5.40.

Kroppsligt ansträngande arbete vanligast bland yngre

Drygt 45 procent av alla sysselsatta i åldern 16-64 år hade i viss mån eller hög grad ett kroppsligt ansträngande arbete. Andelen var högst bland de yngre, närmare sex av tio kvinnor och män i åldersgruppen 16-29 år hade i viss mån eller hög grad ett kroppsligt ansträngande arbete.

Jämfört med föregående undersökningsår 2017 minskade andelen som hade ett kroppsligt ansträngande arbete något från 48 till 46 procent. Framför allt var det en minskning bland unga män som i hög grad hade ett sådant arbete, från 28 till 22 procent. Sett över hela perioden 2011-2019 syns en svag trend nedåt när det gäller andelen kvinnor som i viss mån, eller i hög grad, har ett kroppsligt ansträngande arbete, från 50 procent 2011 till 45 procent 2019. Andelen män har legat ungefär på samma nivå hela perioden men minskade något 2019.

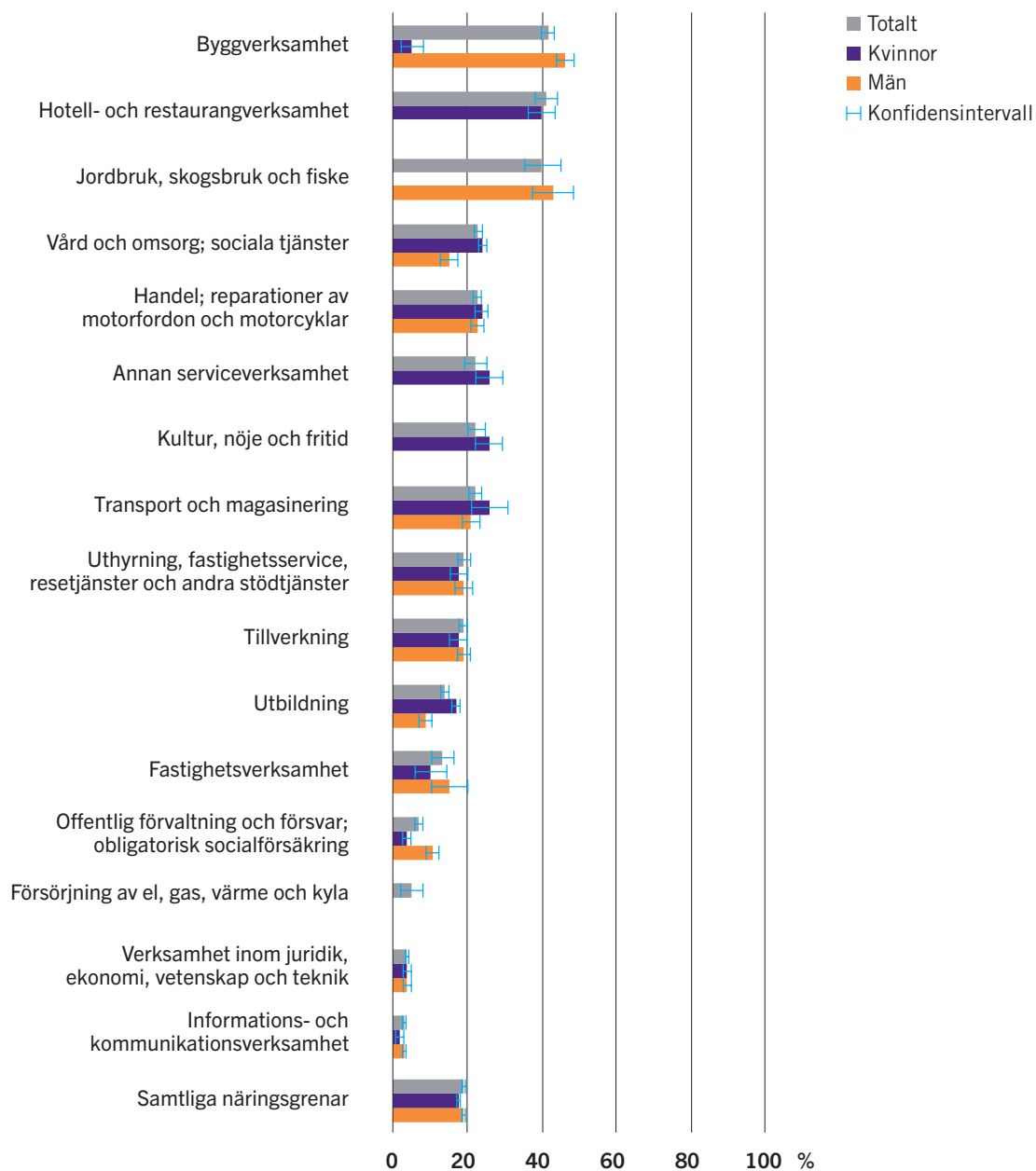
Figur 5.1 Andel sysselsatta (procent) som i viss mån eller hög grad hade ett kroppsligt ansträngande arbete, efter kön, år 2011-2019

Omkring två av tio sysselsatta hade i hög grad ett kroppsligt ansträngande arbete den sammanslagna perioden 2017/2019.

Byggbranschen liksom hotell och restaurang samt jordbruk, skogsbruk och fiske, var branscher där en hög andel sysselsatta hade det, omkring fyra av tio sysselsatta hade det i dessa branscher.

Figur 5.2 Andel sysselsatta (procent) som i hög grad hade ett kroppsligt ansträngande arbete efter näringsgren, år 2017/2019

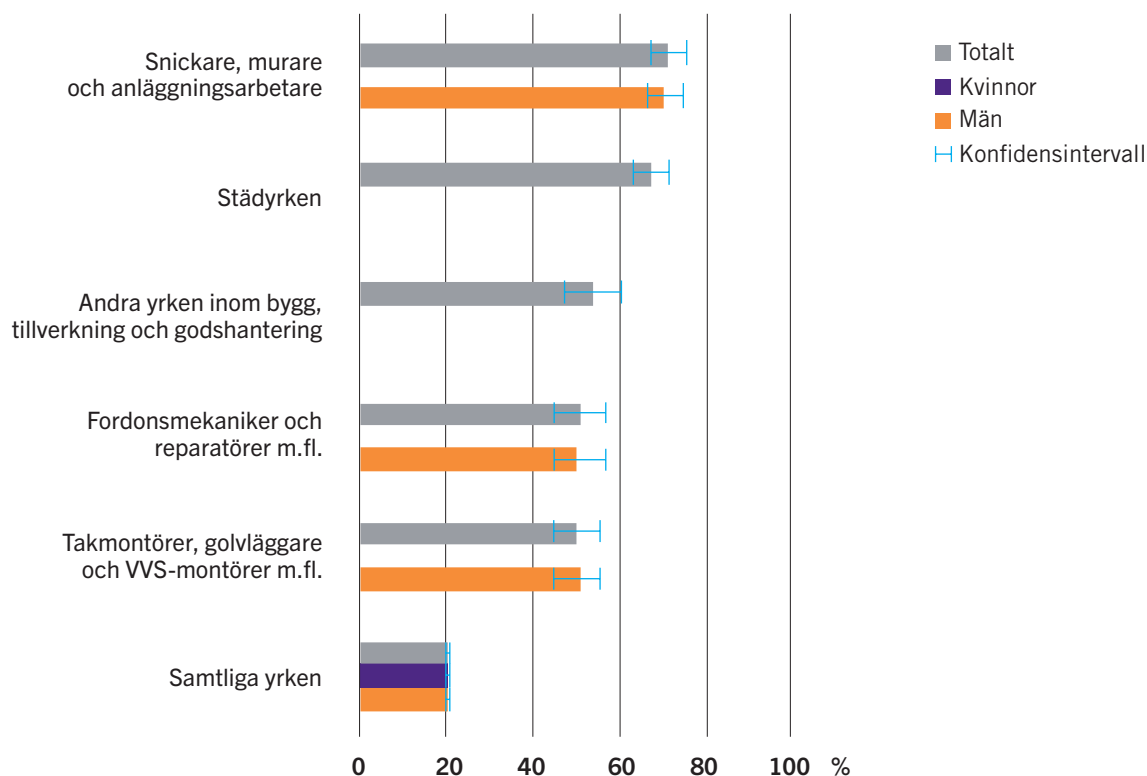
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Två av tio arbetade i framåtböjd ställning utan stöd för händerna

Låsta arbetsställningar och monotont upprepade rörelser innebär ofta konstanta spänningar och är viktiga faktorer för att problem uppstår. Att arbeta framåtböjd utan stöd för händerna är exempel på en sådan faktor. Omkring två av tio sysselsatta, såväl män som kvinnor, arbetade framåtböjda utan att stödja sig med händer eller armar, minst en fjärdedel av arbetstiden.

Drygt sju av tio sysselsatta inom yrkesgruppen snickare, murare och anläggningsarbetare arbetade framåtböjda utan att stödja sig med händer eller armar, minst en fjärdedel av arbetstiden. Städyrken var en annan yrkesgrupp där en hög andel av sysselsatta, närmare 70 procent, arbetade framåtböjda minst en fjärdedel av arbetstiden.

Figur 5.3 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta arbetade framåtböjda utan att stödja sig minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

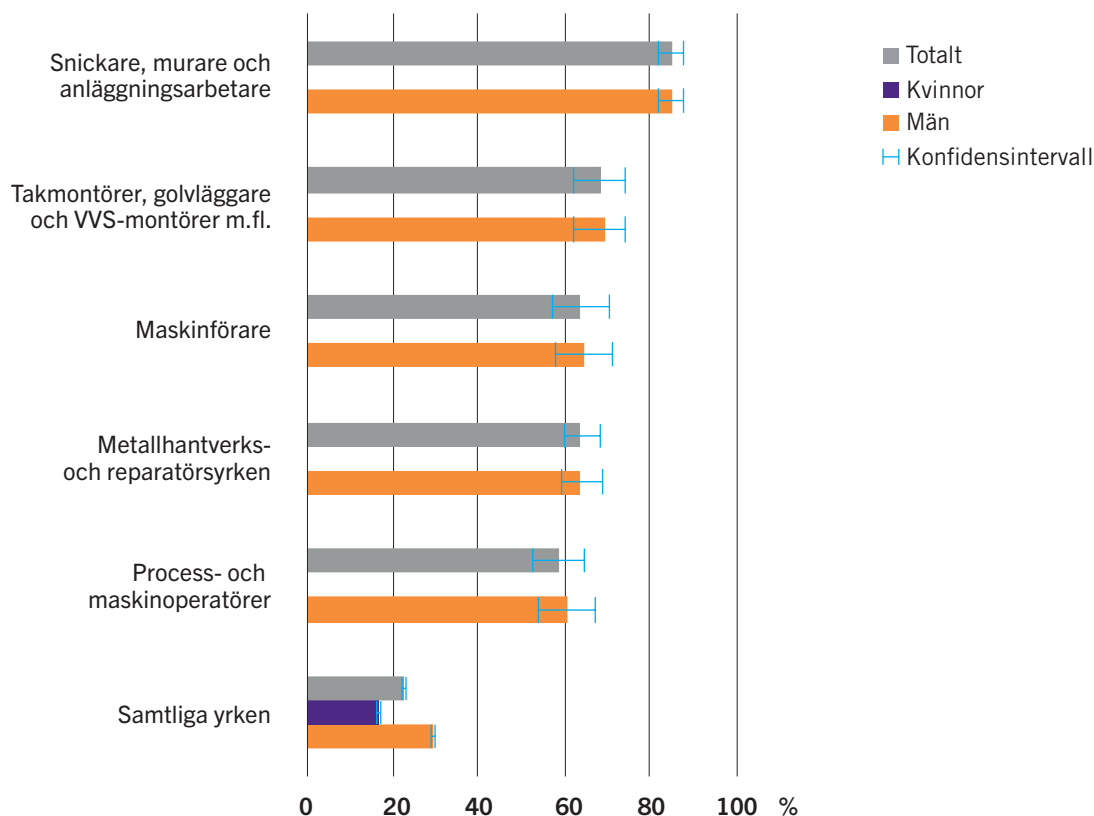
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Bullrig arbetsmiljö för snickare, murare och anläggningsarbetare

Buller mäts genom en fråga om man är utsatt för buller som är så högt att man inte kan samtala i normal samtalston. Drygt två av tio sysselsatta hade varit utsatta för buller på arbetsplatsen minst en fjärdedel av sin arbetstid undersökningsåret 2019. En större andel män än kvinnor hade varit utsatta, närmare 30 procent av männen och drygt 15 procent av kvinnorna.

En yrkesgrupp där en stor andel av de sysselsatta varit utsatta för buller var snickare, murare och anläggningsarbetare, där 85 procent hade varit utsatta för buller minst en fjärdedel av sin arbetstid. Andra yrkesgrupper där många varit utsatta var takmontörer, golvläggare och VVS-montörer m.fl. där närmare sju av tio hade varit utsatta de sammanslagna undersökningsåren 2017/2019.

Figur 5.4 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta utsatts för buller minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

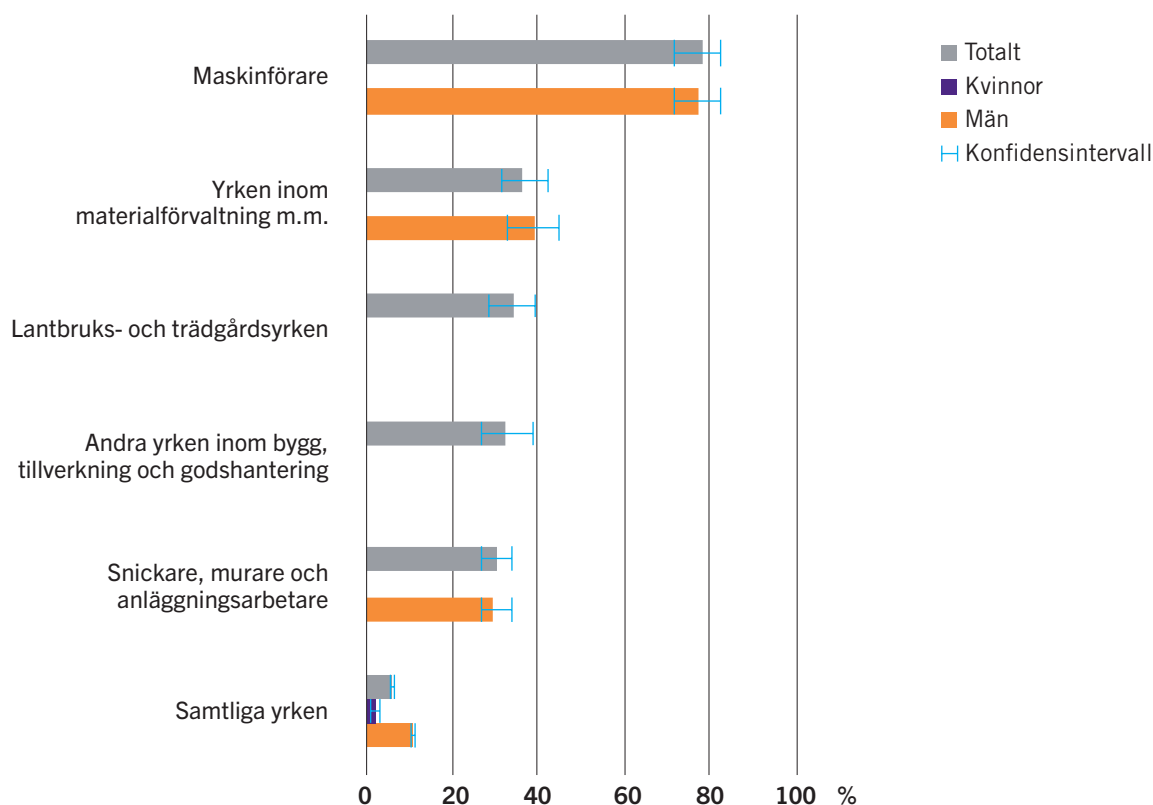
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

En av tio män var utsatta för vibrationer som fick hela kroppen att skaka

Omkring 6 procent av de sysselsatta hade varit utsatta för vibrationer som fick hela kroppen att skaka och vibrera minst en fjärdedel av arbetstiden, till exempel från traktor, truck eller andra arbetsmaskiner. Andelen var högre bland män än kvinnor, 10 procent av männen jämfört med 2 procent av kvinnorna.

Bland maskinförare var närmare åtta av tio utsatta för sådana vibrationer den sammanslagna perioden 2017/2019. Det var den yrkesgrupp som var utsatta i högst utsträckning. Inom lantbruks- och trädgårdsyrken liksom inom materialförvaltning m.m. där också en relativt hög andel sysselsatta var utsatta, var närmare fyra av tio det.

Figur 5.5 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta varit utsatta för vibrationer som fick hela kroppen att skaka och vibrera minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

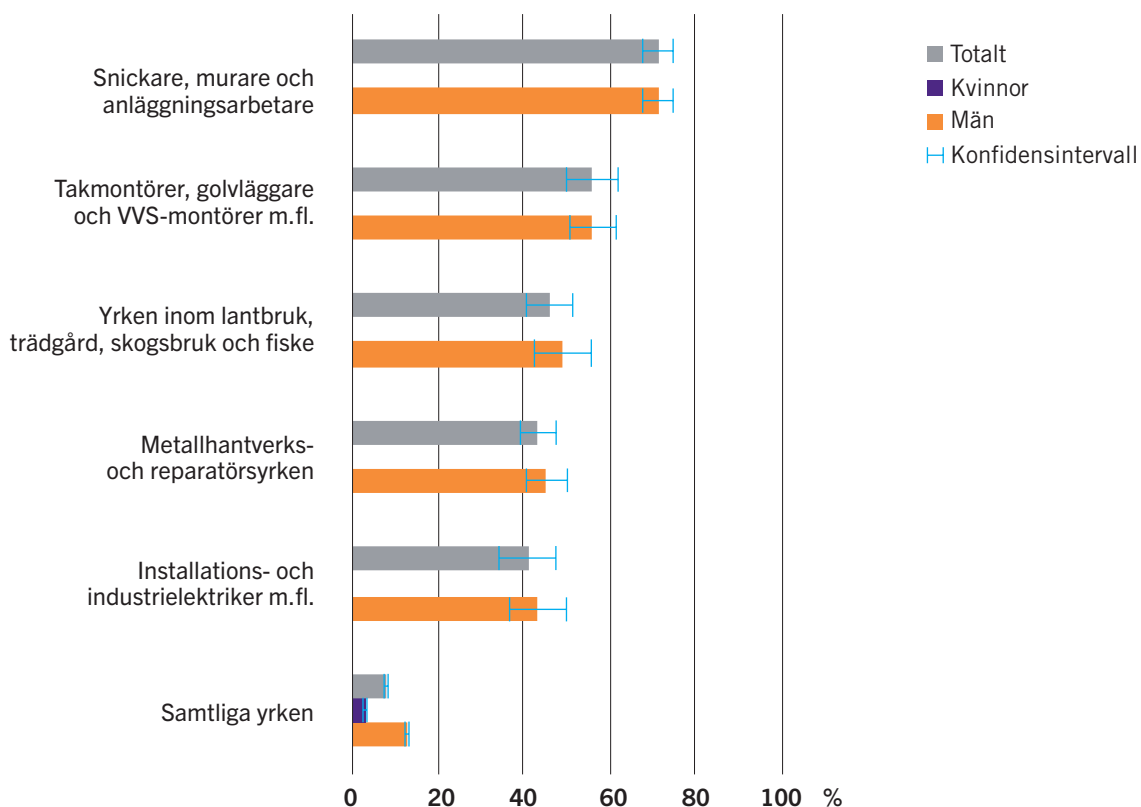

Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare en av tio sysselsatta hade varit utsatta för vibrationer från handhållna maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden. Andelen män var 13 procent vilket var högre än andelen kvinnor som var 4 procent 2019.

Snickare, murare och anläggningsarbetare var den yrkesgrupp där högst andel av de sysselsatta, drygt sju av tio, varit utsatta för vibrationer från handverktyg det sammanslagna undersökningsåret 2017/2019.

Figur 5.6 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta varit utsatta för vibrationer från handhållna maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

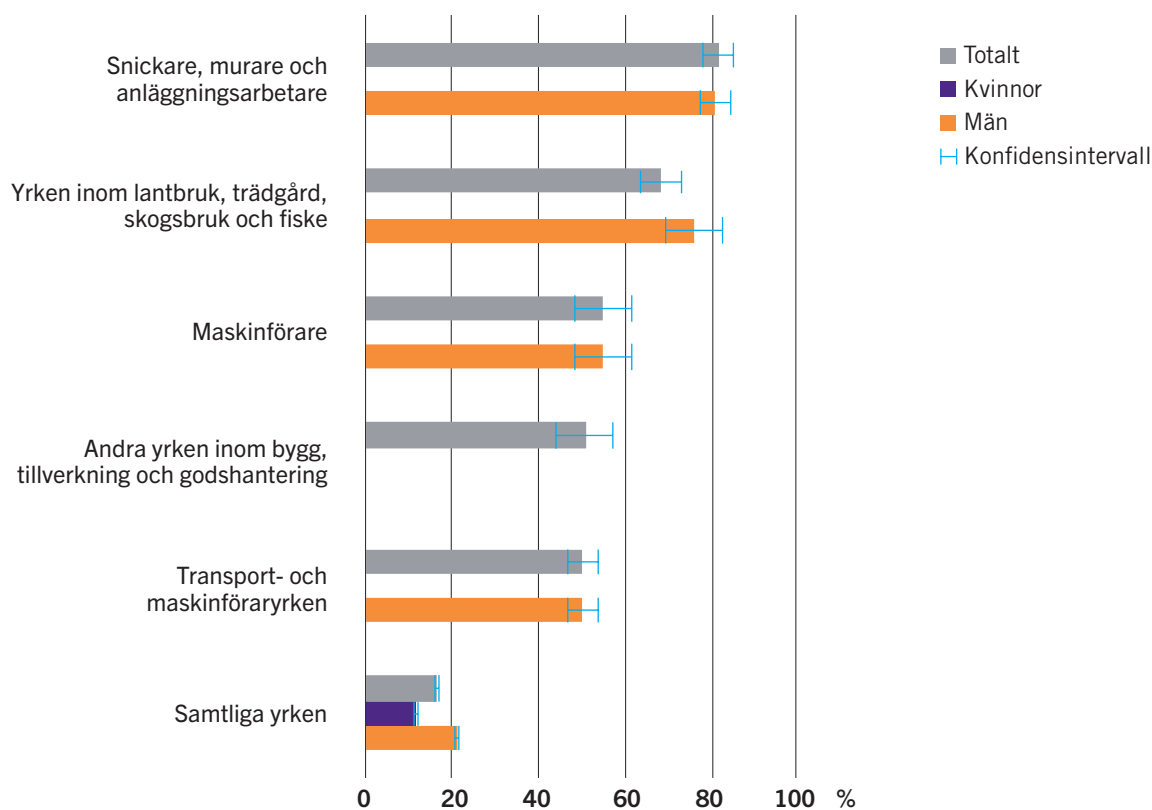
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Yngre var utsatta för kyla i högre utsträckning än äldre

Drygt två av tio män och drygt en av tio kvinnor hade varit utsatta för kyla minst en fjärdedel av arbetstiden undersökningsåret 2019. Andelen var högst i den yngsta åldersklassen där närmare tre av tio bland unga män 16-29 år och närmare två av tio unga kvinnor varit utsatta minst en fjärdedel av arbetstiden.

Drygt 80 procent av snickare, murare och anläggningsarbetare hade varit utsatta för kyla minst en fjärdedel av arbetstiden perioden 2017/2019. Det var den yrkesgrupp där högst andel av de sysselsatta varit utsatta. Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske hade också varit utsatta för kyla i hög utsträckning, närmare 70 procent hade det.

Figur 5.7 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta (procent) varit utsatta för kyla minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

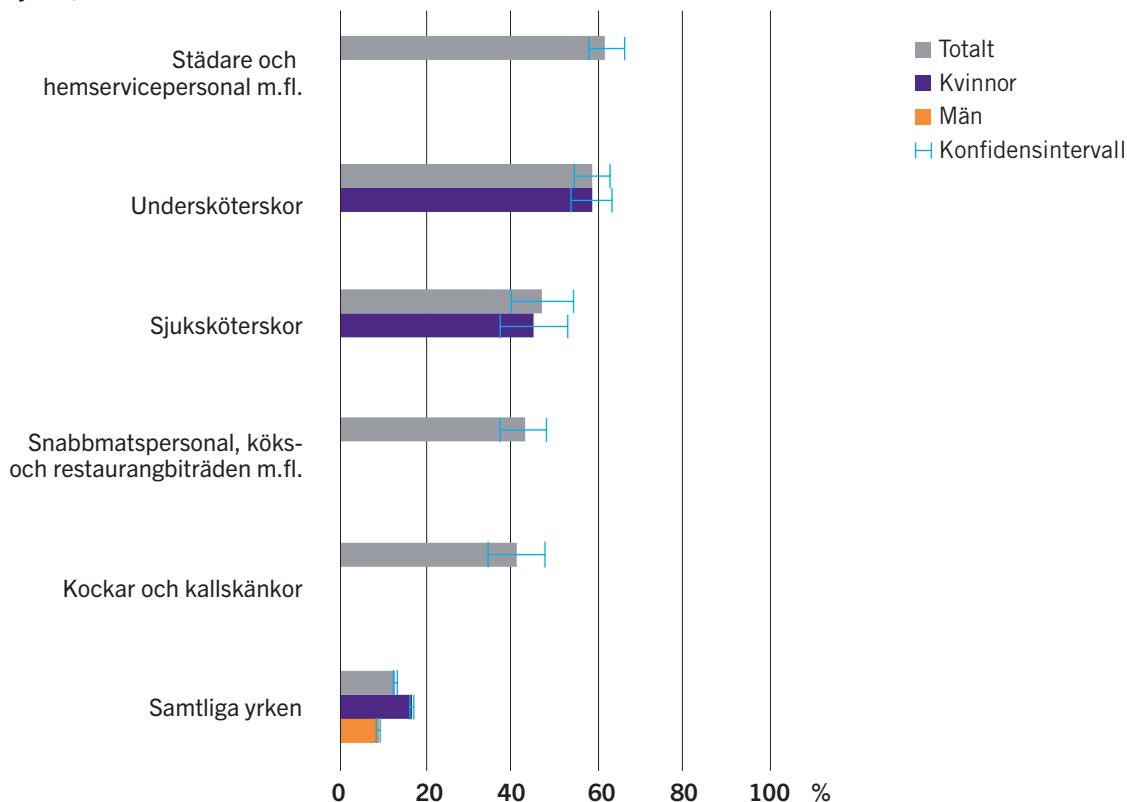
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Var fjärde ung kvinna hade hudkontakt med rengörings-/desinfektionsmedel en stor del av arbetstiden

Drygt en av tio sysselsatta hade varit utsatta för hudkontakt med rengörings- och/eller desinfektionsmedel minst en fjärdedel av arbetstiden undersökningsåret 2019. Kvinnor hade varit utsatta för det i högre grad än män. Unga kvinnor var den grupp som hade varit utsatta i störst utsträckning. Drygt en av fyra sysselsatta kvinnor i åldern 16-29 år hade varit det.

Städare och hemservicepersonal m.fl. liksom undersköterskor var de yrkesgrupper där andelen sysselsatta som varit utsatta var högst. Omkring 60 procent av de sysselsatta inom de yrkesgrupperna hade varit utsatta för hudkontakt med rengöringsmedel och/eller desinfektionsmedel 2017/2019.

Figur 5.8 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta hade varit utsatta för hudkontakt med rengöringsmedel och/eller desinfektionsmedel minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

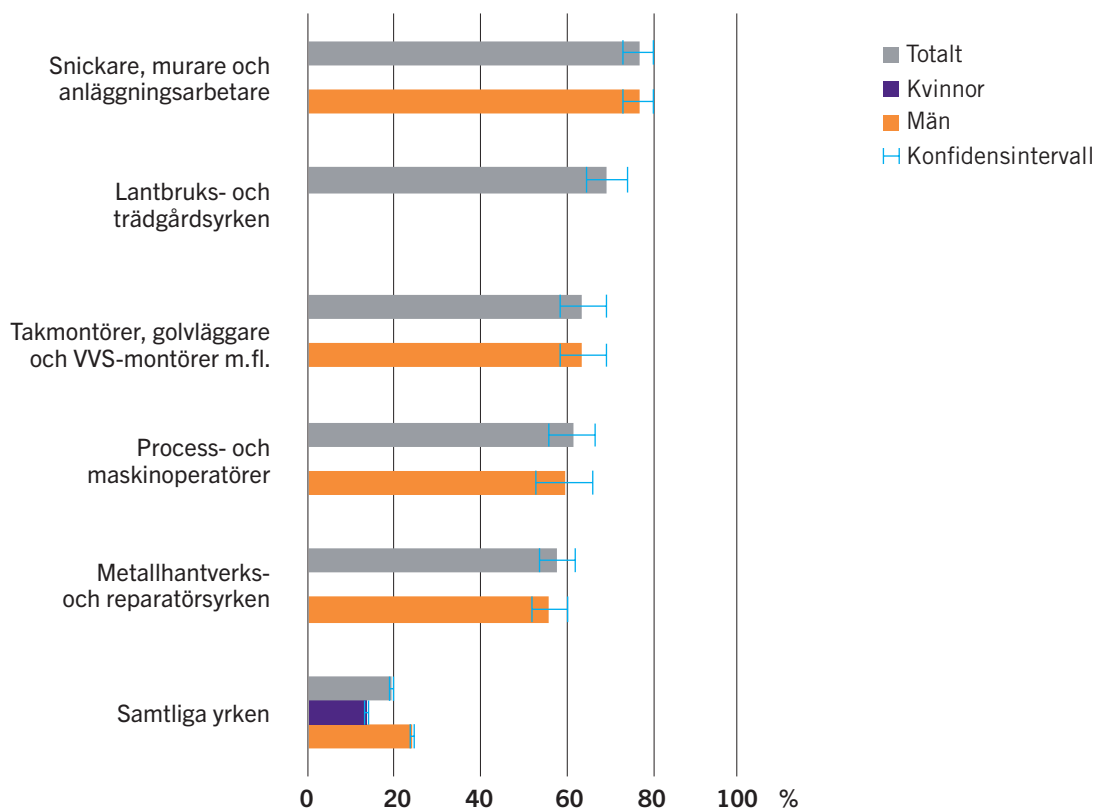
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Tre av tio män i åldern 50-64 var utsatta för luftföroreningar

Två av tio sysselsatta hade på arbetsplatsen varit utsatta för luftföroreningar som man kan se i luften eller känna på lukten. Det kunde vara damm från metaller, sten, kvarts, cement, asbest, mineralull eller liknande. Det kunde även vara damm från textil, trä, mjöl, djur eller växter eller så kunde det vara kemikalier (gaser, ångor, lösningsmedel, bekämpningsmedel eller plastkemikalier). En högre andel män än kvinnor hade varit utsatta för sådana luftföroreningar minst en fjärdedel av arbetstiden, knappt 25 procent av männen jämfört med knappt 15 procent av kvinnorna. Män i åldern 50-64 år hade varit exponerade för detta i högst utsträckning, närmare 30 procent hade varit det.

Snickare, murare och anläggningsarbetare hade varit utsatta för luftföroreningar i hög utsträckning. Närmare åtta av tio sysselsatta i den yrkesgruppen hade varit det minst en fjärdedel av arbetstiden. En annan grupp som varit utsatt i hög utsträckning var sysselsatta inom lantbruks- och trädgårdsyrken där närmare sju av tio varit det under de sammanslagna undersökningsåren 2017/2019.

Tabell 5.9 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta varit utsatta för luftföroreningar minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

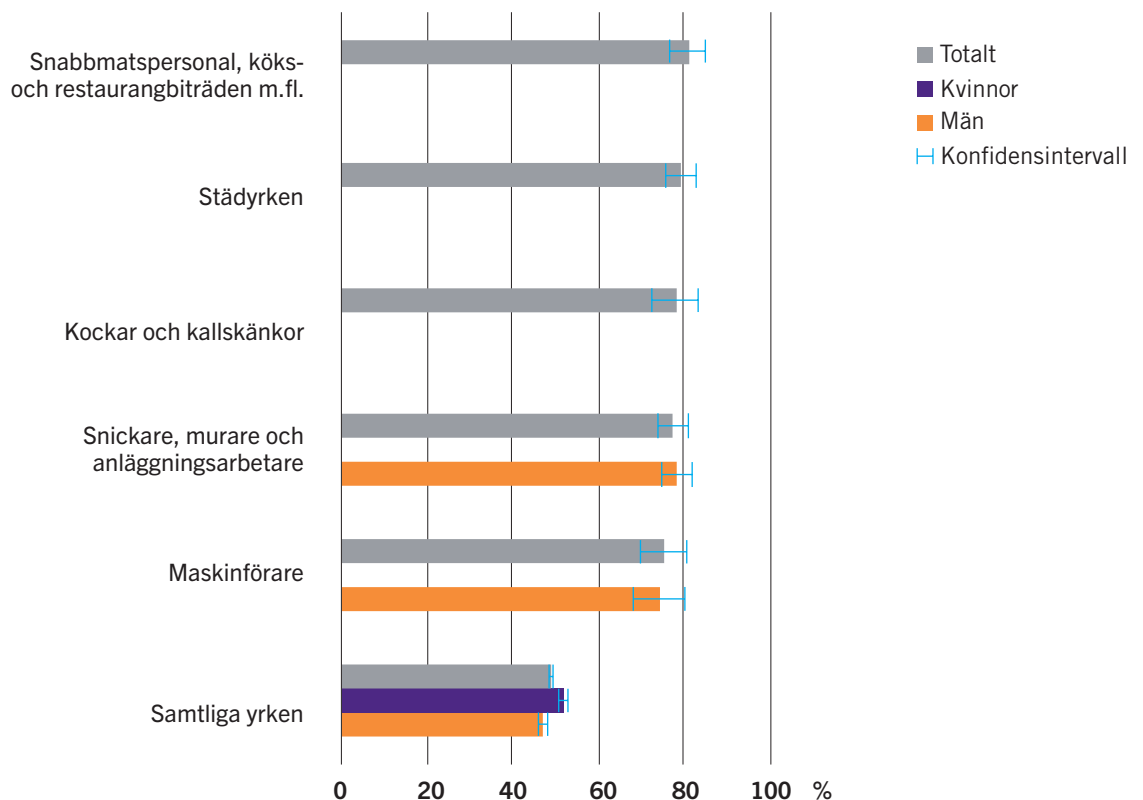
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Hälften av de sysselsatta var uttröttade i kroppen efter en arbetsdag

Närmare hälften av de sysselsatta hade minst en dag per vecka de senaste tre månaderna kommit hem från arbetet uttröttade i kroppen. Andelen kvinnor var något högre än andelen män, drygt 50 procent av kvinnorna hade gjort det jämfört med drygt 45 procent av männen.

Inom många yrken var det en hög andel sysselsatta som var kroppsligt uttröttade efter arbetet. I samtliga redovisade yrken (tabell 5.7 i tabellbilagan) var det minst två av tio som uppgav att de var det och i många yrken var det mer än hälften som var det. Yrken där omkring 80 procent av de sysselsatta upplevde att de var kroppsligt uttröttade efter arbetet minst en dag i veckan var snabbmatpersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl. samt sysselsatta inom städyrken.

Tabell 5.10 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta minst en dag per vecka kommit hem från arbetet uttröttade i kroppen. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

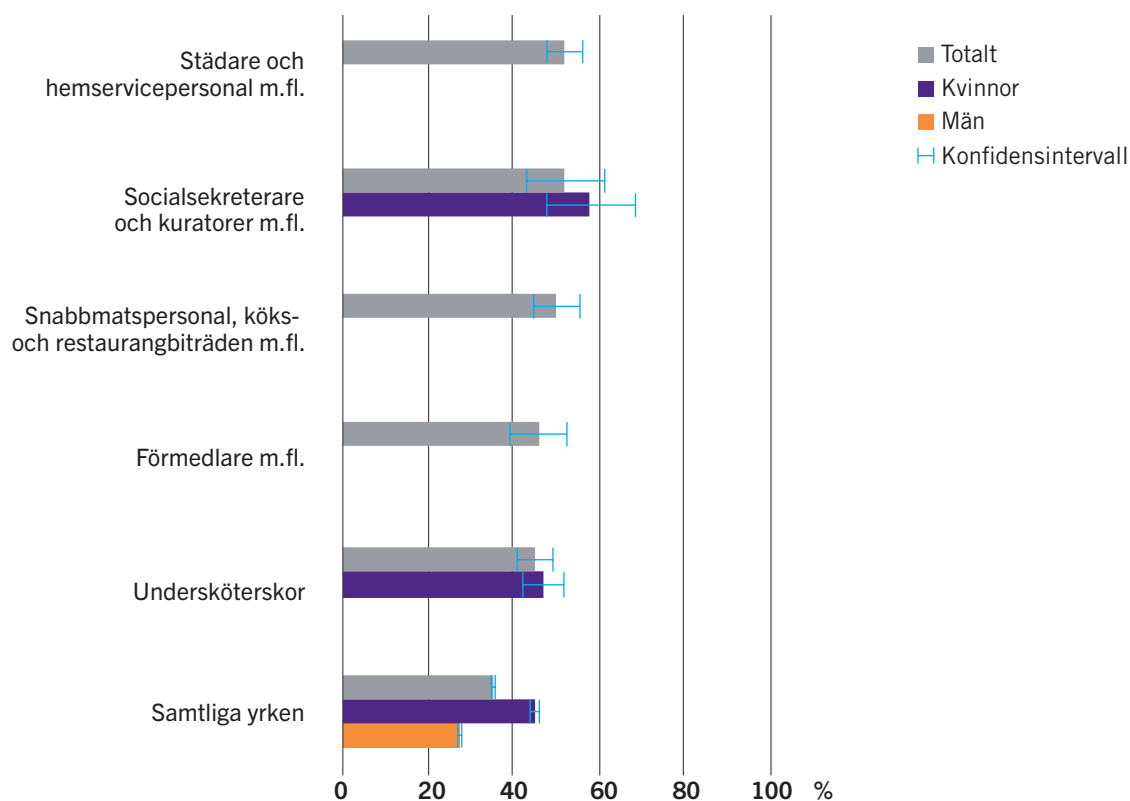
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Var tredje hade ont i övre delen av ryggen/nacken efter arbetet

Drygt var tredje sysselsatt i åldern 16-64 år hade ont i övre delen av rygg/nacke efter arbetet minst en dag per vecka. Närmare 45 procent av kvinnorna hade ont jämfört med 25 procent av männen. Bland män ökade andelen något med stigande ålder medan det inte var någon statistiskt säkerställd skillnad bland kvinnor i olika åldersgrupper.

Värk i rygg/nacke var relativt vanligt förekommande i alla redovisade yrken (tabell 5.3 i tabellbilagan). Yrken där drygt hälften av de sysselsatta hade ont i övre delen av rygg/nacke efter arbetet minst en dag per vecka var städare och hemservicepersonal m.fl. samt socialsekreterare och kuratorer m.fl..

Tabell 5.11 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta hade ont i övre delen av rygg/nacke minst en dag per vecka. Andel sysselsatta (procent) efter yrke, år 2017/2019

Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

6. Den psykosociala arbetsmiljön

Den psykosociala arbetsmiljön är ett av regeringens tre prioriterade områden inom arbetsmiljöpolitiken. 2016 trädde Arbetsmiljöverkets nya föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö i kraft. Där finns regler om bland annat arbetsbelastning och kränkande särbehandling. Det här avsnittet handlar om några av de frågor som belyser den psykosociala arbetsmiljön. Resultat för ytterligare frågor som rör den psykosociala arbetsmiljön finns i tabellbilagan. För redovisning efter yrke se tabell 6.1–6.27 och efter näringsgren 6.28–6.54.

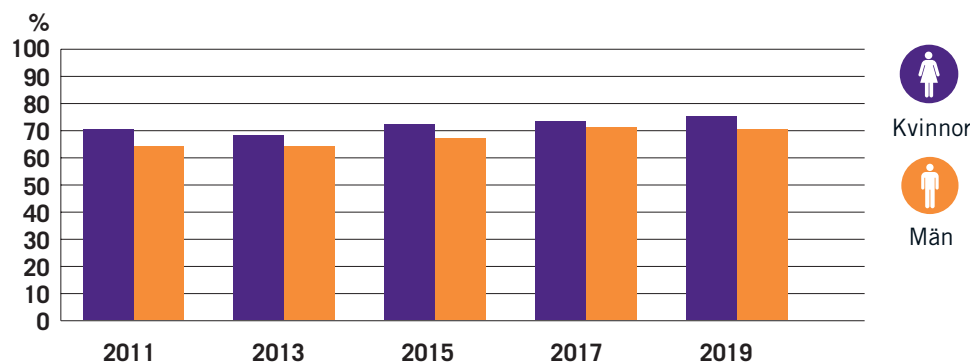
De flesta tyckte att jobbet var intressant och stimulerande

Närmare tre av fyra sysselsatta hade i hög grad ett intressant och stimulerande arbete undersökningsåret 2019. Lägger man till de som i viss mån hade ett intressant och stimulerande arbete hade de allra flesta, drygt 96 procent av de sysselsatta, ett sådant arbete.

De yngre hade i lägre utsträckning än äldre ett intressant och stimulerande arbete i hög grad. Drygt 60 procent av männen och närmare 70 procent av kvinnorna i åldersgruppen 16-29 år hade det, jämfört med drygt 70 procent av männen och närmare 80 procent av kvinnorna i de äldre åldersgrupperna. Andelen fast anställda som i hög grad hade ett intressant och stimulerande arbete var något högre än andelen tidsbegränsat anställda. Drygt 70 procent av de fast anställda jämfört med knappt 70 procent av de tidsbegränsat anställda hade ett sådant arbete 2019. Andelen ökade med stigande inkomst. Det var framförallt en skillnad mellan de som hade hög inkomst och de lägre inkomstgrupperna. Närmare 85 procent av de som hade hög inkomst jämfört med 66 respektive 69 procent av de med låg- och mellaninkomst hade ett arbete som i hög grad var intressant och stimulerande.

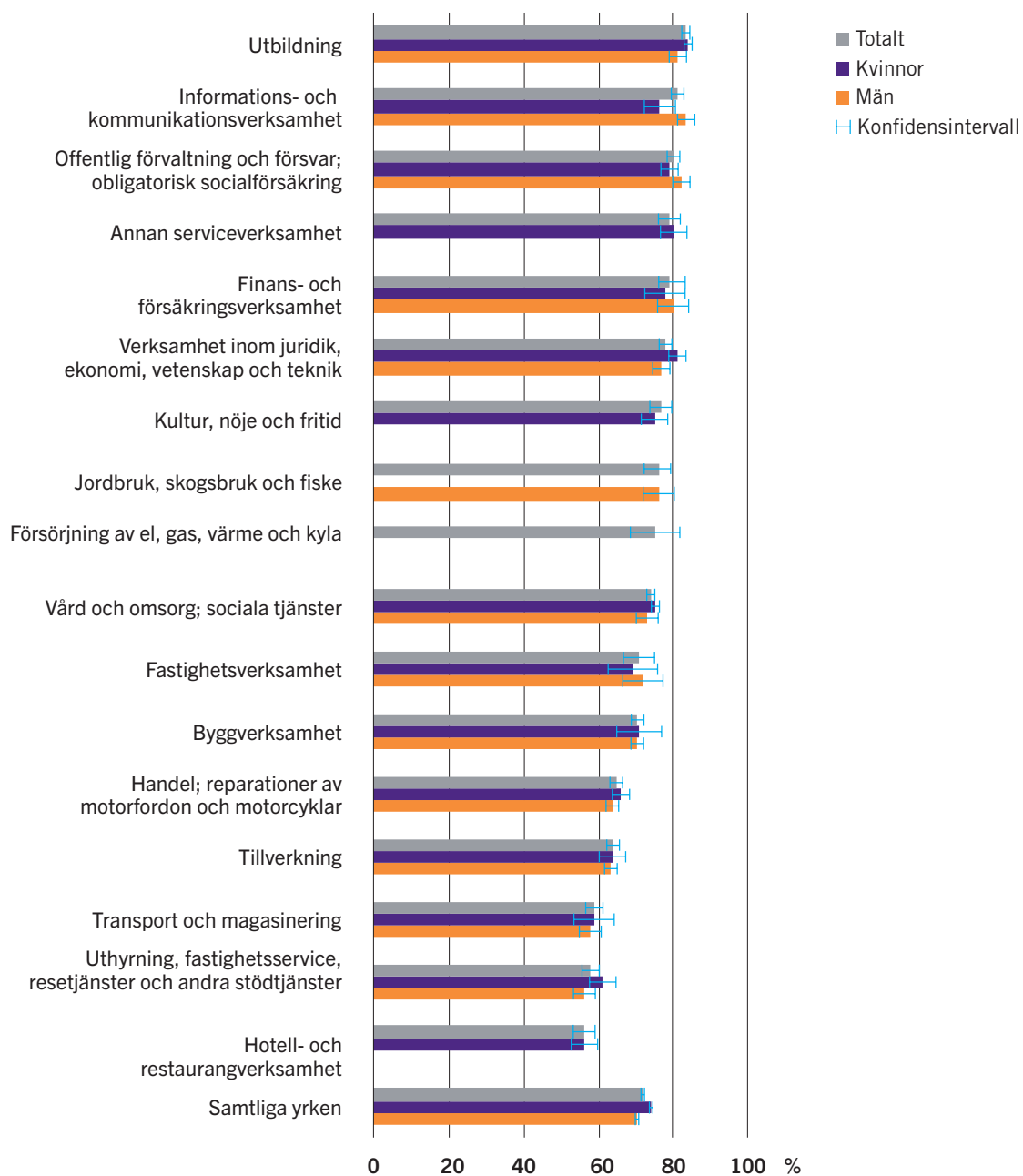
Jämfört med föregående undersökning är det inga statistiskt säkerställda skillnader för män och kvinnor totalt sett. Sett över perioden 2011-2019 har andelen kvinnor som i hög grad har ett intressant och stimulerande arbete varierat mellan som lägst 68 procent 2013 till som högst 75 procent 2019. Bland män var andelen som lägst åren 2011 och 2013 (64 procent) och var som högst 2017 (71 procent).

Figur 6.1 Andel sysselsatta (procent) som i hög grad hade ett intressant och stimulerande arbete, efter kön, år 2011-2019

Inom samtliga redovisade branscher tyckte minst hälften av de sysselsatta att de i hög grad hade ett intressant och stimulerande arbete de sammanslagna åren 2017/2019 (se tabell 6.28 i tabellbilagan). Inom utbildning och informations- och kommunikationsverksamhet var det drygt 80 procent av de sysselsatta som tyckte det. Näringsgrenar där andelarna var lägre var till exempel inom hotell- och restaurangverksamhet och uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster.

Figur 6.2 Andel sysselsatta (procent) som i hög grad hade ett intressant och stimulerande, arbete efter näringsgren, år 2017/2019

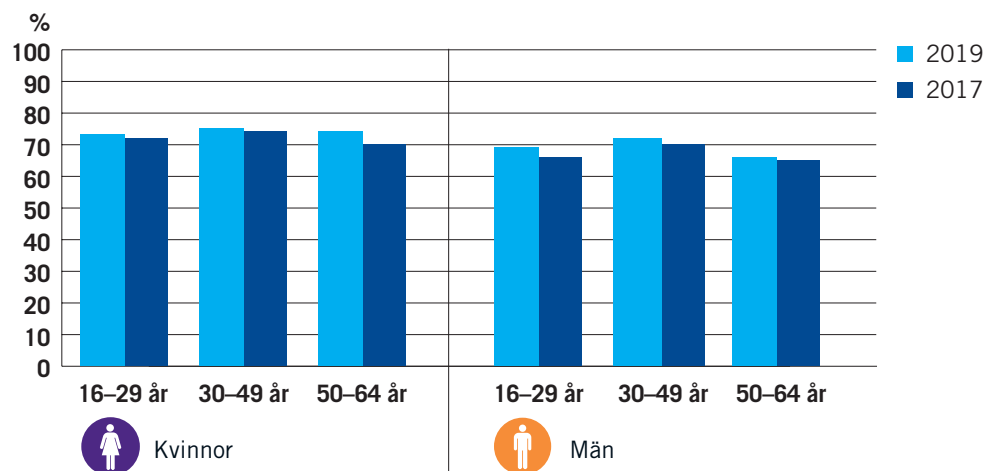
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Var tredje sysselsatt inom vård, omsorg och utbildning hade i hög grad ett psykiskt ansträngande arbete

Närmare var fjärde sysselsatt hade i hög grad ett psykiskt ansträngande arbete 2019. Drygt sju av tio hade det i hög grad eller i viss mån. Andelen kvinnor som hade ett psykiskt ansträngande arbete var något högre än andelen män, 75 procent av kvinnorna och närmare 70 procent av männen hade det i viss mån eller i hög grad. Bland män var andelen sysselsatta som i hög grad hade ett psykiskt ansträngande arbete som högst i åldersgruppen 30-49 år (23 procent jämfört med knappt 20 procent i de övriga åldersgrupperna). Omkring 25 procent av kvinnorna hade ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad. Bland kvinnor var det ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan åldersgrupperna.

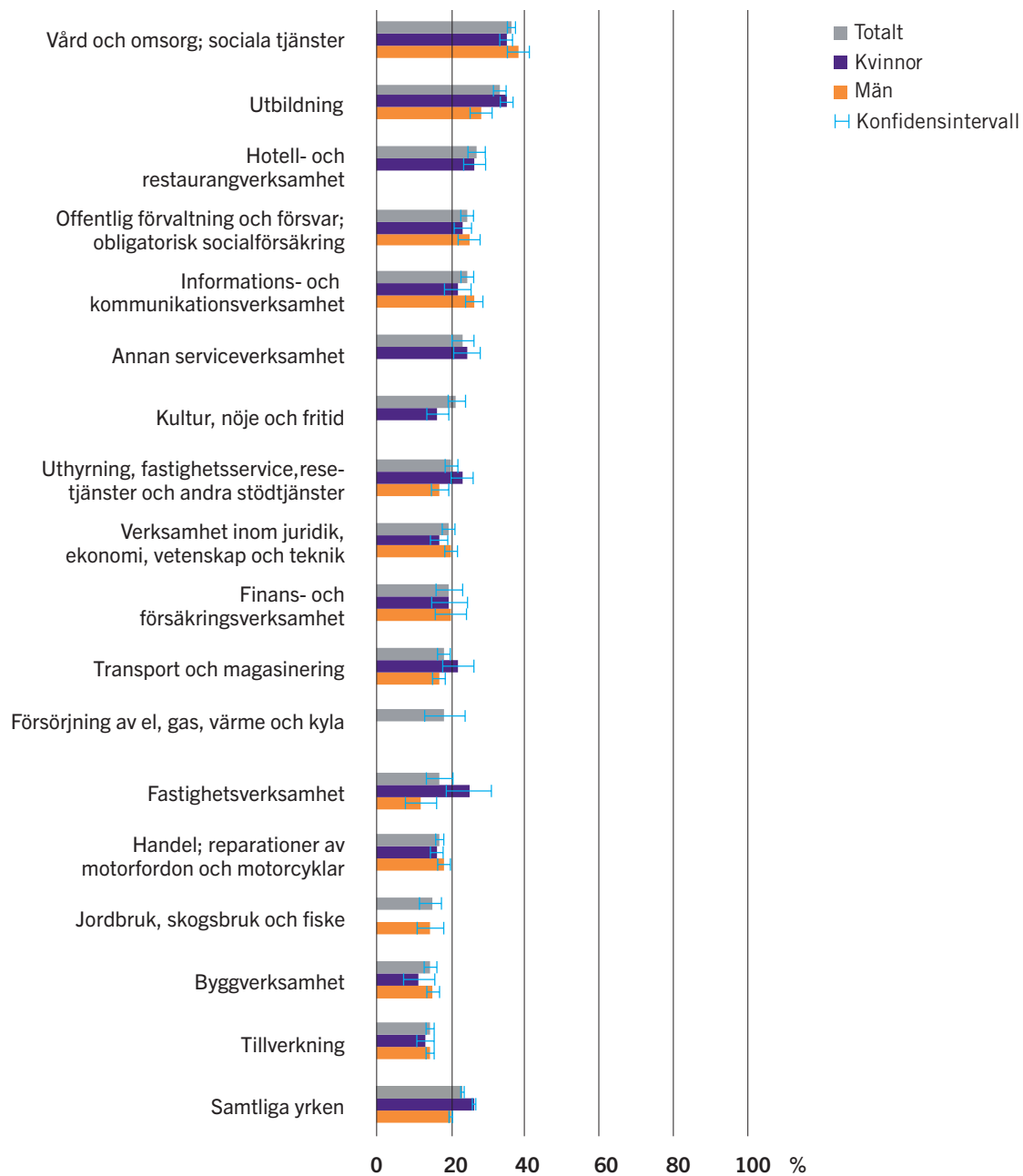
Jämfört med 2017 var det inga statistiskt säkerställda skillnader vad gäller andelen sysselsatta män och kvinnor som i hög grad hade ett psykiskt ansträngande arbete. Andelen som hade ett psykiskt ansträngande arbete i viss mån ökade dock något bland kvinnor.

Figur 6.3 Andel sysselsatta (procent) som i viss mån eller hög grad hade ett psykiskt ansträngande arbete, efter kön och ålder, år 2017 och 2019

Omkring var tredje sysselsatt inom vård och omsorg; sociala tjänster och inom utbildning hade ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad de sammanslagna åren 2017/2019. Tillverkning och byggverksamhet är exempel på branscher där andelen var relativt låg, knappt 15 procent hade ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad i dessa branscher.

Figur 6.4 Andel sysselsatta (procent) som i hög grad hade ett psykiskt ansträngande arbete efter näringsgren och kön, år 2017/2019

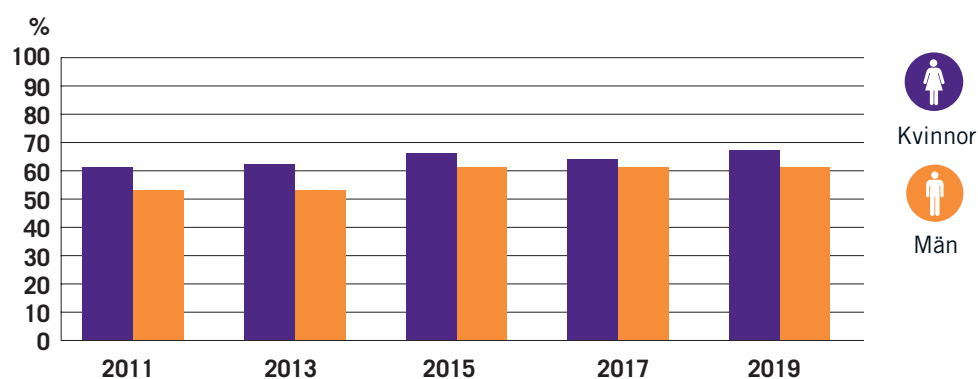
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Sex av tio hade för hög arbetsbelastning

Drygt sex av tio sysselsatta hade i viss mån eller i hög utsträckning alldeles för mycket att göra undersökningsåret 2019. Andelen var lägre i den yngsta åldersgruppen, 16-29 år, än i de äldre åldersgrupperna. Knappt hälften av männen och kvinnorna i den yngsta åldersgruppen hade alldeles för mycket att göra. Bland kvinnor i åldern 30-49 år och 50-64 år var andelen som högst, omkring sju av tio hade för hög arbetsbelastning i de grupperna. Två av tre sysselsatta med fast anställning jämfört med knappt hälften av de tidsbegränsat anställda hade alldeles för mycket att göra. Andelen ökade med stigande inkomst. Framför allt var det låginkomsttagarna som i lägre grad tyckte att arbetsbelastningen var för hög, drygt hälften av låginkomsttagarna jämfört med omkring 70 procent i de högre inkomstklasserna.

Sett över perioden 2011–2019 ökade andelen bland kvinnor, från som lägst 61 procent 2011 till som högst 67 procent 2019. Bland män skedde en ökning mellan 2013 och 2015 för att sedan ligga kvar på samma nivå.

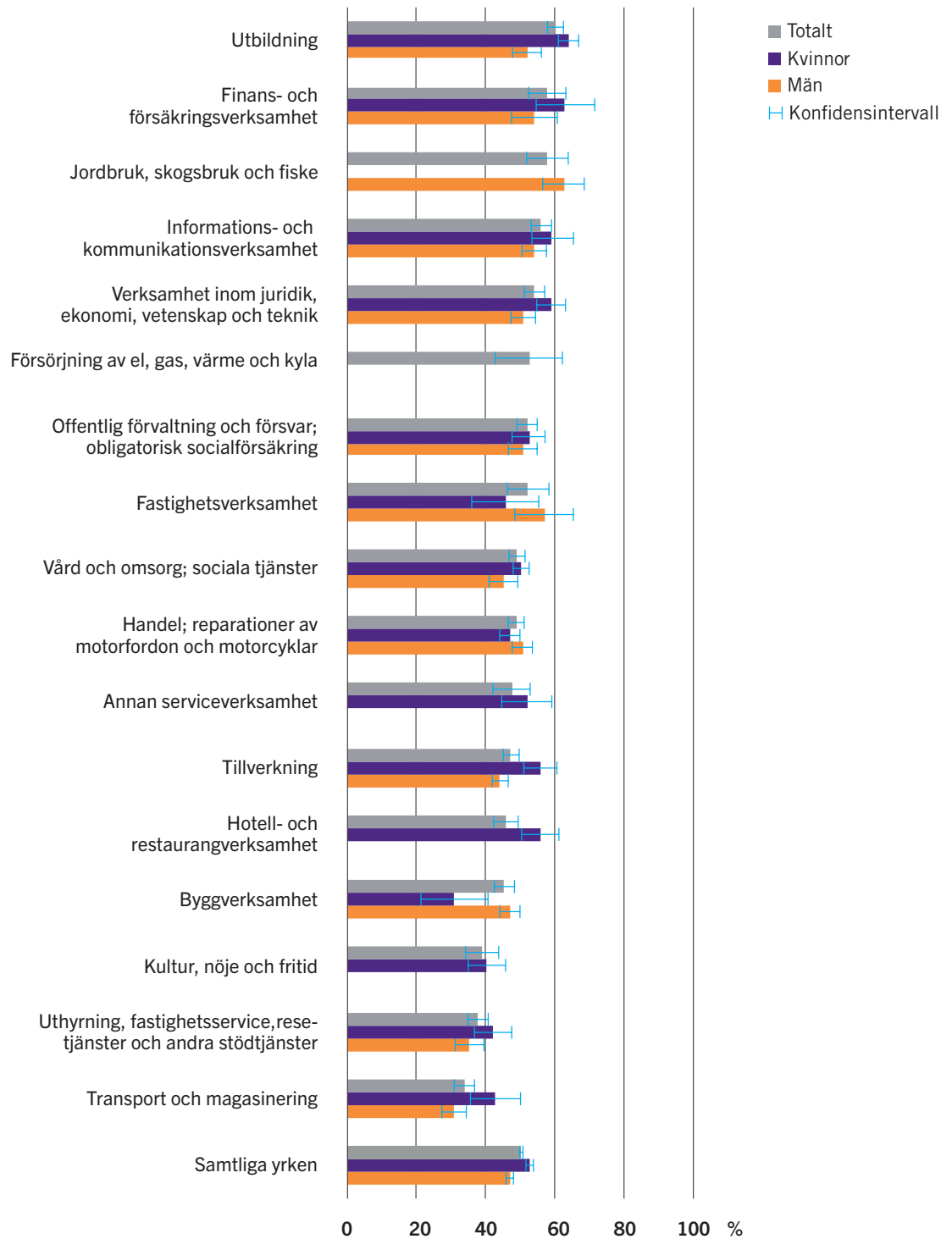
Figur 6.5 Andel sysselsatta (procent) som upplevde i hög utsträckning att de har alldeles för mycket att göra efter kön, år 2011-2019

Om man i stället belyser arbetsbelastningen utifrån en skala 1-5 där 1 betyder att man har alldeles för mycket att göra och 5 att alldeles för lite att göra, var det närmare hälften av de sysselsatta som instämde i att man hade för mycket att göra (det vill säga 1 eller 2 på skalan). Omkring 8 procent hade för lite att göra (4 eller 5 på skalan).

Inom samtliga branscher var det minst en tredjedel av de sysselsatta som, helt eller delvis, hade alldeles för mycket att göra. Inom utbildning, som var den bransch där de sysselsatta upplevde det i högst utsträckning, var det 60 procent. Andelen var nästan lika hög inom finans- och försäkringsbranschen och inom jordbruk, skogsbruk och fiske. Inom transport och magasinering där andelen var lägst, var det ungefär en av tre som upplevde att de hade för mycket att göra.

Figur 6.6 Andel sysselsatta (procent) som upplevde att de i viss mån eller i hög utsträckning har alldeles för mycket att göra efter näringsgren och kön, år 2017/2019

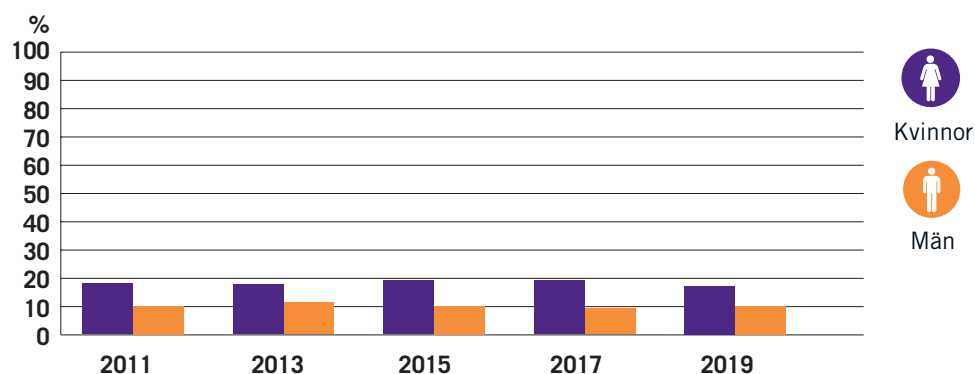
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare två av tio kvinnor var utsatta för våld eller hot om våld i arbetet

Omkring en av tio män och närmare två av tio kvinnor var utsatta för våld eller hot om våld i arbetet minst någon gång under den senaste 12-månadersperioden. Det var ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan olika åldersgrupper, varken för män eller för kvinnor.

Andelen män respektive kvinnor som varit utsatta för våld har legat på samma nivå under hela perioden 2011-2019.

Figur 6.7 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för våld eller hot om våld under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2011-2019

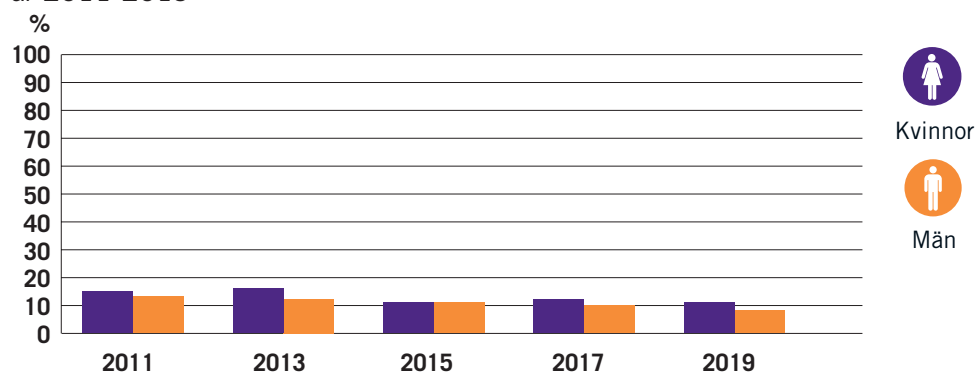

En av tio riskerade att hamna i otrygga situationer

Omkring en av tio sysselsatta arbetade ensam och riskerade att hamna i otrygga situationer minst en dag per vecka. Andelen kvinnor som gjorde det var något högre än andelen män (11 jämfört med 8 procent). Bland män i åldern 30-49 år var andelen något lägre jämfört med övriga åldersgrupper (7 procent). I övrigt var det inga signifikanta skillnader mellan åldersgrupperna varken för män eller för kvinnor.

Sett över perioden 2011-2019 har det varit en nedåtgående trend vad gäller andelen sysselsatta män som riskerar att hamna i otrygga situationer, men det är endast små förändringar mellan åren. För kvinnor var andelen något högre i början på perioden men har legat på samma nivå sedan 2013.

Figur 6.8 Andel sysselsatta (procent) som arbetat ensamma varje vecka och riskerat att hamna i otrygga eller hotfulla situationer, efter kön, år 2011-2019

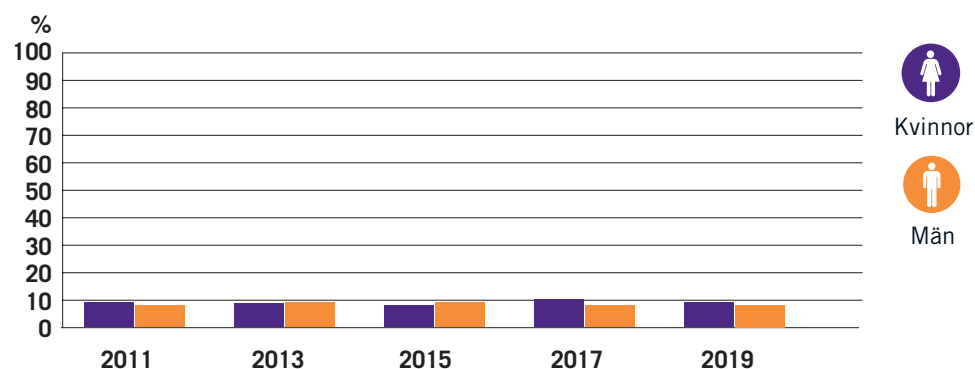

Närmare en av tio hade varit utsatta för personlig förföljelse

Närmare en av tio sysselsatta hade blivit utsatta för personlig förföljelse (elaka ord och handlingar) från chefer eller arbetskamrater den senaste 12-månadersperioden. Andelen var något lägre bland unga män i åldern 16-29 år, där omkring 5 procent blivit utsatta. I övriga åldersgrupper var andelen närmare 10 procent för såväl kvinnor som män.

Andelen sysselsatta som utsatts har legat på ungefär samma nivå över den undersökta perioden 2011-2019.

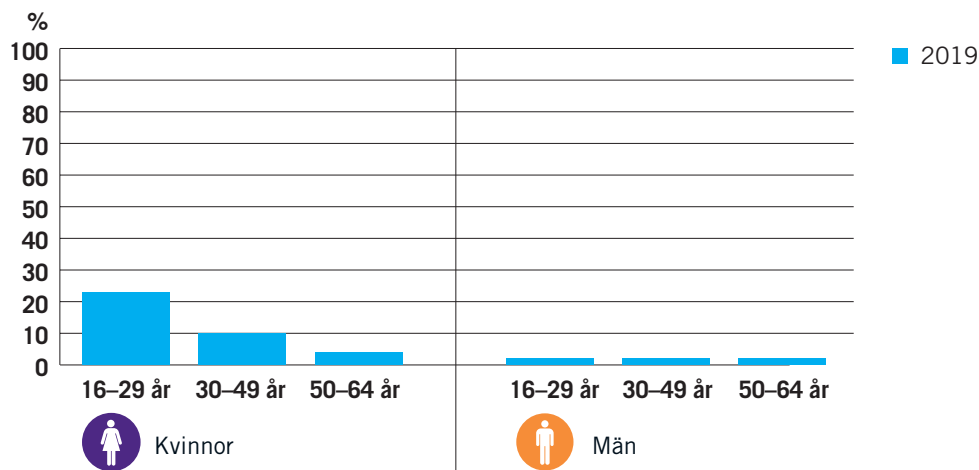
Figur 6.9 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för personlig förföljelse från chefer eller arbetskamrater under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2011-2019

Närmare en av fyra unga kvinnor var utsatta för sexuella trakasserier

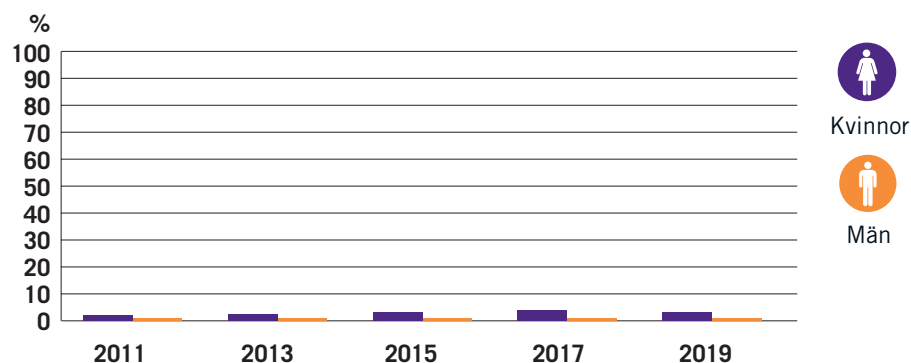
Drygt en av tio kvinnor hade varit utsatt för sexuella trakasserier på arbetet någon gång under de senaste 12 månaderna. Det kunde vara från chefer, arbetskamrater och/eller från andra personer såsom patienter, kunder, klienter, passagerare, elever. Bland män var det omkring 2 procent som blivit utsatta. Bland män var det ingen skillnad mellan de olika åldersgrupperna men bland kvinnor minskade andelen med stigande ålder. Bland unga kvinnor, 16-29 år, hade närmare en av fyra blivit utsatt någon gång under den senaste 12-månadersperioden.

Figur 6.10 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för sexuella trakasserier från chefer/arbetskamrater och/eller andra under de senaste 12 månaderna efter kön och ålder, år 2019

Omkring 1 procent av männen och 3 procent av kvinnorna hade varit utsatta för sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater. Det är ingen statistiskt säkerställd förändring jämfört med undersökningen 2017. Andelen män och kvinnor som varit utsatta för sådana trakasserier har legat på ungefär samma nivå under perioden 2011-2019.

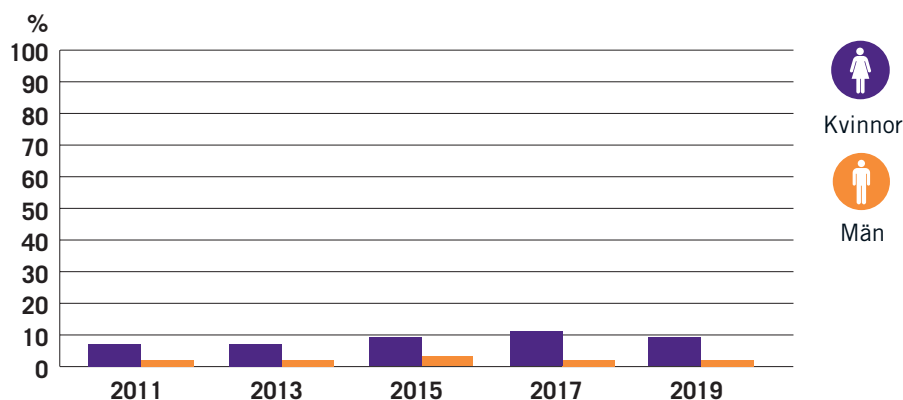
Figur 6.11 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2011-2019

Omkring 5 procent av de sysselsatta hade varit utsatta för sexuella trakasserier på arbetet från andra personer än chefer och arbetskamrater minst någon gång den senaste 12-månadersperioden. Bland kvinnor var andelen närmare 10 procent och det var unga kvinnor som hade varit utsatta mest. Närmare två av tio unga kvinnor 16-29 år hade utsatts av andra personer såsom till exempel patienter eller kunder. En jämförelse mellan yrkesgrupper visar att kvinnor som arbetar i butik eller inom vård- och omsorgsykten hade varit utsatta i högst utsträckning 2017/2019 (se tabell 6.27 i tabellbilagan).

Sett över perioden 2011-2017 var det en svagt stigande trend mellan 2013-2017 vad gäller kvinnor som varit utsatta för sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater. Andelen minskade sedan något 2019, från 11 till 9 procent. Bland män har andelen legat på samma nivå under hela perioden.

Figur 6.12 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för sexuella trakasserier från andra än chefer eller arbetskamrater under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2011-2019

Summary

This report presents statistics on the work environment for employed persons in the labour market in 2019, and developments in the period 2011–2019. In general, for all employed persons, there are no major differences between the years and the results remain largely on the same level throughout the period. Rising or falling results are visible for some issues and groups and are highlighted in the report. There are clear structural differences in the labour market, which is reflected in the results. Women and men to a large extent work in different parts of the labour market. Where and how women and men work affects the risks they are exposed to and how they experience their work environment. Many women were in occupations that involve regular contact with other people and they largely worked in the industry groups health and social care and education. A large proportion of men were in occupations that involve the use of various machinery and many men were employed in industry groups such as manufacturing, construction, and mining and quarrying.

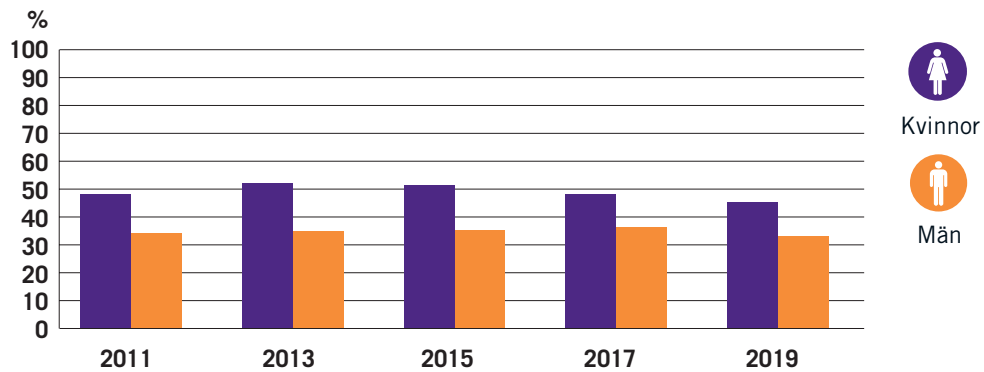
Most people found their work interesting and stimulating

Among the just over five million people in Sweden who were employed in 2019, nearly three in four were content with their work in general. Nearly three in four employed people also stated that their work was highly interesting and stimulating. Taken together with persons whose work was somewhat interesting and stimulating, most people – just over 96 percent of those employed – had such work.

Four in ten persons could not decide when their duties were to be performed

A larger proportion of employed women than men were not able to decide when their duties were to be performed. Among women, 45 percent could never or hardly ever make such decisions, compared with 33 percent of the men. Among men, there were no significant differences between age groups, while among women, there were such differences. The proportion of persons who were not able to decide when various duties were to be performed was highest among young women aged 16-29 years (54 percent) and lowest among women aged 30-49 years (39 percent).

Figure 1 Proportion of employed persons (percent) who hardly ever/never were able to decide when various duties were to be performed, by sex, 2011-2019

Three in ten women had highly strenuous work

Women to a larger extent than men had highly strenuous work. Highly strenuous work refers to work with high demands and in which the individual has little control or little influence. Among women, just under three in ten had such jobs, while among men, the proportion was just under two in ten. This proportion was roughly the same in the various age groups for both women and men. Active jobs refer to jobs with high demands, but in which the individual also has large control or large influence over work. Women and men had active work roughly to the same extent; around two in ten had such jobs.

Compared with the previous survey year, 2017, the proportion of women who had highly strenuous work has dropped from 32 percent to 28 percent. This decrease was noted in the two younger age groups. Among men, there was no statistically significant change compared with the previous survey. Across the whole period 2011-2019, there has been a declining trend as from 2013, primarily among women, although also to some extent among men. With regard to employed persons with active work, the proportion fell among men aged 30-49 years compared with the previous year, although for men in total, as well as for women, there was no statistically significant difference.

One in eight unable to work right up to regular retirement age

In the survey, two questions are addressed specifically to employed persons aged 50-64 years. One question asks whether the person, taking into account their age, found it difficult to manage their current working duties. The second question asks the person whether they consider that they will be able to work up to the regular retirement age in their occupation.

The proportion of persons who, taking into account their age, found it difficult to manage their current working duties has remained constant throughout the surveyed years 2011-2019.

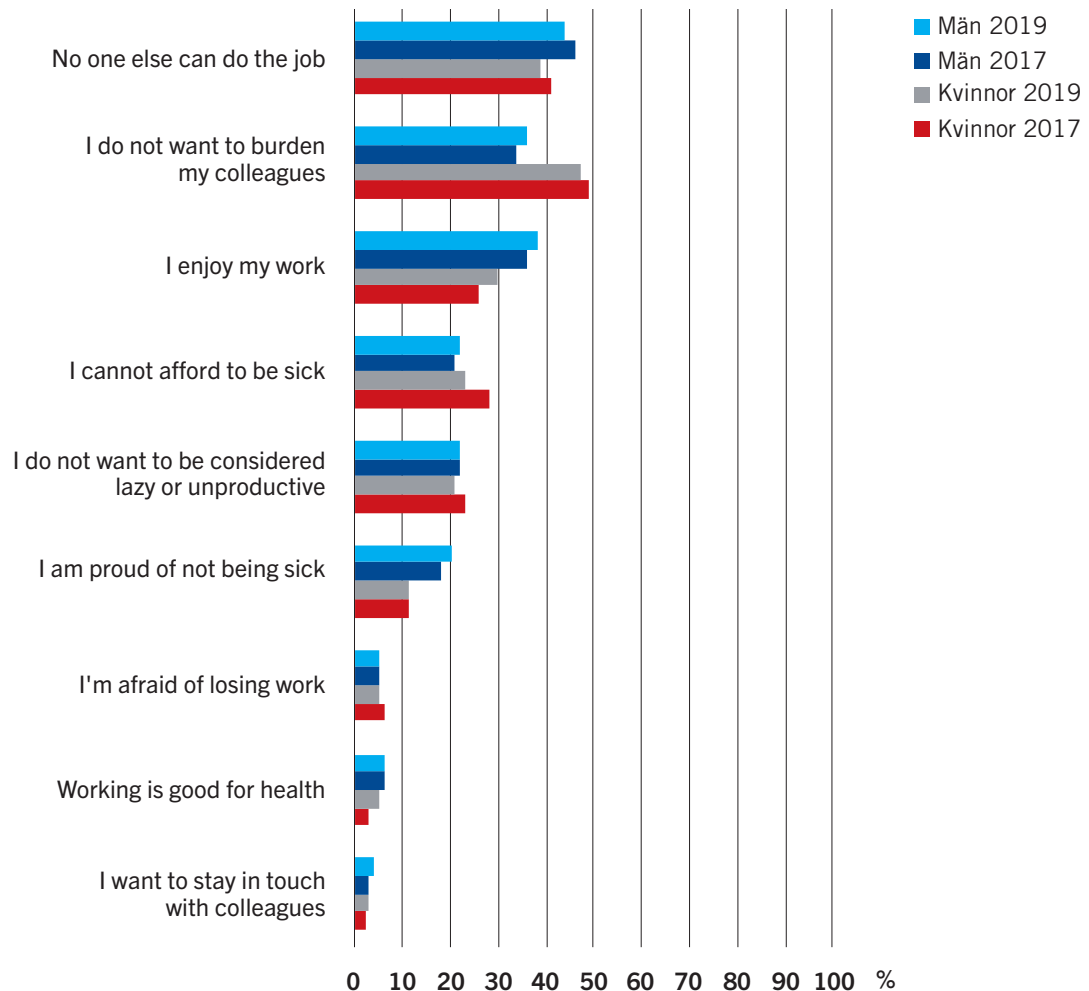
Around 15 percent of women and 11 percent of men considered that they would not be able to work in their occupation up to the regular retirement age. Compared with survey year 2017, there has been no statistically significant change in these figures.

Working in spite of sickness is common

Some seven in ten employed persons worked at some point in the past 12 months even though in their own assessment, they were ill and should not have worked. Half of all employed persons did this at least twice and around 20 percent did this four times or more. Women to a greater extent than men worked in spite of sickness. Just over 20 percent of women and just over 15 percent of men worked in spite of sickness at least four times in the past year. Some 40 percent of men did not work at any point in the past year when they were ill, compared to just under 30 percent of women.

Among women who worked in spite of sickness, the most common reason was that they did not want to burden their colleagues (nearly half of the women stated this reason). Among men, just over 35 percent stated this reason. The most common reason stated by men who worked in spite of sickness was that they perceived that no one else could carry out their work; nearly 45 percent of men stated this reason, compared with nearly 40 percent of women.

Figure 2 Proportion of employed persons (percent) who worked in spite of sickness, by reason and sex, 2017 and 2019

One in three employed persons in health care, social care, and education to a large extent had mentally strenuous work

Just under one in four employed persons to a large extent had mentally strenuous work in 2019. Just over seven in ten persons had mentally strenuous work to a large extent or to some extent. The proportion of women who had mentally strenuous work was somewhat higher than the proportion of men; 75 percent of women and just under 70 percent of men had mentally strenuous work to a large extent or to some extent. Among men, the proportion of employed persons who to a large extent had mentally strenuous

work was highest in the age group 30-49 years (23 percent compared with barely 20 percent in the younger age groups). Around 25 percent of women had mentally strenuous work to a large extent. Among women, there was no statistically significant difference between the age groups.

Around one in three women employed in health and social care, social services, and education had mentally strenuous work to a large extent taken together in the years 2017 and 2019. Manufacturing and construction are examples of industries in which this proportion was relatively low; barely 15 percent had mentally strenuous work to a large extent in these industries.

Three in ten men aged 50-64 exposed to air pollution

Two in ten employed persons were exposed to air pollution that was visible in the air or left a smell at the workplace, such as dust from metal, stone, quartz, cement, asbestos, or mineral wool or similar. It could also be dust from textiles, wood, flour, animals or plants, or it could be chemicals (gases, fumes, solvents, pesticides or plastic chemicals). A greater proportion of men than women were exposed to such air pollution for at least one fourth of their working hours; just under 25 percent of the men compared with just under 15 percent of the women. Men aged 50-64 years were exposed to the largest extent; 30 percent had been exposed.

Six in ten persons had excessive workload

Just over six in ten employed persons to some extent or to a large extent had too much work in the survey year 2019. This proportion was lower in the youngest age group, 16-29 years, than in the older age groups. Barely half of the men and women in the youngest age group had too much work. This proportion was highest among women aged 30-49 years and 50-64 years; around seven in ten women in these groups had an excessive workload. Two in three permanently employed persons compared with barely half of temporarily employed persons had an excessive workload.

Nearly two in ten women were subjected to violence or threats of violence at work

Around one in ten men and nearly two in ten women were subjected to violence or threats of violence at work at least once in the past 12 months. There was no statistically significant difference between various age groups, neither among men nor among women.

The proportion of men and women respectively who were subjected to violence has remained at the same level throughout the period 2011-2019.

Nearly one in four young women was subjected to sexual harassment

Just over one in ten women was subjected to sexual harassment at work at some point over the past 12 months by persons such as managers, colleagues, or other persons such as patients, customers, clients, passengers, or students. Among men, around 2 percent were subjected to sexual harassment. There was no difference between different age groups among men, while among women the proportion declined with rising age. Among young women, 16-29 years, around one in four were subjected to sexual harassment at some point in the past 12 months.

Taken across the period 2011-2017, there was a gradually rising trend between 2013 and 2017 of women who were subjected to sexual harassment by persons other than their managers and colleagues. This proportion had decreased somewhat in 2019, from 11 percent to 9 percent.

Bilaga 1. Beskrivning av näringsgren SNI2007 / Economic activity

A Jordbruk, skogsbruk och fiske

Companies in agriculture, forestry and fishing

- 01 Jordbruk och jakt samt service i anslutning härtill
Agricultural establishments and establishments for related services
- 02 Skogsbruk
Companies for forestry and related services
- 03 Fiske och vattenbruk
Fishermen and aqua cultivators

B Utvinning av mineral

Mines and quarries

- 05 Kolutvinning
Mining of coal and lignite
- 06 Utvinning av råpetroleum och naturgas
Extraction of crude petroleum and natural gas
- 07 Utvinning av metallmalmer
Mining of metal ores
- 08 Annan utvinning av mineral
Other mining and quarrying
- 09 Service till utvinning
Mining support service activities

C Tillverkning

Manufacturing industry

- 10 Livsmedelsframställning
Food product industry
- 11 Framställning av drycker
Beverage industry
- 12 Tobaksvarutillverkning
Tobacco industry
- 13 Textilvarutillverkning
Textile industry
- 14 Tillverkning av kläder
Wearing apparel industry
- 15 Tillverkning av läder, läder- och skinnvaror med mera
Industry for leather and related products
- 16 Tillverkning av trä och varor av trä; kork, rotting och dylikt utom möbler etcetera.,
Industry for wood and products of wood, cork, cane except furniture
- 17 Pappers- och pappersvarutillverkning
Industry for paper and paper products
- 18 Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
Printers; other industry for recorded media
- 19 Tillverkning av stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter
Industry for coke and refined petroleum products
- 20 Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
Industry for chemicals and chemical products
- 21 Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel
Industry for basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
- 22 Tillverkning av gummi- och plastvaror
Industry for rubber and plastic products

- 23 Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
Industry for other non-metallic mineral products
- 24 Stål- och metallframställning
Industry for basic metals
- 25 Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
Industry for fabricated metal products, except machinery and equipment
- 26 Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
Industry for computers, electronic and optical products
- 27 Tillverkning av elapparatur
Industry for electrical equipment
- 28 Tillverkning av övriga maskiner
Industry for machinery and equipment n.e.c.
- 29 Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
Industry for motor vehicles, trailers and semi-trailers
- 30 Tillverkning av andra transportmedel
Industry for other transport equipment
- 31 Tillverkning av möbler
Furniture industry
- 32 Annan tillverkning
Other manufacturing industry
- 33 Reparation och installation av maskiner och apparater
Repair shops and installation companies for machinery and equipment

- D Försörjning av el, gas, värme och kyla**
Electricity, gas, steam and hot water plants

- E Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering**
Water works; Sewage plants, waste-disposal plants
- 36 Vattenförsörjning
Water works
- 37 Avloppsrening
Sewage plants
- 38 Avfallshantering; återvinning
Waste disposal plants; materials recovery plants
- 39 Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för
föroreningsbekämpning
Establishments for remediation activities and other waste management services

- F Byggverksamhet**
Construction industry
- 41 Byggande av hus
Construction developers
- 42 Anläggningsarbeten
Civil engineering contractors
- 43 Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet
Specialised construction activities
- 431 Rivning av hus samt mark- och grundarbeten
Demolition and site preparation contractors
- 432 Elinstallationer, VVS-arbeten och andra bygginstallationer
Contractors for electrical, plumbing and other construction installation activities
- 433 Slutbehandling av byggnader
Contractors for building completion and finishing
- 439 Annan specialiserad bygg- och anläggnings verksamhet
Contractors for other specialised construction activities

- G Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar**
Trade; repair establishments for motor vehicles and motorcycles
- 45 Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
 Sales and repair establishments for motor vehicles and motorcycles
- 46 Parti- och provisionshandel utom med motorfordon
 Wholesale trade, except of motor vehicles
- 47 Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar
 Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
- H Transport och magasinering**
Transport and storage companies
- 49 Landtransport; transport i rörsystem
 Land transport companies and pipeline transport companies
- 50 Sjötransport
 Shipping companies
- 51 Lufttransport
 Airline companies
- 52 Magasinering och stödtjänster till transport
 Warehousing companies and service companies supporting transport
- 53 Post- och kurirverksamhet
 Postal and courier companies
- I Hotell- och restaurangverksamhet**
Hotels and restaurants
- 55 Hotell- och logiverksamhet
 Hotels, holiday villages, youth hostels, holiday cottages, camping sites etcetera.
- 56 Restaurang-, catering- och barverksamhet
 Restaurants, catering establishments, bars
- J Informations- och kommunikationsverksamhet**
Information and communication companies
- 58 Förlagsverksamhet
 Publishing activities
- 59 Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning
 Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities
- 60 Planering och sändning av program
 Programming and broadcasting activities
- 61 Telekommunikation
 Telecommunications
- 62 Dataprogrammering, datakonsultverksamhet o.d.
 Computer programming, consultancy and related activities
- 63 Informationstjänster
 Information service activities
- K Finans- och försäkringsverksamhet**
Financial institutions and insurance companies
- 64 Finansiella tjänster utom försäkring och pensionsfondsverksamhet
 Financial service activities, except insurance and pension funding
- 65 Försäkring, återförsäkring och pensionsfondsverksamhet utom obligatorisk social försäkring
 Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security
- 66 Stödtjänster till finansiella tjänster och försäkring
 Activities auxiliary to financial services and insurance activities

- L Fastighetsverksamhet
Real estate companies**
- 68 Fastighetsverksamhet
Real estate activities
- M Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
Professional, scientific and technical companies**
- 69 Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet
Legal and accounting firms
- 70 Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
Head offices; management consultancy companies
- 71 Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
Architect's offices, technical consultancy companies, companies for technical testing and analysis
- 72 Vetenskaplig forskning och utveckling
Institutes for scientific research and development
- 73 Reklam och marknadsundersökning
Advertising and market research companies
- 74 Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
Other professional, scientific and technical companies
- 75 Veterinärverksamhet
Veterinary clinics
- N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
Administrative and support service companies**
- 77 Uthyrning och leasing
Renting companies
- 78 Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster
Employment placement agencies, temporary employment agencies etcetera.
- 79 Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
Travel agencies and tour operators; tourist assistance agencies
- 80 Säkerhets- och bevakningsverksamhet
Security service companies, detective agencies
- 81 Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor
Facility support and landscape service companies
- 82 Kontorstjänster och andra företagstjänster
Office administrative, office support and other business support companies
- O Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
Public authorities and national defence**
- 84 Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
Public administration and defence; compulsory social security
- 841 Offentlig förvaltning
Public authorities
- 842 Offentliga tjänster (försvar, polis, brand med mera)
Foreign affairs, defence, justice, public security and fire service authorities
- 843 Obligatorisk socialförsäkring
Social security offices

- P Utbildning**
Educational establishments
- 85 Utbildning
Education
 - 851 Förskoleutbildning
Pre-primary education establishments
 - 852 Grundskoleutbildning
Primary education establishments
 - 853 Gymnasial utbildning
Secondary education establishments
 - 854 Eftergymnasial utbildning
Higher education establishments
 - 855 Vuxenutbildning och övrig utbildning
Establishments of adult and other education
 - 856 Stödverksamhet för utbildningsväsendet
Educational support establishments
- Q Vård och omsorg; sociala tjänster**
Human health and social work establishments
- 86 Hälsa- och sjukvård
Human health establishments
 - 87 Vård och omsorg med boende
Establishments for residential care activities
 - 88 Öppna sociala insatser
Social work establishments without accommodation
- R Kultur, nöje och fritid**
Establishments for arts, entertainment and recreation
- 90 Konstnärlig och kulturell verksamhet samt underhållningsverksamhet
Creative, arts and entertainment activities
 - 91 Biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m.
Libraries, archives, museums and other cultural activities
 - 92 Spel- och vadhållningsverksamhet
Gambling and betting activities
 - 93 Sport-, fritids- och nöjesverksamhet
Sports activities and amusement and recreation activities
- S Annan serviceverksamhet**
Other service activities
- 94 Intressebevakning; religiös verksamhet
Activities of membership organisations
 - 95 Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar
Repair of computers and personal and household goods
 - 96 Andra konsumenttjänster
Other personal service activities
- T Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk**
Households as employers of domestic personnel; private households with undifferentiated goods- and services-producing for own use
- 97 Förvärvsarbete i hushåll
Activities of households as employers of domestic personnel
 - 98 Hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use
- U Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader och dylikt**
Extraterritorial organisations and bodies

Bilaga 2. Intervjuformulär

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
BV/DEM

1(9)

Arbetsmiljön 2019, AKU-tillägget

1 INTERVJU I SAMBAND MED AKU

2 INTERVJU VID SENARE TILLFÄLLE (ej i samband med AKU).

3 INTE TID JUST NU MEN VI KAN FÖRSÖKA ÅTERKONTAKTA VID SENARE
TILLFÄLLE

BORTFALL:

4 FÖRHINDRAD (sjuk, språk etc.)

5 EJ ANTRÄFFAD VID FÖRSÖK TILL ÅTERKONTAKT

6 AVBÖJD MEDVERKAN (vill inte svara på frågorna inkl. ej tid)

7 EGEN BEDÖMNING AVSLUTA INTERVJUN (motvillig up, vill inte störa relationen,
tidsbrist för att hinna AKU) OBS ENDAST I ABSOLUTA UNDANTAGSFALL
BESKRIV

INTRODUKTION:

Den här gången har vi också några frågor om din arbetsmiljö. Frågorna ställer vi på uppdrag av Arbetsmiljöverket och syftet är att ge ett bra underlag för att förbättra arbetsmiljön.

(Vill du veta mer om Arbetsmiljöverket och deras arbete eller ta del av resultat från tidigare undersökningsomgångar gå in på deras hemsida www.av.se.)

UR INSTRUKTIONEN: Frågorna är delvis uppdelade för olika åldrar enligt följande.

- TU1–TU3 UNGA, 16–29 ÅR
 - T1–T20 ALLA, 16–74 ÅR
 - TP21–TP22 ÄLDRE, 50–64 ÅR
 - T23–T26 ALLA, 16–74 ÅR
-

FRÅGORNA TU1-TU3 STÄLLS ENDAST TILL DEM SOM ÄR UNDER 30 ÅR

Först kommer några frågor till dig som är under 30 år.

TU1 Hur många jobb har du haft de senaste tre åren? Räkna alla jobb som varat minst två veckor.

RÄKNA IN DET NUVARANDE (UNGEFÄRLIGT ANTAL)

- 1 Ett arbete
- 2 2-4 arbeten
- 3 5 eller fler
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Endast jobb som varat *minst två veckor* ska räknas med. **Det nuvarande arbetet ska dock räknas in oavsett längd.** Att ha en överenskommelse med en arbetsgivare att man *kallas vid behov* räknas som *ett* jobb även om det är luckor emellan.

TU2 Anser du att du nu har kommit ordentligt in på arbetsmarknaden genom att du har tillräcklig försörjning, tryggt jobb eller möjligheter att skaffa nytt jobb?

SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING AV ”TILLRÄCKLIG FÖRSÖRJNING ...”

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Tillräcklig försörjning tolkas med fördel som ”tillräcklig inkomst”

Frågan innebär att up gör en *bedömning* av om man har ”kommit in ordentligt på arbetsmarknaden”.

Det handlar om ifall man försörjer sig på arbete och har skäl att känna rimlig trygghet så att man kan räkna med att klara sig framöver. Men även en del som inte har fast jobb (eller ska sluta sitt nuvarande) kan känna att de kommer att kunna ordna ett annat jobb om det behövs. Även dessa kan bedöma att de har kommit in ordentligt på arbetsmarknaden.

Den som inte har kommit in ordentligt har kanske endast ett tidsbegränsat jobb, kanske med otillräcklig lön och har ofta haft återkommande arbetslöshetsperioder.

TU3 Stämmer dina arbetsuppgifter med din utbildning?

- 1 Ja, i stort
 - 2 Endast delvis
 - 3 Nej, min utbildning gäller annat
 - 4 HAR INGEN SPECIELL UTBILDNING
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

FRÅGA T1-T20 STÄLLS TILL ALLA SYSSELSATTA 16-74 ÅR

Nu kommer några allmänna frågor om ditt arbete.

OM UP HAR BISYSSLA: Svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

T1 Hur lång tid har du arbetat i ditt nuvarande yrke?

VISA YRKE FRÅN AKU-INTERVJU

FÖR PERIODER LÄNGRE ÄN ETT ÅR ANGES BARA ÅR

Antal år

Antal månader

Visa hjälp:

Avser yrket och inte arbetsplatsen. Vi är medvetna om att up kan ha svårt att sätta gränser för yrke, om man har haft olika jobb inom närliggande yrken. Låt då up avgöra om det är samma eller olika yrken. För längre period än ett år anges enbart antalet år.

Up skall *inte* dra av tid för arbetslöshet eller sjukskrivning, ledighet för studier, barnledighet, etc. såvida det inte omfattar sammantaget *minst 2 år*. Arbete i annat yrke räknas av om det innebär att man lämnat nuvarande yrke för längre period än *2 år*.

T2 Är ditt arbete intressant och stimulerande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T3 Är ditt arbete kroppsligt ansträngande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T4 Är ditt arbete psykiskt ansträngande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T5 Innebär ditt arbete ensidigt upprepade arbetsrörelser

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T6 Innebär ditt arbete stor arbetsbelastning, det vill säga att du har alldeles för mycket att göra?

- 1 Ja, i hög grad
 - 2 I viss mån
 - 3 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T7 Tror du att det finns skäl att oroa sig för att ditt nuvarande arbete på sikt innebär risker för din hälsa?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

En del har antagligen en rätt klar bild av riskerna medan andra inte har reflekterat så mycket. *Vi vill veta hur de bedömer saken, när de tänker efter.* Det är med avsikt vi frågar om man "tror det finns skäl att oroa sig..." om hälsoriskerna på sikt och inte om man går omkring och är orolig.

Om up inte alls räknar med att fortsätta med sina nuvarande arbetsuppgifter, be up att ändå göra bedömningen av riskerna *om* man skulle fortsätta.

T8 Hör det till dina arbetsuppgifter att leda och fördela arbetet åt andra anställda?
SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING TILL "LEDA OCH FÖRDELA"

- 1 Ja
- 2 Nej GÅ TILL FRÅGA T12
- 8 VET EJ GÅ TILL FRÅGA T12
- 9 BORTFALL GÅ TILL FRÅGA T12

Visa hjälp:

Att leda och fördela arbetet innebär här att man har personalansvar. Med personalansvar menas vanligtvis att man har medarbetar- och lönesamtal.

OM JA PÅ T8

T9 Hur många personer (ungefär) är direkt eller indirekt underställda dig?
SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING TILL "UNDERSTÄLLDA"

Antal personer

SE INSTRUKTIONEN

Visa hjälp:

Direkt underställda är de man har personalansvar för. Indirekt underställda är de som har en annan chef eller gruppleddare med personalansvar mellan sig.

T10 Av dessa (lägg in antal från T9); hur många är *direkt* underställda dig?

Antal personer

SE INSTRUKTIONEN

Visa hjälp:

Direkt underställda är de man har personalansvar för. Indirekt underställda är de som har en annan chef eller gruppledare med personalansvar mellan sig.

T11 Är de flesta av dina (lägg in antal från T9) underställda kvinnor eller män?

- 1 Flest kvinnor
- 2 Flest män
- 3 Ungefär lika många kvinnor och män
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T12 Hur många direkt underställda har din närmaste chef?

DET RÄCKER MED UPPSKATTAT ANTAL

- 1 Antal personer ANGE ANTAL I NÄSTA FÅGA
- 2 Har ingen chef/är högsta chefen
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Den här frågan syftar på hur många kollegor up har som rapporterar till samma chef. Det kan vara svårt för up att ange, be i så fall om en uppskattning.

NU KOMMER NÅGRA FRÅGOR OM DATORARBETE

T13 Använder du stationär dator, bärbar dator eller både och i ditt arbete?

- 1 Ja, stationär dator
- 2 Ja, bärbar dator
- 3 Ja, både och
- 4 Nej GÅ TILL FRÅGA T17
- 8 VET EJ GÅ TILL FRÅGA T17
- 9 BORTFALL GÅ TILL FRÅGA T17

- ” -

Visa hjälp:

Här menas dator som används i arbetet. Bärbara datorer (Lap tops) ska räknas som dator, dock ej små handhållna datorer, mobiltelefoner, Ipad/läsplatta eller liknande.

OM JA PÅ T13

T14 Hur stor del av din arbetstid är du sysselsatt med den stationära datorn, den bärbara datorn eller både och?

- 1 Nästan hela tiden
 - 2 Ungefär $\frac{3}{4}$ av tiden
 - 3 Halva tiden
 - 4 Ungefär $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 5 Mindre än $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T15 Hur länge i ett sträck brukar du som längst sitta stilla och vara sysselsatt med datorn en vanlig arbetsdag?

LÄS UPP SVARSALTERNATIVEN

- 1 Mindre än 1 timme
 - 2 Minst 1 timme men mindre än 2 timmar
 - 3 Minst 2 timmar men mindre än 4 timmar
 - 4 Minst 4 timmar
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

FLERVALSFRÅGA

T16 Vilken eller vilka typer av utrustning använder du regelbundet i arbetet med datorn?

- 1 Tangentbord
 - 2 Datormus
 - 3 Pekplatta/-yta på tangentbord
 - 5 Mouse trapper eller roller mouse (rullmus)
 - 6 Pekskärm
 - 7 Styrpinne
 - 8 ANNAT
 - 9 KAN INTE AVGÖRA
 - 88 VET EJ
 - 99 BORTFALL
-

T17 Använder du en surfplatta, en smartphone eller båda i ditt arbete?

- 1 Ja
- 2 Nej GÅ VIDARE TILL FRÅGA T19 om T13=1*
- 8 VET EJ GÅ TILL FRÅGA T19 om T13=1*
- 9 BORTFALL GÅ TILL FRÅGA T19 om T13=1*

*OM T17=(2,8,9) & T13=(4,8,9) GÅ VIDARE TILL FRÅGA 21 OM 50-65 ÅR ANNARS TILL T23

T18 Hur stor del av din arbetstid är du sysselsatt med surfplattan, smartphone eller båda?

- 1 Nästan hela tiden
 - 2 Ungefär $\frac{3}{4}$ av tiden
 - 3 Halva tiden
 - 4 Ungefär $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 5 Mindre än $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T19 Har du - med anledning av ditt datorarbete - under de senaste tre åren varit på synkontroll som bekostats av arbetsgivaren?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Nej, men har gjort synkontroll på egen bekostnad SE INSTRUKTIONEN
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

De raka svaren JA och NEJ har kompletterats med ett "NEJ, men har gjort synkontroll på egen bekostnad". Att svaret är en NEJ-variant beror på att arbetsgivaren inte har stått för kostnaden som det står i frågan. Ändå är det av intresse att veta att dessa personer har kontrollerat synen. Det kan t.ex. vara så att man hursomhelst går på regelbundna synkontroller som inte har speciellt med datorarbetet att göra. Frågan avser främst mäta hur vanligt det är att arbetsgivaren låter anställda som arbetar med datorer få en synkontroll.

T20 I vilken utsträckning tycker du att de datorprogram du använder i ditt arbete är enkla att använda?

SE INSTRUKTIONER FÖR TOLKNING AV FRÅGAN

- 1 I stor utsträckning
- 2 I ganska stor utsträckning
- 3 I varken liten eller stor utsträckning
- 4 I ganska liten utsträckning
- 5 I liten utsträckning
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Frågan gäller efter det att up har lärt sig programmet.

FRÅGORNA TP21 – TP22 STÄLLS ENDAST TILL DEM SOM ÄR 50-64 ÅR

Enligt Arbetsmiljölagen ska arbetsuppgifterna anpassas till vars och ens personliga förutsättningar. Det innebär bl.a. att arbetsuppgifterna – om det behövs - ska anpassas till den enskildes ålder.

TP21 Har du, med hänsyn till din ålder, svårt att klara de arbetsuppgifter du har idag?

- 1 Ja
 - 2 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

En del arbetar ända fram till pensionsåldern och en del slutar arbeta tidigare. Följande fråga handlar enbart om ifall du tror att du kommer *att orka* eller att vara *tillräckligt frisk* för att *kunna* arbeta till ordinarie pensionsålder. Frågan tar inte upp om du av andra skäl tror att du kommer att sluta jobba tidigare.

TP22 Bedömer du att du kommer att *kunna arbeta* fram till den ordinarie pensionsåldern i ditt yrke?

- 1 Ja
 - 2 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

FRÅGA T23 - STÄLLS TILL ALLA SYSSELSATTA 16-74 ÅR

T23 Det var alla frågor jag hade just nu. Men vi har en enkät med fler viktiga frågor om arbetsmiljö. Den tar ungefär en kvart att fylla i. Kan du tänka dig att svara på den om 1-2 veckor?

- 1 Ja
 - 2 Ja, men på engelska
 - 3 Nej
-

OM JA T23

T 24 Går det bra att besvara undersökningen på internet?

- 1 Ja
 - 2 Nej, vill ha pappersenkät
 - 3 Nej, vill inte längre vara med
-

OM JA på T24

T25 Kan jag skicka inloggningsuppgifterna till... (adressen)?

<<TEXT BadrRTB>>

<<TEXT PostnrRTB>> <<TEXT PadrRTB>>

- 1 JA, INLOGGNINGSUPPGIFTER SKICKAS TILL SAMMA ADRESS
- 2 NEJ, INLOGGNINGSUPPGIFTER SKICKAS TILL ANNAN ADRESS
- 3 NEJ, VILL INTE LÄNGRE VARA MED

Namn

Adress

Postnr

Ort

OM JA, men på engelska på T23 eller NEJ på T24

T26 Kan jag skicka enkäten till... (adressen)?

<<TEXT BadrRTB>>

<<TEXT PostnrRTB>> <<TEXT PadrRTB>>

1. JA, ENKÄT SKICKAS TILL SAMMA ADRESS
2. NEJ, ENKÄT SKICKAS TILL ANNAN ADRESS
3. NEJ, VILL INTE LÄNGRE VARA MED

Namn

Adress

Postnr

Ort

OM NEJ på T23 eller "Nej, vill inte längre vara med" på T24, T25 eller T26

8 VÄGRAN

9 ANNAT

SE INSTRUKTIONEN – lägg in text för både vägran & annat

BESKRIV:.....

.....
ÖPPEN FRÅGA MAX 80 POS

AVSLUT:

Då kommer du att få ett brev från oss på SCB inom ca 10 dagar med inloggning. / enkät

Bilaga 3. Missiv och enkät

**Undrar du över något?
Kontakta oss gärna!**
Frågor om att lämna uppgifter
SCB:s uppgiftslämnarservice
010-479 69 30
enkat@scb.se
SCB, INS/IHU, 701 89 Örebro
www.scb.se

Öppettider
Måndag-torsdag: 8.00 – 21.00
Fredag: 8.00 – 17.00
Söndag: 16.00 – 21.00

Frågor om undersökningen
Per Anders Paulson
010-730 93 50
per.anders.paulsson@av.se
www.av.se

Om Arbetsmiljöverket
Arbetsmiljöverket har regeringens och riksdagens uppdrag att se till att arbetsmiljön uppfyller de krav som finns i arbetsmiljölagen om att alla ska ha en bra och utvecklande arbetsmiljö. Vi tar fram juridiskt bindande föreskrifter, inspekterar arbetsställen och sprider information om arbetsmiljöregler. Vi ansvarar även för den officiella statistiken om arbetsmiljö och arbetsskador.

SCB beskriver Sverige
Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Hur är din arbetsmiljö?

Hej! Du har nyligen deltagit i Statistiska centralbyråns (SCB) Arbetskraftsundersökning. En intervjuare ringde till dig och du svarade på frågor om ditt arbete. Här kommer nu enkäten med frågor om din arbetsmiljö som SCB:s intervjuare talade om vid intervjun.

SCB utför Arbetsmiljöundersökningen på uppdrag av Arbetsmiljöverket. Undersökningens syfte är att ge en bild av arbetsmiljön i Sverige. Resultaten från undersökningen är viktiga för att kunna se vilka behov av arbetsmiljöåtgärder som finns. Resultaten är också en del av Sveriges officiella statistik.

Dina svar är viktiga

Det är frivilligt att delta i Arbetsmiljöundersökningen, men vi hoppas att du vill vara med eftersom dina svar är mycket betydelsefulla. Det spelar ingen roll hur lång tid du arbetat, om du är ung eller gammal, anställd eller företagare. Alla svar är betydelsefulla, oavsett om du tycker att din arbetsmiljö är bra eller dålig.

Så här gör du

Besvara pappersblanketten och skicka in den i det portofria svarskuvertet. Har du fler än ett jobb ber vi dig svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

Stort tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Joakim Stymne
Generaldirektör SCB

Erna Zelmin-Ekenhem
Generaldirektör Arbetsmiljöverket

Vem använder svaren och hur?

När SCB har samlat in svaren sammanställer vi dem till statistik som överlämnas till Arbetsmiljöverket. Efter avslutad bearbetning hos SCB överlämnas avidentifierad data till Arbetsmiljöverket. Undersökningens material kan också komma att lämnas ut för att analyseras av forskare. Utlämnande av data sker restriktivt och efter särskild prövning. Sådan forskning och statistikverksamhet omfattas också av sekretess (se nedan).

Dina svar i enkäten kommer att kompletteras med dina tidigare lämnade svar i Arbetskraftsundersökningen och med uppgifter om inkomst och utbildning.

Hur skyddas mina svar?

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden skyddas av sekretess och alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. Sekretessen gäller enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Samma sekretesskydd gäller hos Arbetsmiljöverket.

Hur behandlas personuppgifterna?

Arbetsmiljöverket är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter avseende undersökningen. SCB är personuppgiftsbiträde åt Arbetsmiljöverket. I övrigt är SCB personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför.

Regler för personuppgiftsbehandling finns i EU:s dataskyddsförordning samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Därutöver finns även regler i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Mer information om hur SCB behandlar personuppgifter hittar du på www.scb.se/personuppgifter

Du har rätt att gratis få en kopia, i form av ett så kallat registerutdrag, av de personuppgifter som behandlas av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. Mer information hittar du på www.scb.se/registerutdrag. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot EU:s dataskyddsförordning har du under vissa förutsättningar rätt att få uppgifterna raderade. Du har samma rättigheter gentemot Arbetsmiljöverket.

Numret längst upp i mitten på brevetts framsida är bland annat till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat. Nämn gärna numret längst upp i mitten på brevetts framsida om du kontaktar oss så kan vi hjälpa dig snabbare.

Har du frågor om personuppgifter?

Kontakta dataskyddsombuden:
SCB: 010-479 40 00, dataskyddsombud@scb.se,
701 89 Örebro

Arbetsmiljöverket: dataskyddsombud@av.se

Var publiceras resultaten?

Resultaten av undersökningen kommer att finnas tillgängliga på Arbetsmiljöverkets webbplats: www.av.se under hösten 2020.

Svara på följande frågor genom att sätta ett kryss i det alternativ som stämmer bäst för din del. Sätt krysset mitt i rutan. Behöver du ändra fyll hela den felaktiga rutan och kryssa en ny ruta.

Allmänna frågor om ditt arbete			
1.	Har du i allmänhet möjlighet att inom vissa gränser bestämma dina arbetstider?		
	☐ Ja, har flextid (börjar och slutar inte på exakta klockslag men inom vissa fastställda tider)		
	☐ Ja, har på annat sätt relativt fria arbetstider		
	☐ Nej, kan i allmänhet inte påverka arbetstiden		
2.	Har du delade turer, dvs. schemalagda arbetspass med en obetald paus på flera timmar mitt på dagen?		
	☐ Ja		
	☐ Nej		
3.	Hur stor del av din <i>ordinarie arbetstid</i> arbetar du vanligtvis i hemmet?		
	☐ Hela eller i stort sett hela arbetstiden		
	☐ 3-4 dagar per vecka		
	☐ 1-2 dagar per vecka		
	☐ Några timmar per vecka		
	☐ Arbetar inte hemma		
4.	Hur lätt eller svårt skulle det vara för dig att utan att behöva flytta (byta bostad) få ett annat likvärdigt arbete?		
	☐ Mycket lätt		
	☐ Ganska lätt		
	☐ Ganska svårt		
	☐ Mycket svårt		
	☐ Vet inte		
5.	Förekommer det någon av följande risker eller hot för dig i ditt arbete?		
		Ja	Nej
			Är egen företagare
a)	Risk för att du mot din vilja förflyttas till annat arbete	☐	☐
b)	Hot om uppsägning eller påtvingad kortare arbetstid	☐	☐
6.	Upplever du att andra arbetsuppgifter tar för mycket tid från det du huvudsakligen är anställd för att göra inom ditt yrke?		
	☐ Ja, i hög grad		
	☐ Ja, i viss mån		
	☐ Nej		
	☐ Vet inte		

7. Är din närmaste chef man eller kvinna? ☐ Man ☐ Kvinna ☐ Har ingen chef										
8. Vi antar att din arbetsförmåga, då den var som bäst, värderas med 10 poäng. Vilket poängtal skulle du ge din nuvarande arbetsförmåga? (Kryssa i lämplig siffra, 0 betyder att du inte alls kan arbeta, 10 betyder att du arbetar som allra bäst just nu.)										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kan inte alls arbeta										Min arbetsförmåga är som bäst
Stress, krav, inflytande och sociala relationer										
				Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls	
9.	Har du möjlighet att själv bestämma din arbetstakt?			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Har du så stressigt att du inte hinner prata om eller ens tänka på något annat än arbetet?			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Kan du ta korta pauser i stort sett när som helst?			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Kräver arbetet hela din uppmärksamhet och koncentration?			☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
						Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig	
13.	Om dina arbetsuppgifter känns svåra, har du då möjlighet att få råd eller hjälp?					☐	☐	☐	☐	☐
14.	Har du möjlighet att få stöd och uppmuntran från chefer, när arbetet känns besvärligt?					☐	☐	☐	☐	☐
15.	Har du möjlighet att få stöd och uppmuntran från arbetskamrater, när arbetet känns besvärligt?					☐	☐	☐	☐	☐
16.	Om du anser att du har för mycket att göra, kan du då få besked från din chef/arbetsledare om vad som ska göras i första hand?					☐	☐	☐	☐	☐
							Ja	Ja, delvis	Nej	
17.	Är det tydligt vad din arbetsgivare förväntar sig att du ska uppnå i ditt arbete?						☐	☐	☐	☐
18.	Förväntar sig din arbetsgivare att du ska vara anträffbar per telefon på din fritid?						☐	☐	☐	☐
19.	Förväntar sig din arbetsgivare att du ska läsa jobbrelaterad e-post på din fritid?						☐	☐	☐	☐

		Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna		
20.	Har du så mycket att göra att du blir tvungen att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem?	☐	☐	☐	☐	☐		
21.	Händer det att din <i>chef</i> visar uppskattning för något du gjort?	☐	☐	☐	☐	☐		
22.	Händer det att <i>andra personer</i> visar uppskattning för något du gjort (t ex arbetskamrater, patienter, kunder, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐		
23.	Händer det att du genom arbetet kommer i nära kontakt med svårt sjuka eller människor med allvarliga problem?	☐	☐	☐	☐	☐		
	Är du indragen i någon form av konflikt eller bråk på din arbetsplats med...	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Några gånger de sista 3 månaderna	Någon gång de sista 12 månaderna	Inte alls de sista 12 månaderna
24.	...chefer?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25.	...arbetskamrater?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26.	...andra personer (t ex patienter, kunder, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27.	Är du utsatt för våld eller hot om våld i ditt arbete?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28.	Är du utsatt för personlig förföljelse genom elaka ord och handlingar från <i>chefer</i> eller <i>arbetskamrater</i> ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Med sexuella trakasserier menas i följande två frågor ovälkomna närmanden eller kränkande anspelningar kring sådant man allmänt förknippar med sex.							
	Är du utsatt för sexuella trakasserier på din arbetsplats från...	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Några gånger de sista 3 månaderna	Någon gång de sista 12 månaderna	Inte alls de sista 12 månaderna
29.	... <i>chefer</i> eller <i>arbetskamrater</i> ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30.	... <i>andra personer</i> (t ex kunder, patienter, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. Upplever du att du på din arbetsplats är utsatt för diskriminering på grund av ...						
	Ja	Nej				
a)	...kön?	☐	☐			
b)	...könsidentitet eller könsuttryck?	☐	☐			
c)	...etnisk tillhörighet?	☐	☐			
d)	...religion eller annan trosuppfattning?	☐	☐			
e)	...funktionsnedsättning?	☐	☐			
f)	...sexuell läggning?	☐	☐			
g)	...ålder?	☐	☐			
<hr/>						
	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
32.	Har du i arbetet något att göra med personer som inte är anställda på arbetsplatsen (t.ex. patienter, kunder, klienter, passagerare, elever etc.)?					☐
33.	Kräver arbetet att du enbart upprepar samma arbetsmoment, många gånger i timmen?					☐
34.	Går en del av arbetstiden åt till att förstå eller lösa krävande problem?					☐
<hr/>						
			Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Nej inte alls
35.	Kan du själv bestämma när olika arbetsuppgifter ska göras (t ex genom att välja att jobba lite fortare vissa dagar och ta det lite lugnare andra dagar)?		☐	☐	☐	☐
36.	Händer det att du är med och beslutar om upplägget av ditt arbete (t ex vad som ska göras, hur det ska göras eller vilka som ska arbeta tillsammans med dig)?		☐	☐	☐	☐
<hr/>						
Din situation under de tre senaste månaderna						
		Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
Har du under de senaste tre månaderna efter arbetet haft ont i...						
37.	...övre delen av ryggen eller nacken?	☐	☐	☐	☐	☐
38.	...nedre delen av ryggen?	☐	☐	☐	☐	☐
39.	...axlar eller armar?	☐	☐	☐	☐	☐
40.	...handleder eller händer?	☐	☐	☐	☐	☐
41.	...höfter, ben, knän eller fötter?	☐	☐	☐	☐	☐

	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
42. Händer det att du, när du kommer hem ifrån arbetet är uttröttad i kroppen?	☐	☐	☐	☐	☐
43. Händer det att du inte kan koppla av tankarna från arbetet när du är ledig?	☐	☐	☐	☐	☐
Har du under de senaste tre månaderna...					
44. ...varit trött och håglös?	☐	☐	☐	☐	☐
45. ...haft huvudvärk?	☐	☐	☐	☐	☐
46. ...haft kliande eller på annat sätt irriterade ögon?	☐	☐	☐	☐	☐
47. ...haft svårt att sova?	☐	☐	☐	☐	☐
	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
48. Händer det att du känner olust när du går till arbetet?	☐	☐	☐	☐	☐
49. Händer det att du känner dig illa till mods och misströstar, som följd av svårigheter som du ställs inför på jobbet?	☐	☐	☐	☐	☐
50. Händer det att du efter arbetsdagens slut känner dig otillräcklig med din arbetsinsats?	☐	☐	☐	☐	☐
51. Händer det att du efter arbetet är för trött för eller saknar tid för familjen, vänner eller fritidsaktiviteter?	☐	☐	☐	☐	☐
52. Arbetar du ensam och riskerar att hamna i otrygga eller hotfulla situationer?	☐	☐	☐	☐	☐
53. Händer det att du i ditt arbete böjer eller vrider dig på samma sätt många gånger i timmen flera timmar samma dag?	☐	☐	☐	☐	☐
54. Måste du flera gånger om dagen lyfta minst 15 kg åt gången?	☐	☐	☐	☐	☐

Arbetsställningar och arbetsrörelser						
	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
55. Innebär ditt arbete att du arbetar rent kroppsligt, d.v.s. du tar i mer med kroppen än man gör när man går och står och rör sig på vanligt sätt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
56. Tar du i så mycket att du andas snabbare?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
57. Arbetar du framåtböjd, utan att stödja dig med händerna eller armarna?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
58. Arbetar du i vriden ställning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
59. Arbetar du med händerna upplyfta i höjd med axlarna eller högre?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
60. Arbetar du i sittande ställning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
61. Hur länge brukar du som längst sitta i ett sträck under en vanlig arbetsdag?						
☐ Mer än två timmar						
☐ Mellan 1 och 2 timmar						
☐ Högst en timme						
62. Använder du bil i ditt arbete? <i>Avser inte resan mellan bostaden och arbetet.</i>						
☐ Ja, men inte som yrkesförare						
☐ Ja, som yrkesförare (lastbil, taxi, utryckningsfordon etc.)						
☐ Nej						
OM JA						
63. Hur stor del av din arbetstid befinner du dig i bilen?	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	
	☐	☐	☐	☐	☐	
Övriga frågor om fysisk arbetsmiljö						
64. Arbetar du under åtminstone en fjärdedel av arbetstiden med någon av följande maskiner eller utrustningar?						
					Ja	Nej
a)	Handhållna maskiner/apparater eller maskiner som man kan dra med sig				☐	☐
b)	Rörliga maskiner som man t.ex. sitter i och kör dock inte buss eller bil				☐	☐
c)	Stationära maskiner eller processystem för t.ex. tillverkning, bearbetning, transport eller förpackning				☐	☐

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Ingen tid alls
65. Hur stor del av din arbetstid arbetar du i kontorsmiljö?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gå till fråga 70 Gå till fråga 70						
66. Vilken typ av arbetsplats har du när du arbetar i kontorsmiljö? Markera endast ett svar						
☐ Eget rum						
☐ Eget skrivbord i rum för 2-3 personer						
☐ Eget skrivbord i rum för 4-9 personer						
☐ Eget skrivbord i rum för 10-24 personer						
☐ Eget skrivbord i rum för minst 25 personer						
☐ Lånar annans skrivbord som är ledigt						
☐ Får välja mellan icke personbundna skrivbord/arbetsplatser						
☐ Annan typ av arbetsplats						
67. Har du på kontoret tillgång till rum för ostört arbete, telefonsamtal, mindre spontana möten etc.?						
☐ Ja, i tillräcklig utsträckning						
☐ Ja, men i otillräcklig utsträckning						
☐ Nej, inte alls						
68. Har du på kontoret ett höj- och sänkbart skrivbord som gör det enkelt att växla mellan sittande och stående arbetsställning?						
☐ Ja						
☐ Nej						
☐ Det beror på vilken arbetsplats jag har						
69. Anser du att rummet/lokalen där du arbetar ger dig möjlighet att göra ett bra arbete?						
☐ I hög grad						
☐ Ganska mycket						
☐ I någon mån						
☐ Inte alls						
Utsätts du för något av detta i ditt arbete?	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
70. Buller, som är så högt att man inte kan samtala i normal samtalston.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
71. Vibrationer, som får <i>hela kroppen att skaka och vibrera</i> (från t.ex. traktor, truck eller andra arbetsmaskiner).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
72. Vibrationer, från handhållna maskiner eller verktyg.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
73. Kyla (utomhusarbete vintertid, arbete i nedkylda rum eller liknande).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
74. Dålig belysning (för svag/bländande).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
75. Olja eller skärvätskor (som kommer i kontakt med huden).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Utsätts du för något av detta i ditt arbete?		Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
76.	Kontakt med sura eller basiska (frätande) kemikalier.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
77.	Rengöringsmedel och/eller desinfektionsmedel (som kommer i kontakt med huden).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
78.	Vatten som flera gånger i timmen kommer i direkt kontakt med huden (även vid tvättning)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
79.	Mänskliga utsöndringar såsom saliv, blod, urin, avföring eller kräkningar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Är det något av nedanstående som du kan se i luften eller känna lukten av på din arbetsplats?		Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
80.	Damm från metaller, sten, kvarts, cement, asbest, mineralull eller liknande.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
81.	Damm från textil, trä, mjöl, djur eller växter.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
82.	Kemikalier (gaser, ångor, lösningsmedel, bekämpningsmedel eller plastkemikalier).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
83.	Tobaksrök från andras rökning (passiv rökning).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utbildning och lärande							
			Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
84.	Ger arbetet dig möjlighet att lära dig något nytt och utvecklas i yrket?		☐	☐	☐	☐	☐
85.	Har du under de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbetstid?	☐ Ja, mindre än 2 dagar ☐ Ja, 2-4 dagar ☐ Ja, 5-9 dagar ☐ Ja, 10 dagar eller mer ☐ Nej					
86.	Hur stämmer kraven i ditt arbete med dina kunskaper och färdigheter?	☐ Kraven är mycket högre än mina kunskaper och färdigheter ☐ Kraven är något högre än mina kunskaper och färdigheter ☐ Kraven motsvarar mina kunskaper och färdigheter ☐ Kraven är något lägre än mina kunskaper och färdigheter ☐ Kraven är mycket lägre än mina kunskaper och färdigheter					

87. Krävs det någon lärotid eller introduktionsutbildning på arbetsplatsen innan man klarar ditt jobb?

- Nej
 Endast några dagar
 Några veckor
 Några månader
 1/2 år
 1 år eller mer

"Högt eller lågt i tak" på arbetet

	Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig
88. Drar du dig för att på arbetsplatsen framföra kritiska synpunkter på dina arbetsförhållanden?	☐	☐	☐	☐

Arbetsmiljöarbete

89. Är det klart och tydligt vem som har ansvar för arbetsmiljöarbetet på din arbetsplats?

- Ja
 Nej
 Vet inte

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär bland annat att:

- Arbetsgivaren regelbundet undersöker arbetsförhållandena och bedömer riskerna för ohälsa eller olycksfall i arbetet.
- Arbetsgivaren omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomför de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.

90. Pågår ett sådant systematiskt arbete med arbetsmiljön på din arbetsplats?

- Ja
 Nej
 Vet inte

	Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig	Inte aktuellt. Det finns inga arbetsmiljöbrister	Vet inte
91. Åtgärdas arbetsmiljöbrister på din arbetsplats så snart du anser man kan begära?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

92. Har du något uppdrag eller någon uppgift i arbetsmiljöarbetet på din arbetsplats?

- Ja, som skyddsombud
 Ja, som ledamot i arbetsmiljökommitté
 Ja, som chef
 Nej → Gå till fråga 97.

Frågor om systematiskt arbetsmiljöarbete riktade till chef, skyddsombud eller ledamot i arbetsmiljökommitté						
93.	Har ditt företag, din förvaltning eller motsvarande undersökt arbetsmiljön och bedömt vilka risker för ohälsa och olycksfall det finns på din arbetsplats?					
	☐ Ja ☐ Arbete pågår ☐ Nej ☐ Vet inte	} Skyddsombud: Gå till fråga 96. } Övriga: Gå till fråga 97.				
94.	Har de risker som noterades vid undersökningen av arbetsmiljön enligt fråga 93 ovan åtgärdats?					
	☐ Ja ☐ Arbete pågår ☐ Nej ☐ Vet inte ☐ Fann inga risker som krävde åtgärd					
95.	Om en eller flera risker inte har åtgärdats direkt, finns då en handlingsplan där det framgår när åtgärder ska vara vidtagna och vem som har ansvar för det?					
	☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet inte ☐ Inga risker återstod att åtgärda					
Fråga om systematiskt arbetsmiljöarbete enbart riktad till skyddsombud						
		Mycket	Ganska mycket	Ganska litet	Litet eller inte alls	Det pågår inget sådant arbete
96.	Deltar du som skyddsombud i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) på din arbetsplats?	☐	☐	☐	☐	☐
Företagshälsovård						
97.	Har du tillgång till företagshälsovård genom ditt arbete?					
	☐ Ja ☐ Nej → Gå till fråga 102 ☐ Vet inte → Gå till fråga 102					
98.	Har någon från företagshälsovården under de senaste 12 månaderna varit på din arbetsplats? Exempelvis för att göra en bedömning av eventuella risker på arbetsplatsen och om nödvändigt föreslå åtgärder.					
	☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet inte					

99. Har företagshälsovården på annat sätt gjort en bedömning av din arbetssituation?

Exempelvis i samband med att du besökt företagshälsovården eller i samband med telefonkontakt.

- Ja
 Nej

100. Uppfattar du att företagshälsovården har en roll i arbetet med att förbättra arbetsmiljön på din arbetsplats?

- Ja
 Nej
 Vet inte

101. Om du ska kontakta företagshälsovården, behöver du först godkännande av din chef?

- Ja
 Nej
 Vet inte

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas här att man kan ha en kognitiv funktionsnedsättning som t.ex. svårt att koncentrera sig, komma ihåg, läsa, skriva eller uttrycka sig. Det kan också handla om nedsatt syn, nedsatt hörsel, nedsatt rörelseförmåga, överkänslighet, psykisk funktionsnedsättning/ohälsa, trötthet, smärta eller något liknande.

102. Med den här definitionen, har du en funktionsnedsättning?

- Ja
 Nej → *Gå till fråga 106*

103. Bedömer du att din funktionsnedsättning medför att din arbetsförmåga är nedsatt?

- Ja
 Nej → *Gå till fråga 106*

104. Känner din arbetsgivare till att du har en funktionsnedsättning?

- Ja
 Nej → *Gå till fråga 106*

105. Tycker du att arbetsgivaren har gjort vad som är möjligt för att underlätta för dig i ditt arbete?

- Ja, i hög grad
 Ja, i viss mån
 Nej, inte alls

Tid för återhämtning					
	Ja, definitivt tillräckligt	Ja, i stort sett tillräckligt	Nej, något otillräckligt	Nej, klart otillräckligt	Nej, långt ifrån tillräckligt
106. Anser du att du får tillräckligt med sömn?	☐	☐	☐	☐	☐
107. Utöver sömnen, tycker du att du får tillräckligt med vila/avkoppling mellan arbetsdagar?	☐	☐	☐	☐	☐
Arbete och sjukdom					
108. Hur många gånger under de senaste 12 månaderna har det hänt att du arbetat trots att du med tanke på ditt hälsotillstånd egentligen borde ha låtit bli?					
☐ Aldrig → Gå till fråga 110 ☐ En gång ☐ Två till tre gånger ☐ Fyra gånger eller mer					
109. Av vilken eller vilka anledningar har du arbetat trots att du var sjuk? Markera ett eller flera alternativ					
☐ Ingen annan kan göra jobbet ☐ Jag har inte råd att vara sjukskriven ☐ Jag tycker om mitt arbete ☐ Jag vill inte bli ansedd som lat eller improduktiv ☐ Jag vill inte belasta mina arbetskamrater ☐ Jag är rädd för att förlora arbetet ☐ Det är bra för hälsan att arbeta ☐ Jag vill uppehålla kontakten med arbetskamraterna ☐ Jag har satt en stolthet i att inte vara sjukskriven ☐ Andra anledningar					
Att byta arbetsuppgifter av hälsoskäl					
Följande frågor handlar om du under de senaste 12 månaderna av <i>hälsoskäl</i> har ändrat din arbets-situation eller har övervägt (allvarligt funderat på) att göra det. Andra skäl att ändra sina arbetsuppgifter ingår alltså inte. (Svara då "Nej".) Besvara varje fråga.					
Har du av <i>hälsoskäl</i> under det senaste året övervägt att...	Ja, jag har övervägt det	Ja, och jag har också gjort den förändringen	Nej		
110. ...byta arbetsuppgifter?	☐	☐	☐		
111. ...förändra nuvarande arbetsuppgifter?	☐	☐	☐		
112. ...byta arbetsgivare eller bli egen företagare?	☐	☐	☐		
113. ...minska arbetstiden?	☐	☐	☐		

Om du gjort någon förändring enligt ovan, om inte gå till fråga 115.

114. Har förändringen medfört någon förbättring i din arbetsmiljö av de förhållanden som påverkade din hälsa negativt?

- Ja, mycket
 Ja, något
 Nej
 Vet inte

Dina upplevelser av ditt arbete

Hur upplever du ditt arbete?

Beskriv hur det vanligen är för dig genom att sätta ett kryss på varje rad. Ju längre till vänster du sätter ditt kryss, desto mer stämmer det som står till vänster. Ju längre till höger du sätter ditt kryss, desto mer stämmer det som står till höger. Näst längst ut innebär alltså att du bara delvis håller med.

	Varken Eller					
	1	2	3	4	5	
115. Alldeles för mycket att göra	☐	☐	☐	☐	☐	Alldeles för lite att göra
116. För svåra arbetsuppgifter	☐	☐	☐	☐	☐	För enkla arbetsuppgifter
117. För litet inflytande	☐	☐	☐	☐	☐	För stort inflytande
118. För lite kontakt med andra	☐	☐	☐	☐	☐	För mycket kontakt med andra
119. Psykiskt påfrestande arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Psykiskt lätt arbete
120. Enformigt arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Omväxlande arbete
121. Bundet och ofritt	☐	☐	☐	☐	☐	Obundet och fritt
122. Mycket missnöjd med mina arbetstider	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket nöjd med mina arbetstider
123. Mycket meningslöst arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket meningsfullt arbete
124. Fysiskt påfrestande arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Fysiskt lätt arbete
125. Påfrestande arbetsställningar	☐	☐	☐	☐	☐	Bekväma arbetsställningar
126. Jag är i det stora hela missnöjd med mitt arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Jag är i det stora hela nöjd med mitt arbete

Tack för din medverkan!

www.av.se

Vår vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö

